

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN

Köz

Ağustos - 2011

Bütün Ülkelerin Komünistleri Birleşin

Ağustos 2011 / İSTANBUL

BASILDIĞI YER:

Özdemir Matbaası, Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi C Blok No:242
Topkapı-İstanbul
Tel: 0212 577 5492

Yurtdışından gelen talepler, bedeli herhangi bir yolla yayınevine ulaştırıldığı takdirde, perakende satış fiyatı üzerinden (nakliye ve posta masrafı alınmadan) adrese ulaştırılır. Toplu taleplerde (10 adetten itibaren) %30 indirim uygulanır.

Cezaevlerinden gelen talepler ücretsiz karşılanır.

Yurtdışından gelen talepler, kitap bedelinin üzerine nakliye/posta masraflarına ek olarak cezaevine gönderilecek bir kitap bedeli eklendiği takdirde karşılanır. Yurtdışı toplu taleplerde indirim uygulanmaz.

Hiçbir hakkı mahfuz değildir.

Bu yayında yer alan görüşler ister kaynak gösterilerek ister gösterilmeyerek bu fikirleri benimseyenler tarafından çoğaltılabilir ve her şekil altında kullanılabilir.

KöZ Yayınları

Yönetim Yeri, Yazışma ve İsteme Adresi:

Rasim Paşa Mah., Süleyman Bey Sokak, No 6/1, KADIKÖY / İSTANBUL
Tel-Faks: 0 216 700 1998

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	7
I. DEVRİMCİ ÖNDERLİK BOŞLUĞU	12
Temel Saptamalarımız	12
İşçilerin Birliğinden Önce Komünistlerin Birliği	16
Devrimci Önderlik Sorunu Devrimci Bir Enternasyonalin İnşası Sorunudur	21
Eksiklik Nerede?	25
Eksikliği Duyulan Bağlanılacak Devrimci Gelenek Değil	28
Eksikliği Duyulan Devrimci Teori Değil	35
Eksikliği Duyulan İşçi Sınıfının Devrimci Potansiyeli Değil	38
Eksikliği Duyulan Devrimci Militanlar Değil	39
Asıl Eksikliği Duyulan	
Devrimci Partiyi Yaratma İradesi ve Cesaretidir	41
II. DEVRİMCİ PARTİ	
SİYASAL BİR MÜCADELEYE YARATILACAK	45
Komünistlerin Birliğini Sağlayacak Bir Kongre Hedefi	47
Stratejimiz ile Sol Hareketin Durumu Arasındaki İlişki	49
Sol Akımların Çıkmazı Komünist Enternasyonal'in Akıbetinden Bağımsız Anlaşılamaz	51
Farklı Akımlara Dağılmış Devrimci Güçlerin Birliği	55
Siyasi Bir Çekim Merkezi İçin	57
Parti Öncesi Siyasetin Özgünlüğü	60

Birlik Platformu'nun Harcı Siyasal Mücadeledir _____	63
III. BİRLİK PLATFORMU VE REFERANSLARI _____	65
Birlik Platformu Legal Kimlik Arayışlarından da Legal Parti Girişimlerinden de Farklıdır _____	66
Birlik Platformu Eylem Birliklerinden Farklıdır _____	66
Komünistlerin Birliği Çağrısının Ayırt Edici Yönü Referanslarıdır _____	68
Referanslarımız Hangi Gelenegın	
Mirasçısı Olduğumuzun Yanıtıdır _____	70
Referanslarımız "Hangi Komünistlerin Birliği?"	
Sorusunun Anahtarıdır _____	72
Referanslarımız İçinden Geçtiğımız Dönemde	
İzlenecek Taktiklere de IşıK Tutar _____	74
IV. BİRLİK PLATFORMU'NUN SİYASİ KİMLİĞİ VE SİYASİ MERKEZİYETÇİLİĞİ _____	75
KöZ Bir Gazetenin Değil Birlik Platformu'nun Ortak Politik Kimliğinin Adıdır _____	76
Platformun Politik Kimliği Bir Ayrıştırma Aracıdır _____	78
Politik Kimlik - Örgütsel Kimlik Ayrımı	
Partiye Ulaşmak için İzlenen Stratejinin Bir Parçasıdır _____	79
Birlik Platformu'nun Önderlik Anlayışı Farklıdır _____	81
Devrimci Parti Olmadan Örgütsel Kimliğe Vurgu Yapmak Parti Olmadan Parti Gibi Davranmaktır _____	85
V. BİRLİK PLATFORMU'NUN ÖRGÜTSEL ADEMİ MERKEZİYETÇİLİĞİ _____	88
Ademi Merkezietçi Bir Platformda	
Komünistlerin Birliği Rekabetle Değil	
Komünist Dayanışmayla Sağlanır _____	89

**Komünistlerin Birliği Eylem Birliklerinden Doğmaz
Ama Eylemli Bir Yürüyüşü Gerektirir _____ 92**

**Farklı Geleneklerden Gelen Bileşenlerin
Farklı Tempoları Vardır _____ 96**

**VI. BİRLİK PLATFORMU'NUN YAPISI VE
MUHATAPLARI _____ 98**

Siyasal Merkez _____ 100

Örgütsel Merkezîyetçilik Tedricen Sağlanamaz _____ 101
Birlik Platformu'nun Çağrısı Bireylere Değil _____ 104

Birlik Platformu'nun Bileşenleri ve Muhatapları _____ 106

Platformun Kurucu Bileşenleri _____ 106

Platformun Özgünlüğünün Yansıdığı bir Alan:

Örgütlü Militan Grupları _____ 109

Platformun Doğrudan ve Dolaylı Muhatapları: _____ 114

VII. BİRLİK PLATFORMU'NUN ÇAĞRISI _____ 117

KÖZ YAYINLARININ DİĞER KİTAPLARI _____ 119

SUNUŞ

“Bütün Ülkelerin Komünistleri Birleşin!” Bu çağrının yaşadığımız topraklarda yükseltilişinin üzerinden on yılı aşkın bir süre geçti. Bu süre zarfında çağrının sahipleri sürekli olarak “Komünistlerin Birliği Nedir? Bir örgütün adı mı yoksa onun yasal kılıfı mı? Bir güç birliği platformu mu yoksa örgütlü çevreler arası birlik görüşmelerinin yapıldığı bir zemin mi? Komünist derken kimi kast ediyorsunuz? Kast ettiğiniz komünistleri nasıl birleştireceksiniz?” sorularıyla karşı karşıya kaldılar.

“Komünistler hangi zeminin üzerinde nasıl birleşecek?” sorusuna Birlik Platformu 1999 Mayısında yayınlanan “Bütün Ülkelerin Komünistleri Birleşin” broşürü ile cevap vermişti.

Bu broşür başlığına da uygun olarak “işçilerin birliğinden önce komünistlerin birliği sağlanmalı” fikrinin yanı sıra, bir platformu ilan ediyor ve devrimci partinin yaratılması için izlenecek stratejiyi ortaya koyuyordu. Komünistlerin birliği perspektifini benzerlerinden ve alternatif birlik girişimlerinden ayırt etmeye ağırlık veren bir içerik taşıyordu. Ancak kendini anlatmaya sıra geldiğinde daha çok olasılıklar ve projelerden söz ediyordu. Daha doğrusu o zaman Birlik Platformu adeta henüz vücuda kavuşmamış bir tasarı olarak tarif ediliyordu.

Her ne kadar ihtiyaçlar, öncelikler ve kırmızı çizgiler net bir biçimde çizilmişse de, neyin nasıl yapılacağı ve platformun işleyişinin somut olarak neye benzeyip neye benzemeyeceği zaten öncesinde anlatılamazdı çünkü komünistlerin birliği çağrısı, mekanizmaları net olarak tarif edilmiş bir platforma çağrı değil, komünistlerin birliğinin zemini olacak bir platformu oluşturmaya ve bunun araçlarını yaratmaya yönelik bir çağrıydı.

“Bütün ülkelerin komünistleri birleşin!” çağrısını mümkün olandan daha somut ve ayrıntılı bir çağrıya dönüştürmek bu çağrıyı masabaşı birlik çağrılarından farksızlaştırmak anlamına gelirdi. Bu nedenle 1999 Martında “Bütün Ülkelerin Komünistleri Birleşin” broşürü yayınlandığında Birlik Platformu’nun özgün niteliklerini daha somut ve detaylı bir şekilde anlatabilmenin bir yolu yoktu.

Zira, komünistlerin birliğinden söz edildiği zaman soyut kavramların hükmü kalmaz. Somut mekanizmalara ve dayanaklara ihtiyaç vardır ve bunlar ancak pratik içinde yoğrularak şekillenebilir. Bu bakımdan üzerinde baştan itibaren birden fazla bileşenin bulunduğu Birlik Platformu kuruluşundan bu yana platform üzerindeki bileşenlerin birbiri ile ilişkilerini düzenlemekten, platformun bütünsel sorumluluğunu taşıyacak mekanizmaların ve araçların yaratılmasına kadar bir dizi adım atarak kendisini somutladı.

“Komünistler nasıl birleşecek?” sorusu ilk adımdan itibaren soyut bir tartışma olmaktan çıkıp, somut bileşenleri ilgilendiren somut bir mesele olarak gündeme geldi. Platformda duranların komünistlerin birleşmesini hangi araçlarla ve imkanlarla sağlayacakları da soyut bir tartışma olmadı; daima somut imkanların ve araçların üzerinden konuşuldu.

Platform üzerinde duranların birbiriyle olan ilişkileri de keyfi ve rastgele ilişkiler olmaktan çıkıp, zamanla bir hukuka kavuştu. Farklı geleneklerden gelen ve bağımsız birer varlığı ifade eden bileşenler arasındaki görüş ayrılıklarının nasıl çözüleceği; tartışmaların dışa dönük tek bir ses olma durumunu zedelemeyen nasıl yürütülüp sonuçlandırılacağı gibi konularda önemli deneyimler kazanıldı. Bu bakımdan broşürü yayınlayanların ilk yılları, bu çağrıyı ete kemiğe büründürmekle geçti.

Bunun yanı sıra, broşür komünistlerin acil görevlerinin ne olduğunu anlatmaya, platformun ne olduğunu ve parti birliği çağrılarının diğer birlik çağrılarından nasıl farklı olduğunu anlatmaya hizmet etse de, komünistler en başından beri, bu çağrıya yanıt verecek muhatapların mevcut siyasi öznelerden herhangi birileri olmadığının bilincindeydiler. Ve bu muhatapların yaratılması gerektiği gerçeğinin farkındaydılar.

Muhatapların yaratılması ise kuşkusuz broşürü tartışmaya açarak yahut broşürde anlatılan tezleri ifade etmekle yetinerek gerçekleşmeyecekti. Muhatapların yaratılması esas olarak, birlik çağrısında bulunanların siyasal mücadele arenasında kendilerine bir yer bulması ve politik etkilerini artırmaları sonucunda mümkün olabilirdi. Bu bakımdan broşürü çıkaran örgütlü güçler önceliği ve ağırlığı, platformun varlığını sağlamaya, mekanizmalarını oluşturup geliştirmeye, platforma siyasi bir yer ve politik bir etki kazandırmaya verdiler.

Platformun artan politik etkisi sonucunda muhatapları oluştukça, komünistler platformu ve devrimci partiyi yaratmak için izleyecekleri stratejiyi esas olarak onlarla tartıştılar; onun ötesinde platformu ve stratejisini anlatmak ve tanıtmak için özel bir çabaya girişmediler; buna öncelik ve ağırlık vermediler.

Aradan on iki yıl geçti...

Geçen on iki yıl içerisinde Birlik Platformu sadece mevcudiyetini korumakla kalmadı, siyasi etkisini arttırarak kendisine sol içerisinde bir yer edindi. Platform yapısını ve işleyiş ilkelelerini somutladı, kendi muhataplarını yaratmaya, onları ayırıştırarak örgütlendirmeye başladı.

Dolayısıyla “Bütün Ülkelerin Komünistleri Birleşin!” broşürünün sol kamuoyuna ikinci kez -daha genişletilmiş ve somutlanmış şekliyle- sunulmasından da anlaşıldığı üzere komünistlerin birliği amacıyla kurulmuş Birlik Platformu’na olan ihtiyaç azalmamış aksine artmıştır.

Devrimci partiyi yaratma iddiasıyla yola çıkanların tasfiye olarak, bekleme odalarına çekilerek, bölünerek veyahut daralarak bu iddialarından sessiz sedasız vazgeçtikleri koşullarda Birlik Platformu’nun sadece varlığını koruyabilmiş olması bile başlı başına bir kazanımdır.

Öte yandan politik kimliği KöZ olan platformun kuruluşundan bugüne kadar kısa sayılmayacak bir dönem boyunca varlığını sürdürmüş olması bir başka bakımdan daha önem taşımaktadır. Söz konusu süreklilik gericilik döneminin en koyu dönemlerinde bile, amaçlar ve ilkelere anlaşılmış; oportünizmin her türlüşüne cephe almış örgütlü devrimcilerin tek bir öznenin disiplini altında olmasalar bile, omuz omuza vererek komünist dayanışma içinde tasfiyecilik dalgasına birlikte direnebileceklerinin, direnmek bir yana parti birliği yolunda yeni mevziler kazanabileceklerinin en güzel kanıtıdır.

Ancak komünistlerin birliği yolundaki kazanımlar bunlarla sınırlı olsaydı, elinizdeki broşürü yenileyerek kaleme almanın bir gereği olmazdı.

Hâlbuki bugün komünistlerin birliği için yola çıkanlar on iki yıl önceki durumlarında değildirler. Birlik Platformu gelişmiş, sorumluluğunu paylaşımlar artmıştır. Platform geliştikçe ve işlevleri karmaşıktıkça platformun tek tek bileşenlerinden bağımsız kurum ve mekanizmalarının platformun genel mantığı ve yapısıyla hedeflerini göz ardı etmeksizin tasarlanması ve uygulamaya konması mümkün olmuştur.

On iki yılda Birlik Platformu üzerinde duran komünistler kendilerine politik mücadele alanında artık tartışmasız bir yer edinmiştir. Platform doğrudan muhataplarını yaratmaya başlamıştır, bir yandan da doğrudan muhatap olmasa da platform hakkında soru soran, platformla ilgilenen potansiyel muhatapların sayısı artmaktadır. Bu bakımdan, komünistlerin devrimci partiyi yaratmak için izledikleri stratejiyi anlatmanın ve bu amaçla oluşturdukları platformu net ve anlaşılır bir biçimde ortaya koymanın zamanı uzun bir süre önce gelmiştir.

“Bütün ülkelerin komünistleri birleşin!” çağrısı platformun artan bileşenleriyle daha güçlü bir şekilde ifade edilmektedir, bu çağrıyı birlikte yükseltmeye hazır ve müsait olan komünistlerin katkısıyla daha güre ve daha berrak bir biçimde yükseltilecektir. Birlik Platformu uzun bir süredir siyasi tutumu ve faaliyeti sayesinde devrimci parti eksikliğini hisseden komünistleri kendine muhatap kılmaktadır. Bu muhatapların ayrışmasıyla yetinmeyip, onların örgütlenmesine de ivme vererek kendi bünyesine dahil etmektedir. Birlik Platformu güçlenip büyümekte, büyüdükçe ortak hedefe doğru daha emin ve hızlı adımlarla yol almaktadır.

Elinizdeki broşürün ortaya konması hem bu gelişmelerin bir ifadesidir, hem de önümüzdeki sürecin müjdecisidir.

I. DEVRİMCİ ÖNDERLİK BOŞLUĞU

Temel Saptamalarımız

İşçi sınıfının kurtuluşu ancak işçi sınıfının kendisi tarafından sağlanabilir. İşçi sınıfının kurtuluş mücadelesi, yeni sınıf ayrıcalıkları ve tekelleri için değil, her türlü sınıf egemenliğinin, toplumsal ayrıcalığın, baskı ve sömürü ilişkisinin yok edilmesi için mücadeledir. Bu nedenledir ki, işçi sınıfının kurtuluş mücadelesi insanlığın evrensel kurtuluşunun biricik yolu ve koşuludur.

Günümüzde, her çeşit köleliğin, tüm toplumsal sefaletin, her türlü manevi alçalmanın ve insanların devletlere bağımlılığının temelinde, üretim araçlarını, yani yaşam kaynaklarını tekellerinde bulunduranların devlet iktidarından da güç alarak emekçileri bir ekonomik boyunduruk altında tutması yatar.

En yüksek aşamaya ulaştığı emperyalizm çağında, kapitalist üretim ilişkileri dünyanın her köşesinde egemendir. Uluslararası ticaretin yaygınlaşması ve dünya pazarının oluşması sayesinde şekillenen kapitalist üretim ilişkileri, mali sermaye egemenliğinde hiyerarşik ve eşitsiz biçimde gelişen bir dünya ekonomisi oluşturur. Dünyanın birbirinden farklı ülkeleri sosyoekonomik yapıları itibariyle değil, bu eşitsiz ve hiyerarşik bütün içindeki konumları nedeniyle birbirlerinden ayırt edilirler.

Sermayenin “özel ve temel ürünü olan” işçi sınıfının kurtuluşu, yerel veya ulusal bir sorun değildir. Bu sorun kapitalist üretim ilişkilerinin egemen olduğu bütün ülkeleri kapsayan toplumsal bir sorundur; ve artık kapitalist üretim ilişkilerinin egemen

olmadığı bir dünya parçası kalmamıştır. Ücretli emeğin sermayeye tabi olmasından kurtuluşunun ve bu boyunduruktan doğan her tür sorunun nihai çözümü, dünya çapında bir sınıf oluşturan işçi sınıfının bütün parçalarının teoride ve pratikte birlikte hareket etmesine bağlıdır.

Bu hareketin asıl büyük amacı, işçi sınıfının iktisadi kurtuluşudur; yani emekçilerin ücretli kölelikten kurtulup, üretim araçlarının ve üretimin tüm nesnel koşullarının efendisi haline gelmesidir. İnsanlığın kurtuluşunu hedefleyen her siyasal hareket de bu amacın bir aracı olmalı, bu amaca tabi olmalıdır.

Bu hedefe ulaşabilmek için üretim araçlarının ve siyasal iktidarın burjuvazinin elinden alınması yetmez. Sermaye egemenliğinin hem koşulu, hem de başlıca aracı olan burjuva diktatörlüklerinin tümüyle parçalanıp, yıkılması önkoşuldur.

Sosyal devrimi sosyoekonomik zeminden hareketle ve sosyoekonomik hedeflere göre tasavvur eden bakış açıları son tahlilde birbirleri ile buluşurlar. Devrimi esas olarak burjuvazinin iktidar aracı ve iktidarının bekçisi olan devlet aygıtının tümüyle parçalanması ve yerine proletaryanın egemen sınıf olarak örgütlendiği bir sovyet cumhuriyetinin gelmesi olarak görüp, böyle bir devrimi hedefleyen proleter devrimciler ise bu akımların tümüne eşit mesafede durmaktadır.

Genel olarak demokrasi diye adlandırılan burjuva parlamenter demokrasisi sermaye egemenliğinin en gelişmiş biçimidir. Bu demokrasi işçi sınıfının iktisadi kurtuluşu yolunda bir kalkış noktası değil, diğer burjuva diktatörlükleri gibi ortadan kaldırılması gereken bir engeldir. Proleter devrimciler için demokrasi mücadelesinin dolaysız hedefi, “en demokratik burjuva cumhuriyetinden milyon kez daha demokratik” bir proletarya demokrasisine ulaşmak olan siyasal mücadeleye tabi bir devrim

için mücadeledir. Demokrasi kavramı da bu demokrasiye referansla ve bu devrimin çıkarlarına tabi olarak tanımlanır.

Proletarya demokrasisinin diğer adı olan proletarya diktatörlüğü, insanlığa kapitalist sömürü vahşetinden kurtulma imkanı veren tek geçiş yoludur. Dünya tarihinin ilk muzaffer proleter devrimi olan Rusya'daki 1917 Ekim Devrimi'yle vücuda gelen Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği bu proletarya diktatörlüğünün sınıf mücadelesinin içinden doğan somut biçimidir.

Komünistler, ilke ve amaçlarına uygun bütün araç ve yöntemleri kullanıp, proletaryanın silahlı ayaklanmasına önderlik etmek üzere hazırlanacak bir devrimci partiyi yaratmak ve yaşatmakla yükümlüdür. Burjuva egemenliğini alaşağı edip, devletin tümünden yok oluşuna geçişi sağlayacak bir aşama olarak, uluslararası bir sovyet cumhuriyetinin kurulmasını sağlamak üzere mücadele etmekle yükümlüdür.

Her hangi bir ülkede komünist devrim için mücadelenin asgari siyasal hedefi, sermaye egemenliğinin bekçisi olan burjuva devletin parçalanması ve yerine uluslararası bir sovyet cumhuriyetleri birliğinin parçası olmayı hedefleyen bir proletarya diktatörlüğünün kurulmasıdır. Proletarya diktatörlüğünün şimdiye kadar ulaşılan en gelişkin örneği 1917 Ekim Devrimi ile yaratılan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'dir.

İçten içe çürüyerek yozlaşıp, kaybedilen bu mevziye yeniden ulaşmak hatta onun ötesine geçebilmek için, komünistlerin, Ekim Devrimi'ne önderlik eden Bolşeviklerinki gibi sıkı ve merkezileşmiş bir örgütlenmeye, Lenin zamanındaki Komünist Enternasyonal gibi demokratik merkezizyetçi bir dünya partisine sahip olması şarttır.

Bu nedenle Sovyetler Birliği mevzisinin yitirilmesinin nedenini

bu mevzinin yaratılması için zorunlu olan öznel etkende, yani leninist dünya partisinde arayıp orada görenlerin daha ileri bir mevziye ulaşması mümkün değildir. Bu bir yana kaybedilen mevzi mertebesine ulaşmaları bile mümkün değildir.

Doğrusu Komünist Enternasyonal'in kendi ilkelerine bağlı bir biçimde sürekliliğinin sağlanamayışının asıl nedeninin bu dünya partisinin yaratılmasına öncülük edenlerin zaaflarından ötürü olduğunu iddia etmek "zaten böyle bir işe kalkışmamak gerekirdi" demekle aynı kapıya çıkar. Zira başka örneklerde de olabileceği gibi Komünist Enternasyonal'i yaratanların da hata ve kusurlarının olması gayet tabii ve muhtemeldir. Ama hata ve kusurlardan arınmış öncüler tasavvur etmek, ihtiyacın acilliğinin ve tayin edici niteliğinin ihmal edilmesine yol açar. Komünist Enternasyonal'in kuruluş anındaki eksikliklerin ve hataların sonucu belirleyen etkenler olduğu ve zaten kaybetmeye mahkum bir girişimin söz konusu olduğu iddiası ekseri "zaten böyle başlanmamalıydı" sonucuna varmaya teşne olanların tutumudur. Oysa bu eksik ve hatalar, böyle bir mukadderatı tarihe kaydetmek amacıyla değil, devrimci bir enternasyonali inşa etmek uğruna bugün verilen kavganın zafere ulaşmasını sağlamak için irdelenmelidir.

Kaldı ki, siyasi mücadelede özellikle de sınıf mücadelesi çerçevesinde elbette yenilgilerin olması daima olasılık dahilindedir. Proletaryanın ve onun çıkarlarından başka çıkarları olmayan komünistlerin ilk ve tek yenilgisi de Komünist Enternasyonal'in tasfiye olması değildir.

Yenilgileri bahane ederek ödevlerini yerine getirmekten kaçmak için bahane arayanlar ise esasen insanlığın kurtuluşunun proletaryanın komünistlerin önderliğinde vereceği ücretli kölelikten kurtuluş mücadelesine bağlı olduğu konusunda kuşkusu

olanlardır. Böyleleri zaten başka seçeneklerin arayışı içindedir.

Bu bilinçle burjuva toplumunu ortadan kaldırıp, komünist bir dünya kurmak için mücadele eden komünistlerin görevi kapitalizmi yok etmek; amacı sınıfsız toplum; yöntemi proleter devrimi; biricik ahlakı da bu devrimin ahlakıdır. Komünistler, dünyanın her köşesinde, dünya devrimine karşı, yaşadıkları topraklardaki proleter devriminin zaferinden ve sürekliliğinden sorumludurlar.

İşçilerin Birliğinden Önce Komünistlerin Birliği

Siyasal kimliğini Komünist Parti Manifestosu ile duyuran Komünistler Birliği'nin kuruluşundan beri, işçi sınıfının kurtuluşu hedefine yönelik birçok çaba olmuştur. Bu çabaların başarısızlığının temel nedeni, tek tek ülkelere ve farklı farklı işkollarına bölünmüş işçilerin arasındaki dayanışmanın eksikliğinde ve ayrı ayrı ülkelerin işçi sınıfları arasındaki birliği sağlayacak uluslararası bir örgütün olmayışında yatar. O gün bugündür insanlığın dünya çapındaki tarihsel krizinin kaynağında, nesnel koşullardan bağımsız olan aynı öznel zaaf bulunmaktadır.

İşçi sınıfının kurtuluşu belirli bir coğrafyada işçi sınıfının mevcut devlet aygıtını parçalayıp proletarya diktatörlüğünü kurarak bir egemen sınıf haline gelmesiyle başlayıp, uluslararası çapta devrimci alt üst oluşlarla gelişerek ilerleyen bir geçiş dönemini gerektirir. Bu geçiş döneminin ilk adımı, nesnel koşulların dürtmesiyle atılmayacak; yahut toplumsal ilerlemenin kaçınılmaz bir sonucu olmayacaktır. Bunun için bu yöndeki iradenin cisimleşmesini ifade eden, hareketin yönünü belirleyebilecek bir komünist partinin varlığı olmazsa olmaz bir koşuldur.

Aynı zamanda tüm insanlığın kurtuluşu anlamına gelecek olan işçi sınıfının kurtuluşu, işçi sınıfının kendi eseri olacaktır; ama

bu, işçi sınıfının kendiliğinden kurtulması demek değildir. İşçi sınıfının kendi kendini kurtarması için, yani ücretli köleliğe bizzat son verebilmesi için, önce burjuva diktatörlüğünün yıkılması, devlet aygıtının tamamen parçalanması gerekir. İşçi sınıfının kendi kendini kurtarması ancak uluslararası çapta gelişmesi gereken ve sınıfların ortadan kalkmasıyla son bulacak olan bu geçiş dönemi sürecinde gündeme gelebilecektir. Ne bu geçiş döneminin açılışını sağlayacak olan devrimi işçi sınıfı kendiliğinden ve kendi başına gerçekleştirebilir; ne de bu geçiş döneminin tek teminatı işçi sınıfının nesnel niteliğidir.

Bunun için;

- Komünistlerin işçi hareketine, kısmi sorunlarla sınırlı ve gündelik sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarına tabi olmayan, bağımsız, bilinçli ve örgütlü bir müdahalede bulunması;
 - Devrimci işçi hareketinin önderliğini kazanması ve bu önderliği, münhasıran kazandığı yol ve yöntemlerle koruması;
 - Bu yolda sistematik bir öncü müdahaleyi, bugünden başlayıp sınıfsız topluma varana kadar sürdürmesi;
- zorunlu bir koşuldur.

Bu müdahalenin vazgeçilmez aracı olan enternasyonalin, yani leninist dünya partisinin yaratılması da, nesnel bir olabilirlik ve gereklilik değil, bilinçli bir tercih sorunudur. Aynı nedenle, enternasyonalizm sorunu bir enternasyonal kurmak için verilen mücadelenin tarihsel evriminden bağımsız olarak ele alındığında çözülemez; kavranamaz bile.

20. yüzyılın ilk çeyreğinden bu yana, dünya devriminin temel sorunu dünya proletaryasının ulusal-sosyalist, ulusal-devrimci veya sağlıklı sollu sosyal-demokrat önderliklerle revizyonizmin etkisi altında oluşudur. Proletaryanın bu etkiden kurtarılıp, Komünist Enternasyonal'in bolşevik çizgisine bağlı, devrimci ve

enternasyonalist bir önderliğe kavuşturulması gerekmektedir.

Çoktandır önderlik denince akla bir lider yahut kadro grubu veya ekip gelmektedir. Eksikliği hissedilen böyle bir önderlik değildir. Önderliğe duyulan ihtiyaç kendini yığınlardan, hatta işçi sınıfının kitlesinden de ayırt etmiş, demokratik merkezîyetçi biçimde örgütlü profesyonel devrimci militanlardan oluşan ve bolşevizmin çizgisini miras almış bir partinin işçi sınıfının önderliği haline gelmesine duyulan ihtiyaçtır. Bu nedenle önderlikten söz edildiğinde kendini bu partinin yerine koyan bir lider yahut klik değil, böyle bir partinin tamamı anlaşılmalıdır. Hatta böyle bir partiyi yaratmak için mücadele eden öncü güçlerin dahi, bu güçler ne kadar elzem ve önemli olsalar da, bu önderliği ikame etmesinin mümkün olmadığı kavranmalı ve açık seçik savunulmalıdır.

Bugün, böyle bir önderliğin olmayışı nedeniyle, işçi sınıfı saflarında komünizm hedefi doğrultusunda bir uluslararası hareket mevcut değildir. Kendi haline bırakıldığı müddetçe de böyle bir hareketin ortaya çıkması mümkün değildir.

Komünist Parti Manifestosu'nun yazıldığı günlere kıyasla, dünya işçi hareketi hem eylem ve örgütlenme düzeyi, hem de teorik yaratıcılık açısından gerilemiştir. Ama bu gerileme işçi sınıfının komünizm yönündeki iradesinin eksilişiyle, ya da devrimci kapasitesini kaybedişiyle veyahut kapitalist üretim ilişkilerinin ilerici bir nitelik kazanmasıyla ilgili değildir.

Zira bunun tam tersi doğrudur: Hem bu üretim ilişkilerinin gerici niteliği insanlığı bir felaketin eşiğine sürükleyip, orada çakılı durmasına varan bir boyut kazanmıştır; hem de dünya çapında muazzam bir nesnel gelişme gösteren işçi sınıfı, ortaya çıktığı dönemdekini aratmayan bir devrimci potansiyeli barın-

dırıp, bunu her vesileyle göstermeye devam etmektedir. Buna rağmen, sermayenin dünya çapındaki egemenliği sayesinde hüküm süren burjuvazi, hak ettiğinden fazla yaşamış ve haddinden fazla “gelişmiş”tir.

Bu “gelişme” sonucunda, üretim araçlarını elinde bulunduranların sayısı günden güne eksilirken, onların yönetimi altında çalışmaya iktisaden zorlananların sayısı kat be kat çoğalmaya devam etmektedir; bunların yarattığı artı-değerin kırıntılarıyla yaşayan asalakların sayısı da ...

Kapitalist üretim ilişkileri çürüyerek ve insanlığın tüm tarihsel birikimlerini çürütüp, yok etmeye devam ederek varlığını sürdürüyor. Hatta çürüyen kapitalizm koşullarında insanlığın tüm kültürel birikimi ve varlığı büyüyen bir yıkım tehdidi altında. Kapitalist üretim ilişkileri ve buna dayanan burjuva egemenliği, insanlığın gelişmesinin önündeki başlıca engeldir. Ama bu engeli oluşturan burjuva medeniyetinin en önemli özelliklerinin başında yıkmadıkça yıkılmayacak olması gelir.

Bu nedenle burjuvazinin çok uzun zaman hüküm sürmesi ve bu arada gelişmesini sürdürmesi onun kerametinden ötürü değildir; onu tarihten söküp atması gerekenlerin zaaflarından ötürüdür. Bu zaaflar aşılmadığı sürece, kapitalist üretim ilişkileri insanlığın dünya çapında ve tüm tarih boyunca biriktirdiği maddi ve manevi tüm değerleri gitgide daha hızla yok ederek, temel üretken güçler olan emeği ve doğayı giderek artan bir hızla vasıfsızlaştırıp tahrip ederek yaşamaya ve “gelişmeye” devam edecektir. Kapitalist üretim ilişkileri ortadan kaldırılamadığı müddetçe çürür; çürüdükçe bu üretim ilişkilerinin bekçiliğini yapan devlet gitgide daha gerici ve baskıcı bir mahiyet kazanır.

Sermayenin temerküz etmesi ve yoğunlaşması arttıkça siyasal

arena giderek daha gerici bir karakter kazanır. Sömürücülerin sayısı azalır, sömürülenlerin sayısı arttıkça da devletin baskıcı ve gerici karakteri artar. Nitekim her geçen gün biraz daha artmaktadır. Hem sermayenin hüküm sürdüğü tek tek ülkelerde, hem de emperyalizmin hiyerarşik yapısı uyarınca en büyük ve güçlü emperyalist devletler vasıtasıyla bir bütün olarak dünyanın tümünde böyle bir siyasi gericilik artarak hüküm sürmektedir.

Oysa kapitalist üretim ilişkileri, ortaya çıkışından beri, varlığına son verecek güçleri ve imkanları da üretir ve sermaye bu dinamiklerin ortaya çıkmasına engel olamaz. Nitekim burjuva toplumunun mezar kazıcıları çoktan beri dünyanın her köşesinde çoğalmıştır ve çoğalmaya devam etmektedir. Üretimin sermaye boyunduruğuna hacet kalmadan sürdürülmesinin koşulları hızla artmaktadır. Hatta mali sermayenin ortaya çıkışı, yani doğrudan doğruya üretim faaliyeti ile ilişkisi olmayan sermayenin egemen olması bile bu durumun gerici bir ifadesidir.

Ne var ki, bu duruma ve iletişim-ulaşım olanaklarının kıyas kabul etmez biçimde artmış olmasına rağmen hala farklı ülkelerdeki işçilerin birbirleriyle bağları artmamış, birbirlerinden kopuk mücadeleler arasında eşgüdüm kurulamamıştır. Çünkü bunun kendiliğinden olması mümkün değildir. Bunun için devrimci bir dünya partisinin örgütlü ve planlı bir siyasi müdahalesi şarttır.

Oysa burjuva toplumunun miadını doldurduğunun ilan edilmesinden ve “Bütün ülkelerin işçileri birleşin!” çağrısının bir enternasyonal örgütlenme ihtiyacı olarak yükseltilmesinden beri çok zaman geçti. O zaman çok sınırlı olan iletişim ve ulaşım olanakları o günden beri muazzam bir gelişme gösterdi ve dünyanın her köşesini birbiriyle irtibatlandırabilen bir hale geldi.

Ama ne yazık ki burjuvazi dünya çapındaki varlığını ve egemenliğini sürdürmek için bu imkanlardan azami ölçüde yararlanırken işçi hareketi cephesinde inadına bir irtibatsızlık ve dağınıklık egemendir.

Her geçen gün kendini farklı biçimlerde belli etmesine karşın, devrimci bir enternasyonale olan ihtiyaç, hala doğrudan doğruya dünya işçilerinin dile getirdikleri bir ihtiyaç değildir. Bırakalım bunu, bugün bir devrimci enternasyonal ihtiyacı bu görevin bilincinde olması gereken proletaryanın en ileri unsurları, bir başka deyişle devrimci militanların çoğu tarafından bile acil bir ihtiyaç olarak görülmemektedir.

Bu durumda, önce komünist/sosyalist/devrimci kimlikleriyle faaliyet yürütenlerin bu ihtiyacın farkına varmasını sağlamak gerekir. Zira işçilerin birliğini sağlamak için evvela onlardan farklı çıkarları olmayan ve onlara öncülük, önderlik etmekle yükümlü olmaları bakımından ayırt edilen komünistlerin birliğini sağlamak gerekir. Bu, sınıf mücadeleleri tarihi boyunca uzun ve ağır bedeller ödenerek kanıtlanmış bir zorunluluktur.

Devrimci Önderlik Sorunu

Devrimci Bir Enternasyonalin İnşası Sorunudur

Proletaryanın önderlik bunalımından, devrimci bir partinin eksikliğinden söz edilirken yaygın bir yanlış anlamayı düzelterek işe başlamak gerekir.

Önderlik sorunu tartışması sol akımların gündemine sadece ulusal boyutuyla girmektedir. Devrimci önderlik bunalımından söz eden akımlar istisnasız bir şekilde yaşadığımız topraklarda bir partinin bulunmayışından söz etmektedirler. Tersinden kendilerine parti sıfatını yakıştırmış akımlar ise kendi mevcudiyetlerini kanıt göstererek ortada böyle bir boşluğun

bulunmadığını ifade etmektedirler.

Hâlbuki önderlik sorunundan asıl anlaşılması gereken leninist bir dünya partisinin eksikliğidir. Leninist bir dünya partisi kurulmadığı sürece proletaryanın önderlik bunalımı sürecektir şu ya da bu coğrafyada kurulan partiler ulusal devrimci parti olmanın ötesine geçemeyecektir.

Devrimci önderlik boşluğu leninist bir enternasyonalin yokluğu olarak kavrandığında “devrimci bir partinin olup olmadığına” dair tartışma ortadan kalkar. Zira bugün leninist bir dünya partisinin var olduğunu iddia eden akımların sayısı yok denecek kadar azdır. Üstelik ulusal zeminde komünist bir parti olduğunu iddia eden akımlar esasen leninist bir dünya partisinin aktif bir organı olma iddiasında değildirler.

Bugün ulusal zeminde bir partinin olup olmadığını tartışan akımların tümü de aynı pozisyonadırlar. Her iki taraf da leninist bir dünya partisi kurma fikrini bir gereklilik olarak görmek şöyle dursun bir fantezi olarak değerlendirmektedirler.

Devrimci bir enternasyonalin bulunmadığı koşullarda komünist bir partinin ulusal bir seksiyonu olmaya müsait bir partinin belirli bir coğrafyada faaliyet göstermesi teorik olarak elbette mümkündür.

Ancak coğrafyamızda komünist parti adını taşıyan bir dizi örgütlenmeye karşın böyle bir durum söz konusu değildir.

Bu partilerin hiçbirisi yaşadığımız topraklarda devrimci önderlik boşluğunu dolduracak partiler değildir.

Bu hareketlerle ilgili sorun söz konusu akımların parti olacak kadar güçlü olup olmamalarıyla ilgili değildir. Devrimci bir partinin bulunması her zaman, hatta çoğunlukla, sınıf üzerinde

bir otoritesi olan, sınıfın dört bir yanına kök salmış bir partinin mevcudiyeti anlamına gelmez. Bu özellikler devrimci bir partinin sınıfın önderliğini kazanma mücadelesinde oportünist akımların alt edilmesi için kazanılması gereken özelliklerdir.

Söz konusu nitelikleri kurulması hedeflenen parti için gerekli önşartlar arasında sıralamak bir partiyi yaratma mücadelesi ile bir partinin sınıfın önderliğini kazanma mücadelelerini birbirine karıştırmak anlamına gelir.

Devrimci bir parti küçük bir parti de olabilir, sınıf mücadelesinin belirli bir uğrağında bu mücadeleye önderlik edemeyecek bir çapta da olabilir. Önemli olan komünist bir siyasal çizgiyi kararlı bir şekilde uygulayarak çapını geliştirme ve sınıfa önderlik etme becerisini kazanma iddiasıdır. Bu iddianın arkasında durulup durulmadığını, gereklerinin yerine getirilip getirilmediğini ise objektif olarak kimi niteliklerin bulunup bulunmadığına bakarak, yahut önceden masabaşında geliştirilmiş kimi standartları kullanarak ölçmek mümkün değildir. Söz konusu sınama ancak siyasal mücadelenin pratiği içerisinde gerçekleşebilir.

O bakımdan şu ya da bu partinin devrimci önderlik boşluğunu doldurup doldurmadığını iddia ederken kullanılması gereken kriter parti olma iddiasını taşıyanların boyu posu değil, bu kesimlerin komünist amaç ilkeler çerçevesinde belirlenmiş bir program ve siyasal çizgiye uygun hareket edip etmediğidir.

Mesele böyle ele alındığında söz konusu akımların çoğunun proletarya diktatörlüğü, ayaklanma stratejisi, ulusların kendi kaderini tayin hakkı vb. konularda zaten Komünist Enternasyonal'in mirasıyla bağdaşmayan bir çizgide olduğu görülür. Söz konusu konularda Komünist Enternasyonal'in şiarlarını biçimsel olarak taklit etmekle yetinen partiler bulunsa da söz

konusu akımlar Komünist Enternasyonal'in mirasını ancak lafta sahiplenmekte, pratikte Enternasyonal'in ilk dört kongresinde savunulan çizgiye zıt doğrultuda hareket etmektedir.

Ancak yaşadığımız topraklarda devrimci bir partinin mevcut olmadığını göstermek için bunların hiçbirine gerek yoktur. Parti sorununu leninist bir enternasyonalin en acil ihtiyaç olup olmadığı noktasından kavramak yaşadığımız topraklardaki parti sorununu da açıklığa kavuşturur. Yaşadığımız topraklardaki hiçbir partinin leninist bir dünya partisi yaratmak gibi bir hedef ve girişimi yoktur.

Zira ortada böyle bir hedef olsaydı, bu hedefi taşıyan bir partinin öncelikle elinizdeki bildirgenin arkasında durarak mücadele edenleri muhatap alıp, saflarına çağırması gerekirdi. Böyle bir çağrıda bulunmak şöyle dursun, parti adlı örgütlenmelerin hiçbirisi leninist bir enternasyonalin ihtiyacını bile hissetmemektedirler. Hatta, Komünist Enternasyonal'in tasfiye edilmiş olması gerçeğinin üstünü örtmekte, örtemedikleri zaman da tasfiyeyi nesnel zorunluluklarla açıklamaktadırlar. Böylece bir dünya partisini «olmasa da olur» diye gördüklerini ortaya koymaktadırlar.

Leninist bir dünya partisi kurma hedefini taşımayan, leninist dünya partisinin tasfiyesini mazeretlerle aklayan bir akımın komünist olarak adlandırılması mümkün ve doğru değildir.

Tam da bu nedenle içinden geçtiğimiz dönemde proletaryanın önderlik bunalımının ancak Komünist Enternasyonal'i aşan yeni bir enternasyonalle çözüleceği tespiti sadece içinden geçtiğimiz dönemin en acil halkasına işaret etmekle kalmaz aynı zamanda yaşadığımız topraklarda bir komünist partinin bulunup bulunmadığına dair bir turnusol kağıdı işlevini de görür.

Eksiklik Nerede?

Leninist bir dünya partisi ihtiyacını hissetmeyenler, işçi sınıfının kurtuluşu yolundaki mücadelesinin kendiliğinden gerçekleşmesini bekleyenler yahut bu mücadeleyi kendi eylemleri ile ikame etme gayreti içinde olanlar, bu nafile gayretlerinin sonuçsuz kalması karşısında önünde sonunda nesnel koşulların ebediyen elverişsiz olduğu sonucuna varıp, zaten ucundan tuttukları görevlerden büsbütün vazgeçmektedirler.

Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresindeki çizgi doğrultusunda yeni bir enternasyonalin yaratılması gerektiğini teslim etmekle birlikte, bu doğrultuda örgütlü bir hazırlığın sorumluluğunu üstlenmekten kaçınanlar da, ters yoldan aynı yere ulaşmaktadır. Çoğunlukla orta yolcu-merkezi akımları oluşturan bu kesimler sadece devrimci bir enternasyonalin yaratılmasına katkıda bulunmamakla kalmayıp, bu doğrultudaki mücadeleye de ayak bağı olmaktadır.

Vaktiyle Komünist Enternasyonal'in yararlı ve gerekli olduğunu, ama günümüzün koşullarında onu örnek almanın imkansız ve hatta yanlış olacağını öne sürüp, işçi sınıfının tarihsel sorunlarına ve komünistlerin tarihsel ödevlerine yeni icatlarla yanıt bulma iddiasını öne sürenler ise eski örneklerinden farklı olma-yacak olan revizyonist eğilimleri ifade etmektedir.

Öznel alanın aktif unsurları olan devrimci militanlar her ülkede büyük ölçüde sınıf mücadelesinin gelgitlerine kapılmakta, hakim burjuva ideolojisinin damga vurduğu yerleşik siyasal akımların akıntısında sürüklenmektedirler. Uluslararası sorunlar karşısında ise, bu durum bir emperyalist kampın karşısında rakip emperyalist kampın yedeğine savrulmak biçiminde tezahür eder. Bu tür savrulmaları meşrulaştıran bir geçmişin varlığı da bu yöndeki eğilimleri pekiştirmektedir.

Geçmişteki oportünizme sahip çıkmakta ısrar edenler de bu eğilimleri körükleyen bir başka öznel etken oluşturmaktadır. Öte yandan SSCB, Çin Halk Cumhuriyeti ve Arnavutluk'un uluslararası hareketlerin odakları olarak tarih sahnesini terk etmelerinin ardından bir emperyalist kampa karşı başka bir emperyalist kampın dümen suyuna karışanların sayısı da büsbütün artmaktadır.

İşte bu tablo aşılması gereken zorlu ve karanlık bir dönemin tablosudur. İçinden geçtiğimiz gericilik dönemi de bu tablonun damgasını taşır.

Buna karşılık, öncülük iddiasını taşıyıp bu ödevin sorumluluğunu üstlenmesi gereken militanlar dünya çapında maneviyatı bozuk ve kafaları karışık durumdadır. Bu tablonun karşısında sınıf düşmanının ne durumda olduğuna bakıp, ferahlama refleksi yaygın tutumlardan biridir.

Kapitalizmin dünya çapındaki bunalımına ve çıkmazlarına, emperyalist sistemin açmaz ve tıkanıklıklarına ve ekonominin derinleşen bir bunalım içinde oluşuna ilişkin saptamalar git gide genelleşmektedir.

Değişik açılardan ve değişik terimlerle ifade edilen bu bunalım koşulları bir bakıma mevcuttur; ama bu bunalım tespitleri, kendileri daha derin bir örgütsel ve siyasi bunalım içinde olanların elinde adeta kendi zaaf ve sorunlarını ört bas edip, sorumluluklarından kaçmak için bir can simidi işlevi görmektedir.

Nitekim nispeten nesnel verilere dayalı "bunalım tabloları", sık sık, "yığınların yükselen mücadelesi" masahıyla süslenmektedir. Yığınlara önderlik etme iddiasında olanlar perme perişan durumdayken, yığınların zaferden zafere koşması sadece bir yanılsamadan ibarettir.

Zaten bu yanılsama konunun öznesi olması gereken yığınlar tarafından da, deneyimli militanlarca da paylaşılmamaktadır. Bu saptama daha çok dar pratikçilik içindeki örgütlü çevrelerin deneyimsiz kadrolarının ninnisi gibidir.

Burjuva toplumunun girdiği bunalımlar ne kadar ciddi olursa olsun burjuva düzeni kendi kendine çökmeyecektir; kitlelerin kendiliğinden, yani komünist devrimci bir partinin önderliğinden mahrum mücadeleleri de bu çöküşü sağlamayacaktır. Burjuva diktatörlükleri ancak örgütlü bir hazırlık sayesinde, komünistlerin önderliğindeki proletarya ve ezilen yığınların ayaklanmasıyla yıkılabilir.

Bu koşullarda kitlelerin dünyanın farklı yerlerinde yükselişe geçen kendiliğinden mücadelesi hazırlıksız durumdaki komünistler tarafından bir müjde yahut marksistlerin tarihsel haklılığının bir kanıtı olarak değil, bir alarm işareti olarak algılanmalıdır. Bu tür gelişmeler devrimci parti ihtiyacını hafifletmez; bilakis daha yakıcı hale getirir.

Bu durumda, komünistler açısından asıl bunalım, işçi sınıfının devrimci bir partinin kılavuzluğundan mahrum oluşunun damga vurduğu bunalım olarak kavranmalıdır. Öncelikle çözülmesi gereken bu alanın sorunlarıdır. Komünistlerin bir başlarına çözebilecekleri sorunlar da sadece bu alanın sorunlarıdır. “İnsanlar çözebileceği sorunları önüne koyar” denmiştir ve bu saptama komünistler için haydi haydi geçerlidir.

Komünistler Birliği'ni ilk marksist enternasyonal örgüt olarak kuranlar kadar mütevazı; Komünist Enternasyonal'i açacak bir dünya partisi yaratma azmini dile getirecek kadar iddialı bir yürüyüşü bu zaafların ve yanılgıların bilinciyle ve kararlılıkla sürdürenler, insanlığın içinde bulunduğu darboğazı aşmaya aday tek öncü gücü oluştururlar.

Bu ödevin sorumluluğu da onların omuzlarındadır.

Bu öznel zaafı başkalarının eksik ve hatalarıyla açıklamak, bu sorumluluğun bilincinden yoksun oluşu anlatır. Bu tutum bu yoksunluğun en tipik ve yaygın işaretidir.

Kimsenin somut katkıda bulunmadığı kazanımlarda hak iddia etmesi doğru olmadığı gibi, başkalarının noksanı da kimsenin fazlası değildir. Burjuva düzeninin bunalımının derinleşmesi de, komünistlerin örgütsel görevlerinin çözülmesine yardımcı olmaz. Bilakis bu görevlere daha bir aciliyet kazandırır. Komünistlerin birliğinin sağlanması acil bir ödevdir.

Doğrusu, bu acil ödev doğrultusunda ilk elden yapılması gereken bir devrimci partinin inşa edileceğini saptayıp tekrarlamaktan çok, bugün bu inşa için asıl eksik olan şeyin ne olduğunun saptanmasıdır. Öncelikli ve acil görevlerin çözümü yolunda en somut olandan başlayarak ilerleyebilmek, gerçekten tam olarak neyin eksik olduğunu saptamakla mümkündür. O halde önce neyin eksik olmadığını saptamakta yarar var.

Eksikliği Duyulan Bağlanılacak Devrimci Gelenek Değil

Çözüm arayışı bahanesiyle yenilik peşinde savrulanlar sık sık geçmişî karalarlar ve geçmişte sahip çıkılacak bir devrimci mirasın bulunmadığı bahanesine sığınır. Oysa bu yalanın kuyrukusudur. Bu yalana başvurarak bembeyaz bir sayfa ile siyasal mücadeleye devam etmek isteyenler aslında geçmişteki yenilgilerinin sorumluluğundan kurtulmak istemektedirler. Bunu yaparken de kaçınılmaz olarak insanlığın kurtuluşu mücadelesine ışık tutacak tüm deneyim ve dersleri de reddetmektedirler.

Ondokuzuncu yüzyılın ortasından itibaren, yani işçi sınıfının bağımsız bir siyasal etken olarak sınıf mücadelesine atılışından

beri, komünistlerin bu harekete önderlik etme amacını güden enternasyonal çaptaki örgütlenme gayretleri kesintili olsa bile eksik olmamıştır. Ama bugün, yirmi birinci yüzyılın başında, enternasyonal fikri bile neredeyse uçup gitmiş durumdadır.

Daha önce enternasyonal örgütlenme alanında olup bitenleri umursamayan; uluslararası işçi hareketinin devrimci geçmişiyile bağ kurmayan; enternasyonalizmi boğazlayan, ya da zayıflamasına yol açan eğilimlerle hesaplaşmayan bir enternasyonalizmin geleceği de olmayacaktır. Dünya işçi hareketinin uluslararası örgütsüzlüğüne devrimci bir çözüm bulmayı amaçlayan her yaklaşımın ciddiyetinin ve samimiyetinin ölçütü, işçi sınıfının uluslararası örgütlenme tarihinin dönüm noktalarına ilişkin açık seçik bir tutum içermesidir. Bu uluslararası örgütlenme tarihinin belli başlı dönüm noktalarına ilişkin komünistlerin tutumları şu saptamalardan hareketle oluşturulmalıdır.

İşçi sınıfı ve ezilen yığınların bağrından devrimci akımların uç verip gelişmesi tarih boyunca hiç durmamıştır. 1789 Fransız Devrimi'nin içinden çıkıp Babeuf-Blanqui çizgisiyle şekillenen akım bunların ilkidir. Marksizmin üç kaynağı arasında ("Alman felsefesi, İngiliz ekonomi politiği, Fransız sosyalizmi") sayılan "Fransız" bileşenden esas olarak bu devrimci akım anlaşılmalıdır. Nitekim marksizmin enternasyonal bir siyasal akım olarak ilk ortaya çıkışının ifadesi olan Komünist Manifesto, Marx ve yoldaşlarıyla Fransız devrimci geleneğinin buluşmasından doğan Komünistler Birliği'nin eseridir.

Komünistler Birliği ve Birinci Enternasyonal sadece Marksistler tarafından kurulmadı; ama yaşatılamayışlarının asıl sorumluluğu onların omuzlarındadır. Başka bir deyişle ilk enternasyonal örgütlerin varlıklarını sürdürememesi onların içindeki marksistlerin örgütsel sorunlardaki zaafı neredeniyledir.

Zira komünist hareketin ilk aşamalarında ve bolşevik deneyime kadar marksistlerin devrimci örgüt sorununa ve proletaryanın kurtuluşu için devrimci bir önderliğin olmazsa olmaz bir koşul olmasına yaklaşımları yanlıştı. Devrimci örgüt konusunun önemini ve devrimci bir önderliğin zorunluluğunu kavramış olan devrimciler ise proletaryanın sınıf mücadelesinden galip çıkması için zorunlu olan eylem kılavuzundan mahrumdu.

Daha çok Birinci Enternasyonal diye bilinen Enternasyonal Emekçiler Derneği'nin dağılmasından 14 yıl sonra kuruluşu ilan edilen İkinci Enternasyonal ise hem ideolojik, hem de pratik olarak, daha çok işçi hareketinin emperyalist metropollerdeki kendiliğinden gelişiminin bir meyvesi olarak şekillenmiş ve bu ülkelerin işçi aristokrasisinin omuzları üzerinde yükselmiştir. Bu kendiliğinden gelişime, dışarıdan müdahale eden bir devrimci partinin bulunmayışı nedeniyle hareketin oportünizmin sultanı altında şekillenmesi önlenememiştir.

Belli başlı sanayileşmiş ülkelerin proletaryasının güvenini ve desteğini kazandığı halde, İkinci Enternasyonal işçi hareketinin siyasal iktidarı fethetmesine önderlik edememiştir. Dahası, bu hareketin emperyalist burjuvazinin siyasetine yedeklenmesinde belirleyici bir rol oynamıştır. Bu geleneğin gölgesinden kesinlikle ve tamamen kurtulamayan her hareket son tahlilde aynı yere varmaktan kendini alamayacaktır.

Görüldüğü üzere devrimci gelenek ile marksizmin buluşması kopuşlu bir süreçte gerçekleşmiştir. Birinci Enternasyonal ikinci buluşma noktasıdır. İkinci Enternasyonal ise bu ilişkinin kopuşu doğrultusunda en büyük uçuşunu oluşturmaktadır.

Babeuf-Blanqui çizgisinin devrimci geleneğinin Rusya'daki ifadesi olan Narodnik hareketini aşma iddiası ile ortaya çıkan

bolşevizm, bu devrimci gelenekle enternasyonalist marksist akımın yeni ve en büyük buluşma noktasıdır.

Bu buluşma Ekim Devrimi deneyimi ve İkinci Enternasyonal'den kopuşun bilinci ile birleşerek Komünist Enternasyonal'de bir doruk noktasına ulaşmıştır. Komünist Enternasyonal demokratik merkezîyetçi bir dünya komünist partisi olarak tasarlanıp, İkinci Enternasyonal'in yozlaşmasının bilinciyle kurulan ilk enternasyonaldır ve aşılamayan tek örnek olarak kalmıştır. Komünistler Birliği ve Birinci Enternasyonal'i aşan ve bir daha aşılamayan bu örgütlenmeye yön veren devrimci ruh ve enternasyonalist Marksist bilinci ifade eden bir başka politik-örgütsel mevzi yaratılamamıştır.

Maalesef, Bolşeviklerin İkinci Enternasyonal çizgisinden koparak, Komünist Enternasyonal'le başlattığı yürüyüşün de sürekliliği sağlanamamıştır. Marksist hareketin devrimci örgütlenme ve siyaset konusundaki eksiğinin giderilmesini sağlayan bolşevik hareketin bu kavrayışı Komünist Enternasyonal'in dördüncü kongresinden sonra yaşatılamamış, dahası çarpıtılmıştır. Bu dönemeçten beri, İkinci Enternasyonal geleneği, sağlam sol yoramlarıyla mevcut marksist akımlara egemendir.

Bununla birlikte Komünist Enternasyonal'in veya onun devamı olma iddiasını taşıyan akımların İkinci Enternasyonal çizgisine oturmasına bir tepki ve yanıt olarak doğup, değişik aşamalarda leninist geleneği sürdürme iddiasıyla ortaya çıkan akımlar hiçbir zaman eksik olmamıştır. Ancak bu akımlardan hiç biri Komünist Enternasyonal'in devrimci geleneğinin sürdürücüsü olamamıştır. Bu duruma tepkisel karşı çıkışları ifade eden ulusal-sosyalist akımların akıbeti ise, tepkisel olarak koştukları bu geleneğinkinden farklı olmamıştır ve olmayacaktır.

Uluslararası düzeyde egemen olan bu çizgiye rağmen ulusal

düzlemlerde ortaya çıkan devrimci akımlar, uluslararası planda bir yankı uyandırdıkları ve dünyanın başka yerlerinde benzerlerine hayat verdikleri zaman bile, ulusal merkezli bir akım niteliği taşımaktan kurtulamazlar.

Komünist Enternasyonal'in çizgisini sürdürme iddiası sadece uluslararası bir akım haline gelmekle yerine getirilemez. Bunun için Komünist Enternasyonal'in iddiasını benimsemek ve dolaısıyla onun tasfiye edilmesiyle hesaplaşarak demokratik merkezietçi bir dünya partisine varmak da şarttır. Böyle bir sorumluluğun altına girmeyen akımlar ne kadar devrimci olurlarsa olsunlar, ulusal-sosyalist akımlar olarak kalmaya mahkum olacaktır.

Öte yandan, siyasi bir süreklilik iddiasını ortaya koyacak cürete sahip olmasalar da, Komünist Enternasyonal'in "ideolojik mevzilerine" sahip çıkma iddiasını taşıyan troçkist akımlar hiç eksik olmamıştır. Komünist Enternasyonal'e onu "ideolojik mevzilerine" indirgeyerek sahip çıkmakla işe başlayan bu akımlar, Marksist teoriye sahip çıkarak zenginleştirme, enternasyonalizm bilincini yaşatma yolunda başka sayısız bireysel ya da kolektif çabalardan daha farklı bir mesafe kat etmiş değillerdir. Dünya işçi hareketinin teorik yaratıcılık ve enternasyonalizm bilinci açısından içinde bulunduğu gerileyiş ise bu mesafenin hangi büyüklükte ve hangi yönde olduğunu göstermektedir.

Troçkist akımlar muhtelif ulusal-devrimci yahut devrimci-demokrat akımlardan daha devrimci bir karakter de kazanmamışlardır. Bu bakımdan bu akımlar da komünist devrimci geleneğin örgütsel-politik sürekliliğinin sağlanmasında bir etken olmamışlardır; olmaları da devrimci partinin yaratılması konusundaki menşevik kavrayış ve tutumlarından ötürü zaten mümkün değildir.

Zira komünist geleneğin örgütsel politik sürekliliğinin sağlanması Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresinde ileri sürülen tezlere fikrî bir bağlılık göstererek olacak iş değildir. Bu nedendir ki devrimci bir enternasyonalin yeniden yaratılması iddiası ile ortaya çıkan muhtelif akımlar bu ödevi yerine getiremedikleri ölçüde, leninist-bolşevik geleneğin sürekliliğinin korunması alanındaki boşluğa katkı yapmakla kalmayıp, bu bağın kurulmasını önleyen birer tarihsel etken haline de gelmişlerdir.

Komünistlerin birliğini amaç edinenler Komünist Enternasyonal'in yozlaşmasıyla kopan kızıl ipi yakalayarak Komünistler Birliği-Komünist Enternasyonal çizgisinde yeni bir geleneğin temellerini atmaya ödev saymaktadır.

Komünistlerin birliğini hedefleyenler, Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongre çizgisini politik-örgütsel süreklilik içinde koruyan bir akımın mevcut olmadığını saptayarak işe başlıyor ve bu çizgiye bağlanarak yeni bir devrimci önderliğin yaratılmasının komünistlerin acil ve güncel ödevi olduğunu savunuyorlar. Bu ödevin üzerinden atlanarak, bu mirasla bağ kurmadan komünist siyaset doğrultusunda somut ve anlamlı bir atılımın mümkün olmadığını savunuyorlar.

Lenin sonrası deneyimler göstermiştir ki, Komünist Enternasyonal'in kuruluşuna yansıyan bilinç ve irade, içselleştirilmemiş, kolektif bir bilinç ve iradeye dönüştürülememiştir. Bunun bir dizi nesnel ve öznel gerekçesi sayılabilir; ancak bunların hiçbirisi hemen her temel sorunda leninizmin inkarını ve İkinci Enternasyonal oportünizminin yeniden canlandırılmasını meşru ve haklı görmeyi gerektirmez.

Açık olan şudur: İkinci Enternasyonal'den koparak Komünist Enternasyonal'in kuruluşuna katılanlar, en başta bolşevik ön-

derler, Lenin'den sonra bolşevizmin takipçisi olamamışlar, teo-ride ve pratikte İkinci Enternasyonal okulunun öğrencileri olarak kalmışlardır.

Komünist Enternasyonal aslında hem gecikmiş, hem de ilk dört kongre kararlarının gösterdiği doğrultudaki yürüyüşüne beşinci kongresiyle birlikte son vermiştir. Lenin sonrasında Komünist Enternasyonal, içindeki oportünist eğilimlerle mücadele etmek yerine, bunlara uyum sağlamış, hatta birçok bakımdan bu eğilimlere çanak tutan, önyak olan bir tutum izlemiştir.

Kapitalist sistemin en keskin bunalımlarını yaşadığı ve burjuva devletlerinin felçleştiği bir uluslararası iklimde, İkinci Enternasyonal çizgisinin bu çizgiden koparak kurulmuş olan Komünist Enternasyonal'e hakim olması bu dönem boyunca resmi "komünist" harekete çelişkili ve özgün bir karakter vermiştir.

Bu saptamalardan çıkan açık ve net sonuç gelenek sorununun Komünist Enternasyonal'in kuruluşuyla taçlanan İkinci Enternasyonal'den kopuş noktasında kavranması gerektiğidir.

Rusya'daki sürecin terimlerini kullanmak gerekirse, asıl sorun "menşevizm ve bolşevizm" arasındaki ayırmda ve bu ayırımın evrensel karşılıklarının ayırt edilmesi noktasındadır.

Komünistlerin önündeki acil örgütsel-politik atılım ödevi Lenin dönemindeki Komünist Enternasyonal'in çizgisine bağlanıp, bu temelden güç alarak yerine getirilebilir. Referanslar bu dönemeç noktasında aranıp bulunmalıdır.

Tarih ve geleneğe ilişkin tüm karmaşık sorunların bu zeminde durarak çözülebileceği savunulmalı ve bu doğrultuda bir netleşme için gerekli politik donanımın sağlanması başlı başına bir ödev kabul edilmelidir.

Bu saptama dünya komünist hareketinin kolektif çabasıyla oluşturulan Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresinin kararlarını kendi içinde dondurmayı, bugün her sorunu çözecek bir sihirli değnek olarak görmeyi gerektirmez. Her meseleye olduğu gibi, bu meseleye de komünistler eleştirel bir gözle bakabilmelidir. Eleştirel bakışın kalkış noktasını dünya komünist hareketinin en ileri ve bugüne kadar aşılamayan kolektif bilinci oluşturmalıdır.

Bu bilinç, İkinci Enternasyonal'den kopuş ve Komünist Enternasyonal'in kuruluşuna yön veren temel ilkesel tutumlarda somutlaşmaktadır. Bu bilinç, eleştirel bir bakışın kalkış noktası olarak alınmadığı sürece, komünist hareket hedefsiz bir sürüklenişten kurtulamayacaktır.

Bu bakımdan bugün komünistlerin ödevlerini yerine getirmek üzere bağlanması gereken geleneğin hangisi olduğu bellidir.

Bağlanılacak bir devrimci gelenek, devralınacak bir devrimci miras olmadığından dem vuranların önünde sonunda varacağı yer ise revizyonist bir tutum olacaktır.

Eksikliği Duyulan Devrimci Teori Değil

Bugün eksikliği duyulan, enternasyonalist devrimci bir partinin ideolojik harcı, eylem kılavuzu olması gereken devrimci teori değildir. Temel sorun devrimci teorinin güncel sorunlara çözüm getirip getiremeyeceğinin araştırılıp saptanması da değildir. Devrimci teori uzun tarihsel deneyimlerden süzülerek bugüne kadar ulaşmıştır. Teoriye ilgi de her zamankinden eksik değildir. Yenilgi koşullarının bütün yılgınlık ve döneklık eğilimlerine rağmen, eski ve yeni devrimci kadroların önemli bir kesimi belki de her zamankinden fazla imkan ve hevesle teorisinin sorunlarıyla ilgilenmektedirler.

Zaten her işin başında teori ve teorik sorunların tartışılmasını gündeme getirenlerin çoğalması da bu ilgi nedeniyledir. Hatta politik sorumlulukların altından kalkamayanların teorik sorunların öncelikli oluşu fikrini öne çıkarmasını dürttüleyen de bu zeminin varlığıdır.

Oysa bu koşullarda önemli olan, ucu bucağı belirsiz teorik araştırma veya tartışmalara girişmek değil, teorik faaliyetin ve nasıl bir teorik ihtiyaç ile acil olarak yüz yüze bulunulduğunun çerçevesini ve referanslarını açık seçik tarif etmektir.

Bu çerçeve bellidir: devrimci teori Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongre belgelerinde örgütsel-politik bir ifadeye kavuşturulmuştur. Yola çıkmak için bu kadarı yeterlidir. Bu devrimci teoriyi kılavuz edinenlerin siyasi faaliyeti içerisinde ortaya çıkacak olan teorik sorunlar, bu faaliyetin sorumluluğunu almış militanların ortak sorunları olarak gündeme gelecektir.

Söz konusu sorunlar, kılavuz olarak kabul edilen devrimci teoriye referansla tartışılıp çözülecektir.

Devrimci teori sorunu dünyanın marksistçe anlaşılmasını mümkün kılacak araştırma ve incelemelerin yapılması, marksizmin köşetaşı olan kavramların eleştirel bir şekilde ele alınması sorunu değildir. Devrimci teori sorunu esas olarak devrimci bir partinin devrimci programını yaratma sorunu olarak ele alınmalıdır.

Devrimci bir partinin programı ise iki kısımdan oluşur. Birincisi bu programın ilke ve esaslara ilişkin kısımdır. Bu kısma dair herhangi bir devrimci teori sorunu olmadığı peşinen kabul edilmelidir. Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresinde bu ilke ve esaslar özlü bir şekilde belirtilmiştir.

Devrimci partiyi kurmak isteyenlerin programın bu kısmına ilişkin arayış yahut sorgulama ihtiyacı içinde olanlarla tartışması değil bu tür revizyonist eğilimlerle yollarını ayırması gerekir.

Devrimci programın ikinci kısmı yaşadığımız topraklardaki siyasi rejime, dünyanın içinde bulunduğu siyasi duruma, bu dönemin temel karakteristiklerine, söz konusu siyasal atmosferde yürütülecek siyasal mücadeleye ve bu mücadelenin talep ve biçimlerine ilişkindir.

Komünistler devrimci teori sorunundan devrimci programın bu kısmının üretilmesini anlamaktadırlar. Bu sorunlara ise masabaşı bir incelemenin sonunda ilkelerden çıkarsanmış yanıtlar türetmek mümkün olsa da bu yanıtların bir hükmü yoktur. Söz konusu sorunlar siyasal mücadelenin sorunları olduğu için siyasal mücadele içinde çözüme kavuşturulacaktır.

Teorik sorunlar bu çerçeveye referansla tarif edildikleri takdirde devrimci bir partinin inşasına dair sorunlar olarak görülmeli ve bu inşa/hazırlık faaliyetinin sorumluluğunu ortaklaşa üstlenmiş komünistler bakımından bir acil sorun olarak görüldüğü takdirde ele alınmalıdır.

Bu bakımdan önceliği teorik sorunların ele alınması ve tartışılmasına verenlerle önceliği hazırda mevcut olan devrimci teoriyi kılavuz edinerek pratik-politik bir faaliyetin sorumluluğunu üstlenmeye verenler arasında esaslı bir ayrım vardır.

Ortada somut bir pratik-politik faaliyet yokken “en önemli eksiklik programdır” demek, aslında teorik sorunları öncelikli sorunlar olarak kavrayanların tutumudur.

Devrimci bir program, devrimci teoriyi eylem kılavuzu olarak kuşanmış bir siyasal faaliyetin sonucunda ortaya çıkacaktır. Bu program hakkındaki tartışmalar da bu siyasal faaliyetin

sorumluluğunu üstlenmiş militanlar arasında geçen tartışmalar olacaktır.

O nedenle bugün devrimci bir programın ortaya konması için önce devrimci teorinin yeniden kurgulanması gerektiğini öne sürenlerin bu devrimci programı ortaya koymaları mümkün değildir. Bunların varacağı yer de daha önce başka revizyonistlerin vardığı yerden farklı olmayacaktır.

Devrimci bir partiyi yaratacak olan bir devrimci program değildir. Devrimci bir program, devrimci bir partinin programı olarak yaratılacaktır. Devrimci programın eksik olan ikinci kısmı için gerekli olan perspektifler ve tezler devrimci partiyi yaratma yolunda verilecek siyasal mücadelenin içinde üretilecektir. Bu programı tamamlayacak olansa devrimci partinin kuruluş kongresinden başka bir şey değildir.

Eksikliği Duyulan İşçi Sınıfının Devrimci Potansiyeli Değil

Bugün eksikliği duyulan, enternasyonalist bir devrimci partinin temel güç olarak yaslanması gereken işçi sınıfının devrimci potansiyeli değildir. Aksine işçi sınıfı, burjuva toplumunu alaşağı edebilecek biricik toplumsal güç olma özelliğini koruduğunu dünya ölçeğinde belli etmekte ve her fırsatta bu devrimci potansiyelini tekrar tekrar göstermektedir. Sözümona bu sınıfı ikame edebileceği düşünülen her yeni seçenek de gündeme gelişinden daha büyük bir hızla sahneyi terk etmektedir.

1990'lı yıllarda "küreselleşme" diye tarif edilen olgunun kera-metine bel bağlayıp, sermayenin küreselleşmesinin artışı ile ulus-devletlerin aşınacağı ve komünistlerin enternasyonal görevlerinden kurtulacağı hayaline kapılanlar, bu sözde alternatiflerin kuyruğuna takılan son yıllardaki çarpıcı örneklerdir.

Şimdilerde ise tersine küreselleşme karşısı denilen heterojen ve şekilsiz hareketin devrimci bir enternasyonal ihtiyacını gidereceğı veya bu şekilsiz hareket içinden devrimci bir enternasyonalin filizleneceğı hayaline sarılanlar çoğalmakta.

Ama bunlara inat, proletaryanın ve ezilen ulusların kurtuluş mücadelesi yönündeki kendiliğinden gelişmeler her seferinde bu sahte alternatifleri gölgede bırakacak surette kendilerini göstermeye devam etmektedir.

Elbette bu hareketlerin kendiliğinden bir kurtuluşa varması mümkün değildir. Kendi bağırlarından bir devrimci partiyi kendi başlarına çıkaramayacakları da bellidir. Bunu bekleyip olmadığına kanaat getirince işçi sınıfının devrimci potansiyelini tartışma konusu etmeye yönelenlerin yeri. devrimci partiyi kendi bağımsız örgütlenmeleriyle yaratma sorumluluğunu taşıyan devrimcilerin yanı değil, bu ödevden kaçmak için bahane arayan revizyonistlerin arasındır.

Eksikliği Duyulan Devrimci Militanlar Değil

Bütün olumsuz koşullara rağmen, bugün enternasyonalist devrimci bir partinin inşası için eksikliği duyulan, devrimci militanlar değildir.

Proletaryanın devrimci önderliği konumuna ulaşma yeteneğinde olan ve bu iddianın arkasında durabilen devrimci bir partinin yaratılması için gereken deneyim ve birikimin taşıyıcısı olan militanlar farklı akımlara, örgütlü çevrelere dağılmış olsalar bile varlıklarını belli etmektedir. Bu nedenle devrimci partinin kuruluş kongresini toplama yönünde verilen bu siyasi mücadele sadece şu ya da bu örgütün kendi militanlarını yaratma hedefiyle sınırlanamaz.

Bu çalışma aynı zamanda farklı akımlara ve örgütlü çevrelere dağılmış çeşitli ve zengin bir deneyim birikiminin taşıyıcısı olan militanları bir araya getirecek sistemli bir çalışma olmak zorundadır.

Kendini nitel olarak daha üstün bir devrimciler örgütünde eritmeye açık olan komünistlerin acil örgütsel görevlerini kavramış ya da hiç değilse bu yönde evrilmeye hazır ve müsait olan örgütlü çevreler, bu süreçte önemli katkılar sunabilir, değerli kalkış noktaları haline gelebilirler. Bunu hesaba katmayan bir hazırlık faaliyetinin hedeflenen partiye ulaşması mümkün değildir.

Dolayısıyla farklı akımlara ve örgütlü çevrelere dağılmış farklı ve zengin bir birikimin taşıyıcısı olan devrimci, proleter öznelere ayrıştırıp buluşturmak gerekir. Bu gayreti zahmetli bulup, devrimci bir partinin ihtiyacı olan militanları siyasi faaliyetten yalıtık bir şekilde yetiştirip geliştirmeyi hayal edenler bu yolla kendi ihtiyaç duydukları türden bir militan kuşağını elbette yaratabilirler. Böyle girişimler olduğu gibi bundan sonuç alındığı da sır değildir.

Ne var ki böyle bir militan yetiştirme çabası pratik olarak sonuç alan bir çaba olsa bile, ihtiyacı duyulan devrimci partiyi yaratacak olan militanlar bu şekilde steril ortamlarda yetiştirilmiş unsurlar değildir. Devrimci parti için gerekli olan militanlar farklı geleneklerden farklı deneyimleri ve alışkanlıkları taşıyarak, farklı tempolarla bir araya gelip, ortak bir hazırlık faaliyeti içinde kolektif çalışma deneyim ve kültürünü edine edine yetiyecek ve şekillenecektir. Bu bakımdan bugün eksikliği duyulan militanlar değil, bu militanların birlikte çalışarak birbirlerini zenginleştirip şekilleneceği ortak bir zemindir.

Asıl Eksikliği Duyulan

Devrimci Partiyi Yaratma İradesi ve Cesaretidir

Bu koşullarda asıl eksikliği duyulan, bütün bu unsurları birleştirip, geçmişi içererek, eski dönemi aşabilecek bir örgütsel-politik atılımın öncülüğüne soyunma ve bunun sorumluluğunu üstlenme iradesi, cesarettir.

Enternasyonalist devrimci bir siyaset etrafında kenetlenmiş devrimci ve komünist militanları, örgütlü çevreleri bir siyaset etrafında merkezileştirebilecek uluslararası çapta bir devrimci komünist platform mevcut değildir.

Bu saptama, öncelikli ve acil olarak neyin yapılması gerektiğini tanımlar. Böyle bir enternasyonalist devrimci platformu oluşturmak ve yaşatmak üzere somut bir hazırlık çalışmasının yürütülebilmesi için, her şeyden önce soyut, afaki ve genel sözlerden kurtulmak, diyalektik cambazlıkların arkasına sığınıp, anlaşılmaz hedefler koymaktan kaçınmak gerekir. Çünkü bu türden tariflerde buluşmaya hazır birçok kesim bulunabilir ama bunlarla birlikte bir adım atmak bile mümkün olmayacaktır.

Bugün, eksikliği git gide daha şiddetle kendini duyuran Komünist Enternasyonal'in yaşatılamadığı ve onu yaşatma iddiasıyla ortaya çıkanların da bugüne kadar başarılı olmadığı doğrudur. Ama zaferler kadar yenilgiler ve başarısızlıklar da öğreticidir. Geride bıraktığımız 20. yüzyıl bunlarla doludur.

Bu deneyimler sonucunda kısmi başarıların sarhoşluğuyla sahte zaferlerin cazibesine kapılanlar gibi, işçi sınıfından ve proleter devriminden büsbütün umudu kesip başka dünyalara geçenlerin ardı arkası kesilmiyor. Kah nesnel koşulları bahane edip, bir enternasyonal hedefinin gerçekçi olmadığını savunarak; kah bir devrimci enternasyonalin ancak güçlü

ulusal partilerin birleşmesiyle doğabileceği safsatasından hareketle İkinci Enternasyonal modelini bir kez daha öne sürenler az değil.

Gerçek bir enternasyonalin ancak başarılı bir devrimin meyvesi olabileceğini bahane ederek, enternasyonalist ödevlerinden yan çizme eğiliminde olanlar da hiç eksik olmamıştır; hala kol gezmektedirler. Oysa bu, enternasyonal bir devrimci önderliğin eksikliğinin “keyfe keder” bir kusur olduğuna kanat getirenlerin tutumudur.

Bununla birlikte, dağınık ve birbiriyle ilişkisiz durumda olsalar bile, olumsuz deneyimlerden ibret alıp devrimci dersler çıkarırların uluslararası çapta filizlenmekte olmadığını düşünmek karamsar bir önyargıdır. Aksine bu potansiyelin varlığının önkabulü bir dünya partisinin inşasının ilk adımıdır. Bu önkabul bu inşayı nesnel bir zorunluluk, teorik bir gereklilik olmanın ötesinde, somut bir ihtiyaç haline getirir. Bu somut ihtiyacı görenlerin varlığı ve gelişmesiyle devrimci bir dünya partisini inşa etme bilinç ve tecrübesinin birleşmesi, devrimci bir komünist enternasyonal yaratma olasılığını gerçeklik haline getirecektir.

Ne var ki bu saptama bu unsurların kendiliklerinden bir araya gelip buluşacakları anlamına gelmez. Bu amaç ve iddiayı benimseyerek bu ödevin sorumluluğunu üstlenmiş olanların öne çıkması şarttır. Ancak bu takdirde söz konusu dağınık birikim içinden sıyrılan komünistlerin birliği sağlanabilir.

Dünya ölçeğinde, farklı akımlar arasında pratik bir ayrım çizgisi çekmek için elde tutulması gereken en elverişli kıstas, komünistlerin önündeki acil ve somut örgütsel görevlere yaklaşım olmalıdır. İşçi sınıfının önderliğini kazanabilecek nitelikte bir devrimci partinin inşası görevine yaklaşım tarzı, bugün dev-

rimci militanlar arasında ve mevcut kümeleri enine kesecek bir ayırım çizgisi oluşturabilir; oluşturmalıdır.

Bir başka deyişle mevcut bütün akımlar içinde yeni bir devrimci partiye ihtiyaç olduğunu düşünenlerle mevcut olandan razı olanlar birbirinden ayrıştırılmalıdır.

Bu açıdan bakıldığında, bir devrimci önderlik bunalımı olduğunu kabul etmek/etmemek; bugün bir devrimci partinin gerekliliğini savunmak/savunmamak; bu partinin legal olabileceğini/olamayacağını savunmak vb. ayırım çizgileri yeterli ve anlamlı değildir. Esas ayırımın çekilmesi için böyle bir partinin eksik olduğunu söylemekle kalmayıp, var olan çevre ve partilerin evrimiyle yaratılamayacağını saptamak, hatta bununla da kalmayıp bu eksikliği gidermek üzere örgütlü bir hazırlık faaliyetine girişmek gereklidir.

Böyle bir tutumun arkasında da ancak devrimci partiyi yaratmak için verilen ortak mücadeleyi kendi dar örgütsel çıkarlarından üstün tutmak cüretini ortaya koyabilenler durabilir. Böyle bir tutum ise açıktır ki sözle beyan edildiği zaman yeterli olmayan bir ayırım çizgisini ifade eder. Bu nedenle bu ayırımın çekilmesi somut bir örgütlenmeyi ve pratik-politik bir faaliyeti gerektirir. Devrimci önderlik boşluğunu teslim etmek başka, bu önderlik boşluğunu uluslararası ilişkilerde bulunarak kapatmaya çalışmak başka bir şeydir.

Komünist bir dünya partisi yaratabilmek için önce uluslararası ilişkiler kurmak gerektiğini öne sürenler, niyetleri ne olursa olsun, tıpkı devrimci bir örgüt inşa etmek için önce teorik araştırma yapıp devrimci bir program yaratmak gerektiğini öne sürenler gibi, bu konuda somut adımların atılmasını erteleyen bir rol oynamış olurlar.

O nedenle bu gibilerden uzak durmadan söz konusu somut adımı atmak mümkün olmayacaktır.

Birlik Platformu üzerinde duran komünistler bu gerçekten hareket ederler. Enternasyonal ödevlerinin üstesinden gelebilmek için asıl önemli olanın ayaklarını bastıkları topraklarda sahici, istikrarlı ve güven verici bir hareket yaratmak olduğunu bilerek mücadele etmektedirler.

Bunun da bir anda uluslararası çapta ortaya konmasının mümkün olmadığı apaçıktır. Aksine uluslararası çapta böyle bir hareketin oluşabilmesi için evvela bu sorunun bilincine varan ve bu yönde bir iradeyi ortaya koyan komünistlerin üzerinde yaşadıkları topraklarda somut, istikrarlı ve güvenilir bir siyasi hareketi yaratmaları ve yaşatmaları şarttır.

Ancak böyle bir somut girişim olduğu takdirde, bu ödevin sorumluluğunu üstlenmeye hazır uluslararası bir hareket ortaya çıkabilir veya farklı ülkelerdeki komünistler ancak böyle bir somut odak sayesinde birbirleriyle irtibatlı hale gelebilirler. Zaten komünistlerin örnek alması gereken Komünist Enternasyonal'-in inşası da böyle bir somut inisiyatif sayesinde mümkün olmuştur.

* * *

Birlik Platformu işçi sınıfının ve insanlığın kurtuluşu için devrime, devrim için de komünist bir dünya partisine, yani Komünist Enternasyonal'e ihtiyaç olduğunu savunuyor. Dünyada böyle bir partinin eksikliğini içinden geçtiğimiz devrimci bunalımın temel nedeni olarak ifade eden komünistler, bugün komünistlerin önünde duran en temel hedefin böyle bir partiyi inşa etmek olduğunu savunarak, yaşadıkları topraklarda böyle bir partiyi inşa etme mücadelesini birlikte göğüslüyorlar.

II. DEVRİMCİ PARTİ SİYASAL BİR MÜCADELEYE YARATILACAK

Bugün işçi sınıfının kurtuluşunun ancak devrimci bir partinin önderliğiyle gerçekleşebileceğini savunan tek kesim Birlik Platformu değildir. Bilakis solun geniş kesimleri içinde bu temel gerçeği açıktan reddedecek bir akım bulunmamaktadır. Hatta parti olduğunu iddia eden akımlardan çok daha fazlası böyle bir partiyi yaratmayı varlık nedeni olarak sunmaktadırlar.

Buna karşılık “devrimci parti nasıl yaratılacak?” sorusu her daim yanıtsız kalmaktadır. Zaten sol akımların açmazı tam da bu noktadadır. Orta Doğu’daki çekişmelerden öğrenci gençliğin taleplerine kadar tüm konulara ilişkin söyleyecek sözü olan bu akımların devrimci partinin nasıl yaratılacağına ilişkin açık seçik dile getirdikleri bir görüşleri yoktur. Konu tümüyle belirsizliğe bırakılmış; bu konudaki tartışmalar geçiştirilmiştir.

Siyasal konulara yönelik bu ilgiyle partinin yaratılmasının da siyasal mücadelenin başlıca ve öncelikli bir konusu olması gerçeği karşısındaki bu kayıtsızlık bir tezat oluşturmaz.

Aksine, bu kayıtsızlık çoğunlukla parti konusuna ilişkin menşevik bir kavrayıştan kaynaklanır. Nitekim Martov, Troçki, Rosa Luxemburg tarafından farklı varyantları savunulmuş bu görüş devrimci partinin öznel bir müdahale ile değil esas olarak kitle hareketindeki kabarışlara bağlı olarak yaratılacağını savunur. Bu yüzden de söz konusu kavrayışın sahipleri gündemlerinin başköşesine devrimci partinin yaratılmasına ilişkin sorunları değil kitle hareketinin gelişimine dair tespitleri ve yorumları oturturlar.

Devrimci partinin yaratılmasına ilişkin bir stratejiye sahip olmaksızın siyasal mücadelenin içinde yer alma gayretinin bir başka sonucu da partisiz de devrimci siyasetin yapılabileceği düşüncesinin yayılmasıdır. Partisiz yahut partiler üstü siyasetin yapılabileceği düşüncesi yaygınlaştıkça da paradoksal olarak dar grupçuluk meşru kabul edilmekte, velhasıl sol akımların çözülme ve tasfiye süreci hızlanmaktadır.

Sayıcı azınlıkta olsalar da, devrimci partinin yaratılması gerektiğini tekrarlayıp duran hareketler de mevcuttur. Hatta bu akımların bazılarının kendilerine özgü bir partileşme planı yahut takvimi de söz konusudur. Ancak bu kesimlerin de devrimci partinin nasıl yaratılacağına dair açık seçik bir yanıtı söz konusu değildir. Bu konuda bir yanıtlarının olması da mümkün değildir. Zira bu kesimler devrimci partinin politik bir mücadele sonucunda yaratılacağını düşünmemekte, var olan akımların tartışma-birleşme-ayrışmalarının sonunda yaratılacağını düşünmektedirler. Tam da bu nedenle devrimci partinin yaratılmasına ilişkin ya tümüyle kendilerine yönelik planlar yapıp hedefler belirlemektedirler, ya da partinin yaratılmasında muhatap gördükleri kesimlerle kapalı devre birlik görüşmeleri yapmaktadırlar.

Devrimci partinin yaratılması elbette açık uçlu, nasıl sonlanacağı belirsiz bir “partileşme süreci”ne havale edilemez. Ama devrimci partinin yaratılması, kazanılması arzulanan niteliklerin önceden soyut bir biçimde tespit edilip sonrasında bu nitelikleri kazanmak için masa başında plan yapılmasıyla da sağlanamaz. İşte Birlik Platformu’nun ayırt edici özelliği tam da bu noktada ortaya çıkmaktadır. Zira devrimci partinin yaratılmasını politik bir sorun olarak gören platformumuz devrimci partiyi yaratma yolunda açık seçik ve politik bir stratejiyle hareket etmektedir. Bu nokta platformu tüm sol akımlardan ayıran en esaslı farktır.

Komünistlerin Birliğini Sağlayacak Bir Kongre Hedefi

Birlik Platformu, devrimci partinin bir kuruluş kongresiyle yaratılacağını savunmakta ve devrimci partiye ihtiyaç duyan örgütlü güçlere bu kuruluş kongresini toplamak üzere ortak bir siyasal mücadele yürütme çağrısı yapmaktadır. Platformumuz bu kuruluş kongresinin zeminini açık seçik bir biçimde tarif etmekte ve bu zeminde buluşacak güçlerin hangi siyasal mücadelelerin sonunda ortaya çıkacağını yine aynı açıklıkla ortaya koymaktadır.

Genellikle kongre denildiğinde adeta malumun ilan edildiği, önceden belirlenmiş sonuçların onaylanması için toplanmış formalite toplantıları, yahut kimi eğilimlere haddinin bildirileceği bir zemin anlaşılır. Yine çoğunlukla devrimci bir yapının kongresinin o yapının en üst organı olduğu sık sık tekrarlanırsa da gerçekten kast edilmez.

Oysa partinin “yukarıdan aşağı inşa edilmesi” (Lenin) kavramı tam da bu içerikle yani merkez komitesi tasfiye olmuş RSDİP’in birbirleriyle irtibatları kopmuş veya ayrı düşmüş örgütlerini

siyasi bir hatta toparlayıp kongresinin örgütlenmesini sağlamak ve bu kongreden itibaren ve onun iradesiyle partiyi yeniden inşa etmek anlamında söylenmiştir.

Bu anlamda RSDİP'in İkinci Kongresi'nin toplanması da hazır bir örgütün kongresinin hazırlanmasından öte bir hazırlığı ifade etmektedir ve bu hazırlık süresince bir merkez komitesinden yoksun olarak yürümeyi de beraberinde getirmektedir. Birlik Platformu'nun devrimci komünist partinin kurulduğunun ilan edileceği kongrenin toplanması için ortak bir hazırlık faaliyetini yürütme çağrısı da onunla özdeşleştirilmese de bu örnekten esinlenmektedir.

Öte yandan bir örgütün en üst organının kongresi olduğunu göz ardı edip, onu bir merkez komitesiyle ikame eden bakış açılarına sahip olanların yeni bir örgütü "yukarıdan aşağı inşa etmek"ten söz ederken kast ettikleri de bu kertedir. Böylece farklı örgüt ve çevreler arasında bir buluşma ve birleşmenin ardından tayin edilen bir ortak merkez komitesinin inşa edeceği bir parti tasavvur edilmektedir. Buna karşılık kuruluş kongresini en yukarıdaki kerte olarak ele alan Birlik Platformu'nun hedeflediği «yukarıdan aşağı inşa» perspektifi de farklıdır.

Kuruluş kongresi bir bileşenin gayreti ile veya şu ya da bu bileşenlerin şeklen birleşmesi sonucunda örgütlenmeyecektir. Kongrenin bileşenleri, hali hazırdaki sol akımların içerisinde yaratılacak bir ayrışma sonucunda ortaya çıkacak olan ve kongreye birlikte ama «kendi ayaklarıyla» yürüyerek ilerleme yetenek ve iradesine sahip devrimci örgütlenmeler olacaktır. Söz konusu örgütlenmelerin kuruluş kongresine kadar üzerinde duracakları örgütsel olarak ademi merkeziyetçi, siyasal olarak merkeziyetçi bir zemine gerek vardır. Bu zeminin adı da Birlik Platformu'dur.

Amaç ve ilkelerimiz ile referanslarımız evrensel olsalar da, Birlik Platformu'nun takipçisi olduğu strateji, elinde devrimci partinin inşasına ilişkin evrensel bir reçete bulunmasından kaynaklanmaz.

Benimsenen strateji esas olarak konjonktürel, hatta daha çok Türkiye'deki sol hareketin durumuna ilişkin nedenlerden kaynaklanmaktadır.

Stratejimiz ile Sol Hareketin Durumu Arasındaki İlişki

Bugün sol hareket içinde yer alan örgütlenmelerin üzerinde yükseldikleri temeller geçmişe oranla bile daha az politik ve geçmiştekileri aratmayacak kadar sekte temellerdir. Bugün birçok akımı "birleştiren" harç politik bir çizgi değil bir eda ve bir havadır. Bu havanın politikleşmesi daha çok burjuva liberalizminin belirlediği gündem sayesinde ve onun rengini alarak gerçekleşmektedir.

Sol akımların çoğu bakımından, mevcut birlikteliklerin harcı politik olmaktan çok, ortak bir geçmişe sahip olmaktan kaynaklanan, geçmiş mücadelelerde sınanmış bir güvene ve benzeri etkenlere dayalı bir dayanışma ruhudur. Ne var ki 80 öncesinin somut mücadele koşullarının eksikliği, bu birlikteliklerin zemininin de günden güne kaymasına ve politik eksikliklerin kendilerini git gide daha yakıcı biçimde hissettirmesine neden olmaktadır. 80 sonrası koşullarda, birçok sosyalist örgütlenmenin içindeki unsurların her birlik tartışmasına kulak kabartması, burjuvazi cephesinin ve yenilgi koşullarının vurguladığı zayıflıkların yanı sıra bu politik eksikliklerin de bir ifadesidir.

Temel politik tespitleri tartışma ihtiyacının yaygın ve baskın bir ihtiyaç olarak kendini göstermesi de aynı olgunun apaçık bir göstergesidir.

Bu gösterge, mevcut örgütlenmelerin, örgütsel bağlayıcılıklarını korumakla birlikte, politik bağlayıcılıklarının zayıfladığını gösteren önemli bir işarettir.

Bununla birlikte, 80 sonrası koşullarda kopup gitmiş militanlardan geride kalanların pek çoğu, bağlı oldukları yerden kopmayı hala göze alamamaktadır; hatta bu konumlarına sıkıca sarılma ihtiyacı da gözlenebilir bir gerçekliktir. Ancak bu durum, mevcut bağlılıkların politik harcının sağlam olmasından, politik güven duygusundan ziyade, ikna edici bir siyasi seçeneğin yokluğundan kaynaklanmaktadır. Örgütsel ya da geleneklere dayalı bağlılıkların baskın çıkması, bunların gücüne işaret etmez; esas olarak devrimci bir siyasal-örgütsel seçeneğin mevcut olmadığını bir kez daha hatırlatır.

Bu koşullarda, birçok militanın rahatlıkla içinde bulundukları yapıların politik kararlarını “takmayabildikleri” sık sık gözlenmektedir. Demokratik merkezîyetçilikten, örgütün öneminden vb. dem vuran birçok militan, daha önce görülmemiş bir rahatlıkla bağlı olduğu yapının politik konumlarını sorgulama ve tartışma eğilimindedir. Üstelik bu, bir tür moda, hatta bir erdem haline gelmiş durumdadır; örgütsel statükoyu koruma kaygısında olan merkezler de buna ister istemez göz yummakta, prim vermekte, hatta bazı durumlarda önyak olmaktadır.

Böylelikle, hem örgütlerinin siyasetlerini esaslı konularda sorgulayanlar bu yapılara bağlı olmaya devam etmekte, hem de bu yapılar “birlik ve beraberlik ruhunu korumak için” buna göz yummaktadırlar. Bu güçleri bir arada tutan politik bir çizginin olmadığı böyle zeminlerde, ilkesiz birlik heveslerinin de üremesi şaşırtıcı değildir.

Bu, kökleri geçmişte olsa da yeni bir durumdur; gözlenip saptanması ve açıklanması gerekmektedir.

Bunun açıklanmasında anahtar olgu da politik ve örgütsel zaaf-
ların, kendi örgütleri üzerinde politik ve örgütsel nüfuza sahip
olmayan merkezi yapılarla yan yana duruşudur.

Sol Akımların Çıkmazı Komünist Enternasyonal'in Akıbetinden Bağımsız Anlaşılamaz

Aslına bakılırsa, yaşadığımız topraklardaki komünistler dev-
rimci partinin yaratılması yönünde dünya sol hareketine kıyas-
la nispeten erken harekete geçmişlerdi. 1920 yılında kurulan
TKP, programı Komünist Enternasyonal tarafından onaylanan
dört partiden biri oldu. Ancak Komünist Enternasyonal'in için-
deki tasfiyeci süreç TKP içerisinde de eş zamanlı olarak yaşandı
ve TKP'nin kendisi de kuruluşundaki partiden büsbütün farklı
bir partiye dönüştü. Sonrasında küçük bir aydın kümelenmesi-
ne dönüşerek büsbütün tasfiye oldu. Komünist Enternasyonal
ve TKP'nin dönüşüp yozlaşmasıyla birlikte komünist hareketin
geleneği ile yaşadığımız topraklardaki devrimci mücadeleyi
birbirine bağlayan kızıl ipin ucu da kaybolmuş oldu.

Söz konusu kopukluk sosyalist hareketin içinde devrimci bir
kabarışın gerçekleşmesini elbette engellemedi. Nitekim önce
1960'ların ortasında bu sefer işçi hareketiyle daha da güçlü bir
bağ kuran bir sosyalist hareket ortaya çıktı. 1960'ların sonuna
doğru ise bu sosyalist hareketin içinde devrimciler yasalılık ve
kemalizmle ilişkilerini kesecekleri bir kopuş sürecine girdiler.
THKO, THKP-C ve TKP-ML'nin bugün 71 Kopuşu olarak ad-
landırılan bu kopuşu uzlaşmacı, yasalıcı, parlamentarist sosya-
lizmden kopuş anlamına geliyordu Ancak kopanların bağlana-
bileceği komünist bir çekim merkezi yoktu.

Sadece birbiriyle rekabet halinde olan Çin, Sovyetler Birliği ve Arnavutluk merkezli oportünist merkezler mevcuttu. Uluslararası bu oportünist rekabet, Türkiyeli devrimcilerin bir merkezde birleşmesini sağlamak şöyle dursun, bu akımların grupçu bir temelde parçalanmasına yol açtı.

71 kopuşu bağlanacak bir yer bulamayınca Denizlerin, İboların, Mahirlerin takipçisi olma iddiasındakiler bu kopuşu daha ileriye taşıyamadı. Hatta kendi içlerinde “asıl takipçi” kim sorusu üzerinden yaşanan miras kavgası, bu akımların hızla bölünmesine yol açtı. Devrimci bir partinin nasıl yaratılacağına dair net fikirlerin olmadığı, bağlanacak devrimci bir merkezin bulunmadığı koşullarda bu bölünmelerin özünde apolitik ve çoğu zaman oportünist yöntemlerle gerçekleşti.

Böylelikle 71 kopuşunun takipçileri içerisinde oportünist unsurlar kendine yer buldu. Dahası 71 kopuşunun bağlanacak komünist bir merkezi bulamaması aynı zamanda bu kopuşun tamamlanmamış bir kopuş olmasına da neden oldu. Reformist, parlamentarist akımların içindeki devrimci, proleter unsurlar bu akımların dağınıklığı ve girdikleri mecra nedeniyle bulundukları çevreler içerisinde kalmayı tercih ettiler.

Sol böyle parçalanınca devrimcilerle reformistler arasındaki ayrımlar net çizgilerle belirlenmedi. Öyle ki aynı uluslararası merkezin takipçileri içinde tümüyle farklı mücadele yöntemlerini benimseyen çevreler bulunuyordu. Hatta apolitik ve grupçu bölünmelerin, devrimci partinin yaratılmasının acil ve somut bir görev olarak görülmemesinin sonucunda bir dizi akım kendi çizgisini rahatça ve sarsıntısız bir şekilde değiştirdi. “Sosyal emperyalizm”, “küçük burjuva devrimciliği”, “faşist diktatörlük”, “gerillacılık” konularına ilişkin görüşlerini bir çırpıda değiştirirken adlarını değiştirmeye bile gerek görmediler.

Yetmişlerde yükselen anti-faşist mücadele elbette ayrıştırıcı bir nitelik taşıyordu. Ancak anti-faşist mücadeleyi devrimci bir zeminde yürütenlerin arasında amaçlara, ilkelere yahut stratejiye ilişkin bir benzerlik bulmak mümkün değildi. Zaten tam da bu nedenden ötürü yetmişlerde komünist olanlarla olmayanları, bağlı bulunulan uluslararası merkezlere göre ayırmaya yönelik tüm girişimler başarısızlıkla sonuçlandı.

Kızıl ip çoktan kopmuştu. Bir de kimse temel ilke ve referanslar zemininde bir birlik çağrısında bulunmayınca devrimci güçler bir yükseliş dönemini partisiz kapattı. Geri çekilme döneminde sol içi rekabet daha da büyüdü. Bölünmeler ve parçalanmalar arttı. Parçalanmalar meşrulaştıkça, kendini kısa yoldan parti ilan eden akımlar da çoğaldı.

Türkiyeli devrimciler böylesi bir ortamda gelen 12 Eylül darbesini göğüsleyemediler. Ancak asıl yenilgi darbe rejiminin en karanlık döneminde değil, bu karanlığın perdesi aralanmaya başladığı zaman geldi. Tasfiyeci eğilimler tüm akımlar içinde galebe çalmaya başladı. 12 Eylül sonrasındaki iki gelişme sonucunda sol içerisinde bayraklar iyiden iyiye birbirine karıştı.

Bunlardan ilki uluslararası merkezlerin peş peşe ortadan kalkmasıydı. Oportünist merkezlerin varlığı şekilsel olsa da dünyadaki gelişmeleri yorumlarken ya da Türkiye'deki rejimin niteliğine dair saptamalar yaparken farklı merkezleri benimseyen akımları birbirlerinden ayırıyordu. Söz konusu odaklar ortadan kalkınca ideolojik mirasları da gittikçe hızlı bir şekilde unutulmaya terk edildi. İkincisi daha önceden sol akımlara kimliğini veren yetmişli yıllardaki mücadeledeki eda ve tavır birliğinin söz konusu mücadele koşullarının ortadan kalkması ile birlikte, örgütsel harç işlevini yitirmesiydi.

Bu gelişmeler karşısında bu yapılar ya gereksizleştikleri düşüncesiyle “her şeye yeniden başlamayı” öneren tasfiyeciler platformlara dâhil oldular ya da kendi kabuklarına çekilerek koşulların değişeceği günleri beklemeye başladılar. Çoğu çevre ise bir sarkaç misali bir kutuptan diğer kutba doğru salındı.

Tasfiyeciliğe ve statükoculuğa teslim olmama iddiasıyla yapılan çıkışlar ise, çıkışta bulunanlar devrimci partinin inşası ve komünistlerin birliği konusundaki geçmişteki hatalı tutumlarının muhasebesini yapmamış olduğu için, sorumsuz ve suni ayrılıklar olmaktan kurtulamadı.

Niyetleri ne olursa olsun, kopanlar, ayrıldıkları yapılar tarafından tasfiyeciler olarak algılanmaktan kurtulup bir çekim merkezi olamadılar. En sonunda da koptukları akımın kötü bir karikatürü olmakla sınırlı kaldılar.

Söz konusu girişimlerin asıl sonucu devrimcilik yapma iddiasını, bunca badireye karşı taşıyanların yoğurdu üfleyerek yemesi oldu. Çoğu militan tüm itirazlarına, sıkıntılarına karşın “beterin beteri vardır” diyerek bağlı bulundukları yapılarda kaldı.

71 kopuşundan kırk yıl sonra sol hareketin manzarası karmakarışıktır. Geçmişte sol akımları birbirinden ayıran ayrım çizgileri tümüyle ortadan kalkmıştır. Eş zamanlı olarak 80 öncesindeki yapıların içinde bulunan sınırlı homojenlik de mevcut değildir. Tüm yapılarda proleterle burjuva, devrimciyle liberal, devrimci bir partiye ihtiyaç duyanlarla, hâlihazırdaki yapıyı dahi ortadan kaldırmanın hesabını yapanlar iç içe geçmiş durumdadır.

Farklı Akımlara Dağılmış Devrimci Güçlerin Birliği

“Devrimci parti nasıl yaratılacak?” sorusunu bu tablodan bağımsız cevaplamak mümkün değildir. Türkiye’de devrimci parti sorunu Türkiye solu içerisinde farklı akımlara dağılmış proleter, devrimci ve devrimci bir partinin ihtiyacını hisseden güçlerin birliği sorunudur. Komünistlerin birliği çağrısının müstakbel muhatapları bu güçlerdir. Sözü edilen güçler tüm yapıların içine dağılmış olduklarından şu ya da bu yapının birleşmesi komünistlerin parti birliğini sağlamayacaktır. Dahası hali hazırdaki heterojenlik aynı zamanda tüm yapıların içindeki liberal, burjuva ve tasfiyecî unsurların varlığı anlamına da gelmektedir. Dolayısıyla bu türden birlikler leninist bir partinin yolunu döşemek şöyle dursun, en iyi ihtimalle oportünizme tahammülü olan yeni akımların yaratılmasını sağlayabilir.

Solda liberalizmin etkisini artırmasına bağlı olarak, yapıların “şeffaflaşmalarıyla” birlikte, tüm bu yapıların içlerindeki kanatlar sol kamuoyu tarafından daha çok görünür hale gelmiştir. Ancak bugünkü kamplaşmaların sözünü ettiğimiz proleter ve burjuva, devrimci ve liberal unsurları birbirinden ayıran bölünmelerle ilgili yoktur. Bugünkü bölünmeler burjuva siyasetindeki gelişmelerin bir sonucu olarak yaşanan, sol ve sağ tasfiyeciliğin damgasını vurduğu kamplaşmalardır.

O bakımdan sol akımlar içerisinde bu tür kanatlardan her biri oportünizmin farklı türleriyle malul oldukları için bunlardan hiçbirisi komünistlerin birliği çağrısının muhatabı değildir. Zaten bu nedenle geçmişte olduğu gibi bugün de sol akımların kendiliğinden bölünmelerinin devrimci partinin yaratılmasına hiçbir hizmeti yoktur.

Bugün sol akımlar içindeki şu ya da bu kanat komünist bir partiyi yaratmak için gerekli devrimci güçlerden biri olmayacağı gibi, bu akımlardan kopacak olan, yahut çoktan kopmuş tek tek kadroların da kendi başlarına bir kıymeti yoktur. Zira tüm liberal, bireyci eğilimlere inat, komünistlerin birliğini savunanlar devrimciliğin ancak örgütle ve örgütlü bir şekilde yapıldığını bilirler.

Devrimci partiyi yaratmak için yapılması gereken sol içerisinde şu ya da bu şekilde bölünmüş öbeklerden kimilerini birleştirmek değildir. Ortak bir siyasi tutum ve referansların ortak bir çağrıyla birlikte somutlanması suretiyle solun tümünü enine kesecek şekilde bölmek, sol akımlar içerisindeki devrimci unsurların bu doğrultuda örgütlü bir şekilde ayrışmasını sağlamaktır. Kendi örgütlü yapılarını koruyarak ayrışan bu unsurların üzerinde devrimci bir parti kurma mücadelesini verecekleri bir zemin tarif edip, bu unsurların devrimci partiyi kurma mücadelesini birlikte omuzlamalarını sağlamak gerekir.

Bu ayrışma burjuva siyasetinin sol üzerindeki yansımalarına, yahut kitle hareketindeki bir yükselişe bağlı olarak gerçekleşmeyeceği gibi sol içerisindeki yapıların iç sorunlarına müdahil olarak, bu yapıların içindeki gelişmelere doğrudan yahut dolaylı bir şekilde müdahale ederek de gerçekleşmeyecektir. Komünistlerin birliğini savunanlar bu tür girişimleri tartışmasız olarak tasfiyecilik olarak tanımlamaktadırlar.

Komünistlerin parti birliğini sağlamak politik bir iddia olduğuna göre, bu iddianın sahipleri bulundukları yapıları politik nedenlerden ötürü terk etmeli, buluşacakları zeminde politik ortaklıklar nedeniyle buluşmalıdır. Tam da bu nedenle devrimci partiyi kuracak güçlerin ayrıştırılması ancak politik yol ve yöntemlerle mümkün olabilir.

Bu yol ve yöntemlerin arasında da hizipçilik vb. konspiratif girişimler olmamalıdır.

Birlik Platformu sol içerisinde yaratmayı planladığı ayrışmayı ancak siyasi etkisini arttırıp siyasi bir çekim merkezi olarak gerçekleştirebileceğini bilerek hareket etmektedir.

Siyasi Bir Çekim Merkezi İçin

Yaşadığımız topraklarda sık sık karşılaştığımız, bayrakların karıştığı, devrimci ve reformist unsurların iç içe geçtiği, objektif olarak tasfiyeciliğe hizmet eden ayrışmaların ve birlik projelerinin temel nedenlerinin başında bu topraklarda örgütsel bir çekim merkezinin bulunmaması gelir. Böyle bir çekim merkezi bulunmadığı için devrimci unsurlar bugüne kadar iyi kötü varlıklarını sürdürdükleri zeminde kalmayı başarısızlığı baştan belli projelere atılmaya yeğ tutmaktadırlar.

Örgütsel bir çekim merkezinin bulunmamasının bir sebebi tek tek tüm kesimlerin muzdarip olduğu örgütsel amatörlüktür. O bakımdan komünist bir partinin kendi amatör örgütlerinin çatısı altında yaratılacağını savunanlar daha baştan kaybetmektedirler. Zira örgütsel amatörlüğün, esnafça çalışmanın bu kadar yaygın olduğu bir iklimde hiçbir akım kendi öz dinamiklerinin gelişimiyle bir profesyonel devrimciler örgütü olan devrimci partiye varamayacaktır.

İkinci ve daha önemli sebep ise örgütsel nüfuzla siyasal nüfuz arasındaki yakın bağıdır. Siyasal bir nüfuza sahip olmadan örgütsel bir nüfuza sahip olmak mümkün değildir. Bugün sol içerisindeki parçalı yapılardan ayrışacak hiçbir kesimin kendi sınırlı olanak ve faaliyetleriyle böyle bir siyasal etki yaratması da mümkün değildir.

Birlik Platformu böyle bir politik etkinin ancak devrimci partiyi yaratmak isteyen güçlerin yürüttükleri sınırlı ve kısmi faaliyetleri ortak bir kanalda birleştirmesi, sınırlı imkânları ortak imkânlar haline getirmesiyle yaratılabileceğini tespit etmektedir.

Sadece böyle bir durumda ortaya çıkacak olan politik etki tek tek örgütlü çevrelerin yürüttüğü faaliyetin politik etkisinin toplamından çok daha büyük bir etki olabilir.

O halde ikili bir durum söz konusudur. Bir yanda sol içerisindeki akımların çoğu, haklı gerekçelerle, yaratmış olduğu örgütsel mevzilerini tasfiye etmek istememektedir çünkü parti öncesinde kendisini örgütsel bağımsızlıktan mahrum bırakacak adımları atınca kolektif tasfiye platformlarına yem olacağını bilmektedir. Diğer yandan da solu ayrıştıracak bir politik etkinin tek tek örgütlü çevrelerin sınırlı politik faaliyetiyle yaratılamayacağı da görülmektedir.

Birlik Platformun mimarisi ise bu iki kaygı göz önünde tutularak şekillendirilmiştir. Devrimci yapıların örgütsel bağımsızlıklarını koruduğu ama siyasi faaliyetlerini merkeziyetçi bir şekilde ortaklaştırdığı bir mimaridir söz konusu olan. Yani örgütsel ademi merkeziyetçilikle katı bir siyasi merkeziyetçiliği birlikte barındıran bir platform.

Bu nedenle Birlik Platformu'nun çağrısını sol içerisinde yaygın olan iki farklı birlik girişiminden ayırt etmek mümkündür. Siyasi faaliyetlerini bağımsız bir şekilde sürdüren, siyasi önceliklerini ortaklaşa tarif etmek yerine kendi ihtiyaçlarından hareketle tarif eden grup ve çevrelerin birbirleri ile birleşmek üzere yürüttükleri "birlik görüşmeleri" yahut "birlik tartışmaları" ile Birlik Platformu arasında en ufak bir benzerlik bile yoktur.

Bu tür arayışlar ya bitmeyen ve ne zaman sona ereceği belli olmayan tartışma süreçlerine indirgenmekte, yahut bütün muhataplarını kucaklayamayan birlik çözümlerini asıl hedeflenen birliğe ikame etmeye razı olma tutumuna dönüşmektedir.

Öte yandan bugün sol içerisinde, var olan örgütlü çevrelerin kusurlarından ve yetersizliklerinden hareket ederek bunların ortadan kalkacağı ve hepsinin yerini alacak büyük bir birlik hakkındaki plan ve projeler de az değildir. Bunlar pek çok örnekte görülebileceği gibi, esasen var olan örgütlü çevrelerin tasfiyesi konusunda başarılı, daha büyük bir birlik oluşturma konusunda genellikle başarısız olan gelişmelerdir.

Bu bakımdan Birlik Platformu'nun hedeflediği birliğin varolan çevrelerin oluşturduğu tabloyu inkar ederek ve geniş bir birliği başlı başına, hatta öncelikli bir hedef olarak kabul etmekle yakın uzak bir ilişkisi yoktur. Bilakis Birlik Platformu'nun komünistlerin birliği hedefi bu tür arayışlara bir alternatif ve yanıt olarak tasarlanmıştır.

Kuşkusuz devrimci hareketin geçmişi boyunca şekillenmiş pek çok akım bütün eksik ve kusurlarına rağmen bir çok birikim ve deneyimi de temsil etmektedir. Bu bakımdan sık sık bu birikimlerin ve deneyimlerin toplam bir zenginlik, ortak bir hazine olarak kabul edilmesi de yaygın bir tutumdur. Oysa Birlik Platformu komünistlerin birliği perspektifinden bahsederken farklı geleneklerin birbirine karıştırıldığı bir çorbayı kastetmediği gibi asgari müştereklerde bir araya gelenlerin pamuk ipliğine bağlı birleşmelerini de kastetmemektedir.

Birlik Platformu ilke ve referanslarla parti inşa perspektifinde anlaşılmış komünistlerin birliğini sağlamayı öncelikli hedef olarak benimsemiştir.

Komünistlerin birliği farklı görüşlerin bir orta noktası değil, farklı geleneklerden gelen komünist devrimcilerin tek bir siyasette buluşması anlamına gelmektedir. Ancak böyle bir birlik parti birliğini sağlama yolunda bir sıçrama tahtası oluşturabilir. Birlik Platformu zemininde duran komünistlerin hedefledikleri budur.

Tüm bunların yanı sıra, Birlik Platformu, kuruluş kongresi örgütleninceye kadar politik bağların ve mevcut örgütsel temellerin önemsiz olduğu yanılsamasının yayılmasına engel olmanın ve bu tür anlayışlara prim vermemenin öneminin altını çizmektedir. Birlik platformu kimseden örgütsel mevzilerini aniden ve büsbütün terk etmesini beklemeyi ve istemeyi. Aksine devrimci partiyi yaratmak için benimsediğimiz strateji gereğince bu tür hafif meşrep tutumlar bir eleştiri konusudur. Çünkü hedeflediğimiz parti birliği apolitik temellerde beyaz bir sayfadan başlayarak değil, var olan politik farklılıkların ve önceki eşiklerin kapsanarak aşılması sayesinde elde edilecektir.

Parti Öncesi Siyasetin Özgünlüğü

Komünistlerin birliğinin siyasal bir mücadele sonucunda yaratılacağı tespiti yapıldıktan sonra komünistlerin birliğini sağlayacak kuruluş kongresinin toplanması doğrultusunda yürütülecek siyasal mücadeleyi işçi sınıfının kurtuluşu için verilecek siyasal mücadeleden ayırt etmek gereklidir.

Birlik Platformu kuruluş kongresinin örgütlenmesinin, bu kongreyi örgütleyecek öznelerin sol içerisinde ayrıştırılıp platform üzerinde konumlandırılmasının kuruluş kongresi örgütleninceye kadar sürecek bir siyasi mücadeleyle mümkün olduğunu tespit etmektedir.

Elbette devrimci partiyi yaratmak için verilen bu siyasi mücadeledenin amacı ve niteliği, devrimci partinin burjuva devlet aygıtını parçalayarak bir proletarya diktatörlüğü kurma amacıyla yürüteceği siyasal mücadeleden tamamen farklıdır. Bu nedenle Birlik Platformu devrimci partinin yürütmesi gereken siyasetle parti öncesi siyaseti birbirinden kalın bir şekilde ayırır.

Siyaset elbette devletle ve siyasi iktidar ile ilgili faaliyetlerin tümünü kapsar. Siyasi iktidarın hakim sınıfın tekelinde kalması için tasarlanmış olan burjuva toplumu, kitlelere açık siyaset alanını türlü mekanizmalarla sınırlamaktadır. Bu koşullarda en iyi ihtimalle kitlelere yasama alanının kapılarını aralamaktadır ve denetleme demagojisiyle devleti yani siyasi iktidarın temel aracını değil, yasama alanından yükselen hükümetleri denetleme kapılarını aralamaktadır. Daha ziyade de kitlelere siyaset bağlamında en iyi ihtimalle izin verilen alan hakim sınıfların asıl siyasi aktörleri üzerinde baskı oluşturma yani dolaylı bir muhafefet rolüdür.

Devrimci partinin yükümlülüğü ise, proletaryanın gerçekten siyasal iktidara sahip olması için, burjuvazinin temel siyasal iktidar aygıtlarını tümüyle ortadan kaldırma eylemine öncülük ve önderlik etmektir. Bu nedenle devrimci partinin görevi bu stratejik hedefi unutmadan, her alanda ve her aşamada emekçilerin ve ezilenlerin siyasal etkinliğini sağlamak bunun için gerekli kanalları açıp bu yolda kendini gösteren fırsatların hepsinden yararlanmaktır. Bu bakımdan tam anlamıyla siyasi bir örgütlenme olan devrimci partinin stratejik hedefi burjuvazinin siyasal iktidarına son verilmesi ve proletaryanın egemen sınıf olarak örgütlenmesinin sağlanmasıdır. Bunun dışında kalan tüm kısmi mücadeleler ve taktik adımlar bu stratejik hedefe tabi olarak ele alınmalıdır.

Ancak, gerekli ve zorunlu araç ve imkânlardan mahrum bir strateji tarif etmek abesle iştigal olduğu için, gündelik ve taktik mücadelelerin bunlardan mahrum olarak belirlenmiş bir stratejiye göre tespit edilmesi büsbütün abes ve zararlıdır. Esasen bir parti niteliği taşımaksızın bir parti gibi davranma kusuru da bu tür bir yanlıştan hareket eder ve aynı nedenle zararlıdır.

Zira bu takdirde devrimci partinin olmadığı koşullarda siyasi iktidar hedefine göre tarif edilmiş bir stratejiye tabi kılınan taktiklerin ve kısmi mücadele perspektiflerinin önünde sonunda siyaset alanının baskın unsurlarının dümen suyunda bir yönelişe mahkum olmaları kaçınılmazdır. Bu nedenle devrimci bir önderlik olmadığı halde varmış gibi tasarlanan mücadele çizgileri de tıpkı devrimci parti olmaksızın kendiliğinden gelişen mücadelelerle aynı kaderi paylaşırlar: önünde sonunda burjuva siyasetine yedeklenmeye mahkumdurlar.

Bolşeviklerin derslerinin en önemlilerinden olan bu saptamanın ışığında siyasal mücadeleden kopmadan ama asıl stratejik hedefini de şaşırmadan yol almak gerekir. Kısmi mücadeleler ve taktik tutumlar da bu gerçekliğin farkında olarak şekillendirilmelidir. Birlik Platformu'nun hedefine varmasının en önemli koşullarından biri de bu amaç disiplinine tabi bir siyasal duruşu benimseyip sürdürme yetenek ve kapasitesidir.

Stratejik hedefini siyasal iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesine önderlik etmek olarak belirlemekle yükümlü olan büyük ya da küçük her hangi bir partinin taktik tutumları ve öncelikleri içinden geçilen dönem ve güçler ilişkisi ne olursa olsun, bu stratejik hedefe tabi olmak zorundadır.

Buna karşılık platformun stratejik hedefi proletaryaya önderlik etme niteliğini kazanacak devrimci partinin yaratılmasıdır.

Bu bakımdan Birlik Platformu'nun bütün taktik tutumları yahut kısmi mücadelelere ilişkin yönelimleri ve öncelikleri esas olarak bu hedefe tabidir.

Platformun hitap ettiği unsurlar da buna göre belirlenmektedir.

Bu bakış açısıyla, Birlik Platformu'nun üzerinde duran örgütlü güçler yığınlar öneriler getirmeyi, onları bir partinin peşinden gitmeye çağırmayı hedeflememektedirler. Birlik Platformu'nun üzerinde yer alan tüm güçler böyle bir partinin olmadığını ve yaratılması gerektiğini propaganda etmektedir. Öte yandan bu partinin yığınların katılımıyla ve kendiliğinden yığın eylemlerinin içinden çıkmayacağını da unutmamaktadır.

Bu bakımdan Birlik Platformu'nun parti öncesi siyasal mücadeleden beklentisi de farklıdır. Parti öncesindeki evrede siyasal mücadele işçi kitlelerinin örgütlenmesi, işçi hareketi içindeki oportünist akımların altedilmesi için değil, esas olarak Birlik Platformu'nda duranların kendi hedefleri doğrultusunda ve aynı hedefi benimseyenlerle örgütlenmelerini sağlamak ve bu amaçla diğer akımlarla aralarındaki farkları belirginleştirmek, bu farkların asıl olarak referanslardaki farklılıklardan kaynaklandığını göstermek üzere yürütülür.

Birlik Platformu'nun Harcı Siyasal Mücadeledir

Devrimci partinin kuruluş kongresi toplanana dek Birlik Platformu üzerinde örgütsel bakımdan bağımsız ve birbirine imkân ve tempo bakımından benzemeyen bileşenlerin çoğalması parti öncesi yürütülecek politik faaliyetin bir başka açıdan da bir zorunluluk olduğuna işaret eder. Zira kuruluş kongresi örgütlenene dek geçen süreçte bu bileşenlerin imkân ve tempo bakımından eşitlenmesi elbette mümkün değildir.

Ancak ortak bir siyasal kimliğin edinilip kullanılmadığı bir durumda amaç ve ilkelerdeki hiçbir ortaklık eşitsiz bir şekilde gelişmiş bileşenlerin bir arada durmasını sağlayamaz. Söz konusu bileşenleri kuruluş kongresine kadar bir arada tutabilecek yegâne harç, ortak bir kimlikle yürütülecek eylemli bir politik faaliyettir.

Ortak ve eylemli bir politik faaliyet sadece dışa dönük bir ayrıştırma aracı, içe dönük bir harç değildir. Aynı zamanda aynı partiyi yaratma amacıyla bir araya gelen güçlerin birbirlerini sınama aracıdır. Nitekim istedikleri kadar aynı amaçları ve referansları benimsediklerini iddia etsinler, kendileriyle ortak amaçlara ve referanslara sahip olanlarla ortak bir politik faaliyetin içine giremeyenlerin, bu faaliyetin sorumluluğunu ortaklaşa alamayanların, kısacası siyasi merkezîyetçiliğin gerektirdiği disipline gelemeyenlerin devrimci bir partinin içinde yer almaları da mümkün değildir. Bu bakımdan Birlik Platformu'nun kendisine dahil olan unsurları parti yürüyüşü içinde birbirlerine yakınlaştırdığı, bu parti yürüyüşünün politik sorumluluğunu almayanları ise dışına attığını söylemek mümkündür.

Stratejimizin burada anlattığımız esasları Birlik Platformu'nun ayırt edici noktalarının altını çizmektedir. Bu sürecin aynı iddiaya sahip olan her kesimin ve herkesin parti birliği ile sonuçlanacağını bir garantisi yoktur. Ama garantisi olan şudur: Eğer böyle bir politik pratik izlenerek böyle bir sürece girilirse, bu sürecin sonucunda farklı geleneklerden gelen unsurlar tarafından devrimci partiyi kurmak amacıyla bir kuruluş kongresi örgütlenecektir. Bunu beklemek hayalperestlik, bunu istemek kof bir iyimserlik değildir. Komünistlerin birliğini savunanların 12 yıllık pratiği bunun en açık kanıtıdır.

III. BİRLİK PLATFORMU VE REFERANSLARI

12 Eylül'ün ardından yükselen tasfiyeci dalğanın sonuçlarından biri solun farklı kesimlerinden birlik çağrılarının yükseltilmesi oldu. İlk çağrının ardından yirmi yılı aşkın zaman geçmiş olsa da birlik çağrıları bugün hala güncelliğini koruyor. Solun farklı kesimleri farklı –hatta kimi zaman birden fazla- birlik projelerinin içinde yer alıyor. Yine bu birlik arayışlarına bağlı olarak farklı bileşim ve nitelikteki platformlar da türemiş durumda. Bu birlik çağrıları ve platformlarının ortak özelliği ise iç içe girmiş ve çoğu zaman ayırt edilemez hale gelmiş olmalarıdır. Öyle ki seçim çalışmalarında yan yana durmak için kurulmuş bir platform çatı partisi için bir girişime ya da tersinden bir parti için birlik girişimleri eylem birliklerine dönüşmektedir.

Sol içerisinde böyle bir karmaşa yaşanırken, “Bütün ülkelerin komünistleri birleşin!” çağrısını yükselten Birlik Platformu’nun kendisini türlü birlik girişimlerinden ve platformlardan ayırt etmesi gerekir. Ancak bu da yetmez aynı zamanda bu çağrının muhatabı olan komünistlerin kimler olduğunu da net bir şekilde ifade etmek gerekir.

Birlik Platformu Legal Kimlik Arayışlarından da Legal Parti Girişimlerinden de Farklıdır

Birlik Platformu 80 sonrasında moda olan legal parti girişimlerinden kendini özellikle ayırt eder. Komünistlerin birliği hedefi bir yasal parti kurma girişimi olmadığı gibi, legal bir kimlik arayışı da değildir.

Komünistlerin birliği perspektifi 80 sonrasında moda olan ve dalga dalga gelerek devrimci grupları, çevreleri etkisi altına alan tasfiyecilik dalgasının bir yan ürünü değildir. Aksine, Komünistlerin birliği hedefi tasfiyecilik akımına karşı duranların, buna direnenlerin ortaya koydukları bir hedeftir.

Birlik Platformu muhataplarını da ve bu tutumda ısrarlı olanlar arasından yaratmaktadır. Dolayısıyla Birlik Platformu'nun izlediği stratejinin 80 sonrasında giderek yayılan tasfiyeci birlik projeleriyle uzaktan yakından bir ilgisi yoktur.

Zaman zaman solun geniş kesimlerinin gündemine giren çatı partisi de, bu gündemle ilgilenen herkes tarafından görünüşte farklı anlam ve içerikte ele alınsa da, komünistlerin yaratmayı istediği partiyle ilişkisi olmayan bir projedir. Komünistlerin kurmayı istediği parti yeni ve güçlü bir emek hareketi yaratmak, demokrasi mücadelesinin zeminini genişletmek amacını değil, işçi hareketine ve demokratik haklar mücadelesinde birleşen tüm kesimlere devrimci bir temelde önderlik etmek amacını taşımaktadır.

Birlik Platformu Eylem Birliklerinden Farklıdır

Sol içerisinde bugüne kadarki başarısız girişimlerin akıbeti nedeniyle, parti zemininde birlik arayışlarından soğuyanların birlik arayışları tükenmekte değildir.

Bu durumda da çoğu kez somut ihtiyaçlar ve zaafılar birlik sorununu başka biçimlerde gündeme getirmektedir.

Saldırıları birlikte karşı koymak için, yahut hiç bir akımın kendi başına altından kalkamadığı kampanyalara yönelik eylem birlikleri; güçsüzlükten veya seçeneksizlikten doğan seçim ittifakları; sınıfın tabanından yansıyan birlik arayışlarına yanıt olarak gelişen birlik girişimleri (işçi kurultayları, sendikal platformlar türünden girişimler vb.) gündemden düşmemektedir.

Oysa güçsüzlüğün ve birlik ihtiyacının zorlamasıyla adı konmadan ve kısmi düzeylerde sağlanan ittifaklar, yerel işbirlikleri, İHD’de, sendikalarda, kitle örgütlerindeki yan yana duruşlar eylem birliklerini ilkesiz ve çerçevesi çizilmemiş sınırlara iterek bu tür birlikleri bile zayıflatmaktadır. Üstelik parti birliği arayışlarını ikame ettiği ölçüde, bu tür gelişmeler asıl hedefin üzerine gölge düşmesine ve statükocu eğilimlerin güçlenip yayılmasına yol açmaktadır. Dolayısıyla Birlik Platformu, komünistlerin birliğini bu türden ittifaklarla, yerel işbirlikleri ya da eylem birlikleriyle sağlamaya çalışmaz.

Yaşadığımız topraklardaki siyasal mücadelenin güçlenmesi için elbette eylem birlikleri ve bu yönde kurulmuş platformlar önemlidir. Ancak sırf eylem birliklerinin daha geniş bir etkiye kavuşması için bile bu türden birliklerin parti birliğine yönelik çağrılardan ayırt edilmesi, aynı partide yer alması hiçbir zaman mümkün olmayacak unsurları dahi kucaklayacak bir esnekliğe ve kapsayıcılığa kavuşması gereklidir.

Devrimci partinin siyasal bir mücadele sonunda yaratılacak olması, Birlik Platformu’nun kimi siyasal gelişmeler karşısında takınılacak tutumlar ve yükseltilecek talepler konusunda sağlanan ortaklıklar üzerinde yükselecek bir platform olduğu anlaşılmaz.

Siyasal konularda yaşanan ayrışmalar sol içerisinde oportünizmin sonuçlarını gösterme anlamında işe yarasa da, parti inşası için üzerinde buluşulabilecek bir zemin değildir. Zira politik gelişmelere ilişkin benimsenecek tutum ve taleplerdeki ortaklık esas olarak benimsenecek taktiklere ilişkin bir mutabakattır. Dolayısıyla Birlik Platformu, komünistlerin birliğini belirli siyasi taktikleri izleyenleri ayrıştırarak sağlamayı da hedeflemez.

Birincisi, komünistlerin benimsediği taktiklerin ilkelerle uyumlu olması gerekse de, aynı taktikleri benimseyen herkesin aynı amaç ve ilkeleri savunmadığı bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla belirli bir siyasi dönemde aynı taktikleri benimsiyor olmak, aynı amaçlarla hareket edildiğinin göstergesi değildir.

İkincisi, bir partinin kendisi de farklı dönemlerde farklı taktikler benimseyebilir, çünkü taktikler mutlak değildirler.

Üçüncü ve hepsinden önemli olan, yaratılması istenen devrimci parti aynı zamanda taktik konulara dair görüş ayrılıklarında çatırdamayacak, farklı görüşlere karşın aynı amaç ve ilkelere bağlı devrimcileri aynı bünyede tutabilecek bir parti olmalıdır.

O halde bu partiyi yaratmak isteyenlerin üzerinde buluşacağı zemin, esas olarak ortak taktiklerden değil, aynı önceliklerden ve ortak amaç ve ilkelerden hareketle tarif edilmelidir.

Komünistlerin Birliği Çağrısının

Ayrıt Edici Yönü Referanslarıdır

Amaç, ilke ve referanslardaki ortaklık hiçbir şekilde asgari müştereklerde anlaşma ya da uzlaşma yoluyla sağlanamaz. Dolayısıyla komünist bir dünya partisi yaratmak ve bu partinin yaşadığımız topraklardaki seksiyonunu kuracak kuruluş kongresini örgütlemek için mücadele veren örgütlü güçlerin örgüt-

sel bir merkez olmadan ortak bir siyasi mücadele verebilmesi için ortak amaç ve ilkelerle ortak referansların sağladığı bir disipline sahip olması gerektiği açıktır. Özellikle Birlik Platformu gibi, farklı geleneklerden gelen, farklı tempolara sahip proleter devrimci güçleri ayrıştırıp komünistlerin birliğini sağlamayı hedefleyen bir platform söz konusu ise, amaç ve ilkelerle referanslarda ortaklık ayrı bir önem taşımaktadır.

Komünistlerin birliğini sağlamayı hedefleyen bir platformun bu yolda yürümeye kararlı, devrimci bir parti ihtiyacını hissedilen tüm örgütlü güçleri ayrıştırıp bir araya getirebilmesi için bahsedilen amaç ve ilkelerin oportünizme hiçbir taviz vermeden, en geniş birlikteliği sağlayacak genişlikte olması gerekmektedir.

İşte Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresi kararları tam da bu ihtiyaca yanıt vermektedir. Birlik Platformu'nun stratejisi proleter devrimlere önderlik etmek amacıyla leninist bir temelde kurulan ilk ve tek dünya partisi olan Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresinin kararlarını referans alır.

Referans derken kastedilen, kurulacak devrimci partinin programı değildir. Bu programı yaratmak için bir araya gelenlerin dayandıkları esaslardır. Bu bakımdan Birlik Platformu için ilk dört kongre kararları, kurulması hedeflenen komünist dünya partisinin programını nasıl yaratacağının kılavuzudur. Referanslar aynı zamanda, parti kuruluş kongresi örgütleninceye kadar örgütsel bir merkezden mahrum bir şekilde mücadele edecek olan örgütlü güçlerin bu yolda ortak bir şekilde yürürken, siyaset yaparken ve tartışırken başvurdukları rehberdir.

Komünistlerin birliğini hedefleyenler, siyasal ilkelerinde katı ve titiz, üslup ve biçime dair sorunlarda ise esnek bir tutumla

hareket etmeye kararlıdırlar ve bu tutumu benimsemeye hazır ve müsait devrimcilere hitap etmektedirler.

Örgütsel bakımdan adem-i merkezîyetçi, siyasî bakımdan merkezîyetçi bir platformda ilkelerden taviz vermeden ama Bolşeviklerin devrimci parti kurma mücadelelerinde bize öğrettiği taktik esneklikleri gösterebilme kapasitesiyle hareket edebilmenin şartı yine ortak referanslara sahip olmaktır.

Referanslarımız Hangi Geleneğin

Mirasçısı Olduğumuzun Yanıtıdır

Kuşkusuz Birlik Platformu yeni bir platform olsa ve bu platformun üzerinde duran bileşenler şu ya da bu örgütten ayrılmış bir fraksiyonu ifade etmese de, platformumuz köksüz ve geçmişsiz değildir. Hatta son yıllarda revaçta olan köksüz ve geçmişsiz olmayı erdem sayan tutumlardan kendini özenle ayırt etmektedir. Bu itibarla Birlik Platformu'nun yola çıkarken ilk yaptığı şey hangi geleneğin mirasçısı olduğunu açıkça ilan etmek olmuştur.

Komünistlerin birliğini hedefleyenler sahip çıktıkları ve reddettikleri mirasın hangileri olduğunu kaçamağa başvurmadan daha yola çıkarken ifade etmişlerdir.

Kendilerini 60'lı yıllardan sonra ortaya çıkmış akımların mirasçısı olarak tanımlayan ve bu temelde zaman zaman birbirleriyle bir miras kavgasına tutuşmaktan kaçınamayan muhtelif akımların daha uzak geçmişle bağları yakın dönemde kendilerine bir öncel bulma konusundaki hassasiyetlerine ters orantılı bir biçimde gevşek veya muğlaktır. Bu bakımdan Birlik Platformu tüm bu akımlardan ayrı bir yerde durmaktadır.

Zaten platform "bütün ülkelerin komünistleri birleşin!" şiarıyla

yola çıkarken evvela kendilerini komünist kimliği ile tarif eden başkalarından ayırt etmekle işe başlamıştır.

Komünist kimliğini benimseyenler arasında Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresinde ortaya konan çizgiyi benimsemediğini açıkça söyleyen, bu çizgiyi doğru bulmadığını ilan edenler enderdir. Daha yaygın olan bu tezlerin “bugün için geçerli olmadığı” oportünizmine savrulmaktır.

Doğrusu Komünist Enternasyonal'i tasfiye edenler de; *“...kapitalizmin alaşağı edilmesi, sınıfları tamamen ortadan kaldırılması ve komünist toplumun ilk kertesini olan sosyalizmin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere proletarya diktatörlüğünün ve uluslararası bir Sovyetler cumhuriyetinin kurulması....”*

hedefini tüzüğünün ilk maddesinde ilan etmiş olan Komünist Enternasyonal'i ; bu örgütün artık gerekli olmadığı, hatta yer yer ulusal mücadelelerin gelişmesine köstek olduğu mazeretine sığınarak tasfiye etmişlerdi. Bu bariz aykırılığa rağmen, aslında birbirinin zıddı fiillerin failleri olmalarına rağmen, Komünist Enternasyonal'i kuranlarla tasfiye edenler arasında bir politik süreklilik olduğunu (ister tasfiye fiilini olumlayarak; ister kuruluş fiilini olumsuzlayarak) savunanlar bugün hala vardır.

Buna benzer bir başka tuhaflık olarak da, bolşevizmin çizgisinin Komünist Enternasyonal'de uluslararası bir örgütsel ifade bulunduğunu söyleyenlerden birçoğu, aynı çizginin böyle bir örgütsel çerçeve olmadan da sürdürülüp yaşatılabileceğini söylemektedirler.

Birlik Platformu bu birbirine zıt iki tutumu bağdaştırmaya çalışanlardan ayrı durup, Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresine damga vuran çizginin o zaman olduğu gibi, bugün de temel kılavuz olarak benimsenmesi gerektiğini ikircimsiz biçimde ifade etmekle kendini ayırdetmektedir.

Bu nedenle de Birlik Platformu üzerinde yer alan bileşenler, mevcut akımlardan herhangi biri ile aynı geleneği paylaşmamakta, örgütsel-politik süreklilik içinde yaşatılamamış olan Komünist Enternasyonal'in bu mirasına sahip çıkarak yeni bir geleneğin temellerini atmayı hedeflemektedirler. Birlik Platformu'nun politik kimliğinin ana hatları da bu ayırt edici saptama ile belirlenmektedir.

Bu bağlamda Birlik Platformu Komünist Enternasyonal'i kuranların ve bunların arasında yer alma onuruna sahip olan Mustafa Suphi önderliğindeki TKP'nin mirasçısı olma iddiasını açık ve somut biçimde taşıyan tek çizgiyi temsil etmektedir. Kendisini tanıtırken de öncelikle bu farkın altını çizmeyi ve bu temel ortak referansları öne çıkartmayı şu ya da bu örgütsel kimliği duyurmaktan daha önemli ve gerekli saymaktadır.

Referanslarımız “Hangi Komünistlerin Birliği?”

Sorusunun Anahtarıdır

Besbelli ki Birlik Platformu “bütün ülkelerin komünistleri birleşin!” derken aynı amaç ve ilkeleri benimseyen, aynı mirasa sahip çıkan komünistlerin birliğini kastetmektedir.

Bu vurguyla hatırlatıldığında, pek çokları “siz kendinizden başkasını komünist saymıyorsunuz o zaman” diyerek sekterlik imasıyla sitem etmektedir. Bu özensiz bir demagojiden ibarettir. Zira zaten başka türlü yapan kimse yoktur; herkes kendi suretinde olanları komünist saymaktadır ve bunda şaşılacak bir şey yoktur. Daha geniş bir çerçeve çizme iddiasında olanlar ise daha az sekter değildir; sadece komünizm tanımının sınırlarını belirsizleştirmekle kalmaktadırlar. Oysa Birlik Platformu, hangi komünistlerin birliğini kastettiğini tarif ederken, tanımın çerçevesini belki herkesten daha geniş tutmaktadır.

Hem bolşevizm ve leninizme sahip çıkma iddiasında olup, hem de Komünist Enternasyonal'in Lenin dönemindeki tez ve kararlarını yanlış bulan, reddeden var mı? Aynı iddiaya sahip çıkar-ken, Mustafa Suphi'nin TKP'sini oportünist ve kusurlu bulup, programının leninizme uygun olmadığını söyleyen var mı?

Bu takdirde açıktır ki, Birlik Platformu'nun amaç ve ilkeleri ile referansları leninizme ve bolşevizme sahip çıkma iddiasında olanların hepsini kapsayan ve bu bakımdan da aynı zeminde durma iddiasını taşıyanların hepsininkinden daha geniş bir birlik zeminini tarif etmektedir.

Kendilerini bu çerçevenin dışında görenler, bu çerçevenin darlığından değil, kendilerine bu çerçeveyi yeterli görmeyip daha başka ve dolayısıyla kendilerine özgü daha dar çerçeveler çizmek istedikleri için bunun dışında kalmaktadır.

Bu itibarla da platformumuzun amaç ve ilkeleriyle, referansları aynı zamanda ayrıştırıcı bir işlev taşımaktadır. Bu sayede, Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresinde çerçevesi çizilen bolşevizmin mirasına gerçekten sahip çıkıp sonraki ve güncel gelişmeleri bu mihenk taşına vurarak değerlendirme iddiasında olanları bir tarafta toplamaktadır. Bu çerçeveye sahip çıkma iddiasını elden bırakmamakla birlikte, sonraki ve güncel gelişmeler karşısında, bunların yetersiz oldukları iddiasıyla, kendilerince daha uygun olan başka, kendilerine özgü ve daha dar çerçeveleri dayatanlar öte tarafta toplanmaktadır.

Bir başka deyişle bu ayrım çizgisi ciddi ve samimi olarak bolşevizmin mirasına sahip çıkma iddiasında olanlarla bu iddiaya sözde sahip çıkanları birbirinden ayırtmaktadır.

Bu anlamda bir "daralmayı" da bir kusur değil, bir zorunluluk ve ödev olarak kabul ediyoruz.

Referanslarımız İçinden Geçtiğimiz Dönemde

İzlenecek Taktiklere de Işık Tutar

Komünist Enternasyonal'ın ilk dört kongresi sadece Birlik Platformu'nun amaç ve ilkeleri için bir referans değildir. Komünist Enternasyonal emperyalizm ve proleter devrimler çağının temel ve ikincil siyasal sorunlarının neredeyse hepsini ele almış ve bunlara ilişkin taktikler de üretmiştir. Bu taktikler ve onlara yön veren çizgi de –elbette ilkelerle aynı düzlemde ele alınmamak kaydıyla- bugünkü siyasal sorunlarda benimsenecek taktiklere ilişkin bir referans teşkil etmektedir.

Komünistlerin parti birliğinin üzerinde yükseleceği taktik zemini tarif etmek aynı zamanda parti öncesinde yürütülecek politik mücadelenin hedefinin ne olacağına işaret etmektedir. Parti öncesinde yürütülecek siyasetin öncelikli hedefi işçi hareketi içerisinde şu ya da bu oportünist eğilimi alt etmek değildir. Bu ancak devrimci bir partinin üstesinden gelebileceği bir görevdir. Parti öncesi siyasetin amacı şu ya da bu siyasal sorunda sol içerisinde bir ayrışma yaratmak da değildir. Parti öncesi siyasetin amacı devrimci partinin birliğinin zeminini oluşturan referansların önemini göstermektir.

Siyasal bir faaliyet yürütmeksizin referanslardan söz etmek, devrimci amaç ve ilkeler hakkında genel geçer bir propaganda'nın ötesine geçmeyecektir. Siyasal bir faaliyet yürütmeksizin ilk dört kongredeki taktik tutumlar hakkında konuşmak ise devrimci lafazanlıktan başka bir şey olmayacaktır. Oysa devrimci partiyi kuracak olanlar ise lafa gelince mangalda kül bırakmayanlar arasından değil yaptığını söyleyen söylediğini yapanlar arasından çıkacaktır.

IV. BİRLİK PLATFORMU'NUN SİYASİ KİMLİĞİ VE SİYASİ MERKEZİYETÇİLİĞİ

Bugüne kadarki tüm birlik girişimleri ya birlik sürecini siyasal mücadelenin dışında protokollere dayanan, kapalı devre bir süreç olarak tarif etmiş ya da siyasal mücadeleyi asgari müştereklerde buluşan bir hizipler koalisyonu olarak sürdürmüştür. Her iki durumda da doğası gereği örgütsel olarak ademi merkezietçi bir şekilde gerçekleşmesi gereken birlik süreçleri siyasal merkezietçiliğin imkansız olduğunu kabul ederek yola koyulmuştur. Ortada kuvvetli bir siyasal harç bulunmadığı için merkezietçi bir siyasal faaliyeti kapı dışarı ederek kurgulanan birlik süreçlerinin örgütsel bir merkez yaratması mümkün olmamış, mümkün olduğu ender durumlarda ise oluşturulan örgütsel merkez, dışındaki güçleri kendine çekmek şöyle dursun kendi içinde sürekli kan kaybetmiştir.

Birlik Platformu'nun meseleye bakışı ise soldaki hakim anlayışa taban tabana zıttır. RSDİP'in ikinci kongre sürecinden esinlenen Birlik Platformu, güçlü bir örgütsel merkez olmadan siyasal merkezietçiliğin imkansız olduğunu ifade ederek, *“ya birbirinden ayrık dar ve sekte yapılar yahut asgari müşterek temelinde biraraya gelmiş gevşek ve geçici tali yapılar”* ikilemini aşamayan soldaki hakim anlayışın karşısında, örgütsel merkez boşluğunun katı anlamda merkezietçi bir siyasal faaliyetle aşılabileceğini kalkış noktası olarak kabul etmiştir.

Parti öncesi birlik süreçlerinde siyasi merkezizetçiliği imkansız kabul eden sol akımlar için, birlik süreçlerinde örgütsel kimlik-politik kimlik ayrımı da bir teferruat olarak görülmüş, bu kimliklerin hangi farklı işlevlerle kullanılacağı sorusu yanıtlanmaya değer görülmemiştir.

Tersinden, birlik süreçlerinde kullanılan bu kimlikler siyasal mücadelenin tatil edilmediği durumlarda son derece özensiz bir şekilde kullanılmış, örgütsel kimlikleri farklı olanların farklı siyasal kimliklerle hareket etmesi doğal kabul edilmiştir.

Buna karşılık Birlik Platformu açısından örgütsel kimlik ve politik kimlik birbirinden titizlikle ayrılması gereken ve farklı işlevleri üzerinde özenle durulması gereken kavramlardır. O bakımdan önce Birlik Platformunun politik kimliğinin ne olduğundan başlayıp, sonrasında bu kimliğin kullanımın ayırt edici ve örgütsel kimlikten farklı olan yönlerine ve bu farklılığın siyasal anlamına işaret etmek gerekir.

KöZ Bir Gazetenin Değil Ortak Politik Kimliğinin Adıdır

“Bütün ülkelerin komünistleri birleşin!” çağrısı ilk olarak 1999 martında KöZ yayınlarından çıkan bir broşürle duyuruldu, onu takip eden ay ise KöZ gazetesinin ilk sayısı çıktı. O zamandan beridir de Birlik Platformu’nun üzerinde duran güçler her türden eylem ve mitinge KöZ kimliği ile katıldı. Sol içerisinde politik kimliğin yaygın yanlış kullanımı göz önünde tutulduğunda sol çevrelerin bu tabloda KöZ’ün bir gazete olduğu, KöZ’ün arkasında duranların da bir dergi çevresini oluşturduğu sonucunu çıkarmaları şaşırtıcı değildir.

Aynı bakış açısını farklı bir akıl yürütmeye izleyenlerse KöZ’ün kendini yasal olarak ifade edemeyen bir örgütün yasal kimliği olduğu sonucuna varmaları da bir o kadar anlaşılardır.

Fakat varılan bu iki sonuç da sahip olunan bakış açıları gibi yanlıştır. KöZ kimliği ne bir gazete ya da derginin adından ibarettir; ne de yasal kısıtlamaları aşmak isteyen bir örgütün yasal kimliğidir.

KöZ Birlik Platformu'nun politik kimliğinin adıdır. Bu kimliğin kullanımı da bir gazetenin periyodik olarak yayınlanmasına bağlı değildir. Hatta KöZ bundan böyle bir gazete olarak hiç yayınlanmayacak olsaydı bile bu durumun değişmeyeceğini söylemek gerekir. Zira KöZ bir gazetenin adı olsa da esas olarak Birlik Platformu'nun üzerinde duranların yürüttükleri politik faaliyette kullandıkları kimliğin adıdır. Bu faaliyet sürdükçe KöZ kimliği de bir politik kimlik olacaktır. Başka bir deyişle Birlik Platformu'nun üzerinde duranlar bu yayını okurları oldukları için değil, yürüttükleri ortaklaşa politik faaliyeti bu yayına yansıttıkları, bu yayında yansıyan tüm siyasal faaliyetlerin sorumluluğunu ortaklaşa sahiplendikleri için KöZ ismini kullanmaktadırlar.

Birlik Platformu'nun politik kimliğini ifade eden KöZ kendini ilk ortaya koyduğu anda, dışarıdan bakanlar açısından somut olarak algılanan şeylerin başında bu perspektifin arkasında birden fazla bileşenin durduğu gelmekteydi. Doğrusu bu yerleşik anlayışlardan beslenen algının ifadesiydi. Kimlerin bu platforma geldikleri ve KöZ'ün arkasında duranların "kimlerden" oldukları daha çok ilgi ve merak konusuydu.

Oysa KöZ'ün arkasında kimlerin olduğu bir yana, birden fazla bileşenin bulunması da en önemli unsur değildi. Daha önemli olan, bunların ne için bir araya geldikleri; nasıl bir arada durdukları; ve ortak bir siyasi kimlikle ortak bir yayına sahip çıkarırken neyi amaçladıkları idi.

Bu bakımdan KöZ'ün bir platformun yayını olmasından ziya-

de, herkesin önünde kendi aralarında tartışan farklı bileşenlerin ortak bir yayını olarak görünmek istememesi, aksine bazen merkeziyetçi pek çok örgütsel çevrenin yayınından daha merkeziyetçi bir siyasi çizgiyi öne çıkarma iradesi önemli idi.

Bu nedenle yayınlandığı günden bu tarafa KöZ böyle bir yayın çizgisinden uzaklaşmadı. Belki de bu nedenle zamanla KöZ ekseri diğer siyasi yayınlar gibi tek bir çevrenin yayın organı gibi algılanır oldu.

Bugüne dek denenmiş birlik projelerinin çıkışsızlığının yönlendirdiği arayışların sonucu olarak ortaya çıkan stratejimizin araçlarından biri olan KöZ'ün şu ya da bu örgütün yayın organı değil, birden fazla kurucu bileşenin birlikte çıkardıkları ve arkasında birlikte durdukları ortak bir yayın olması asıl önemli ve ayırt edici unsurlardan biridir.

Buna uygun olarak KöZ, arkasında kimlerin olduğunu değil, kendisini başka akımlardan ayırt eden ortak siyasi tutum ve hedefleri öne çıkaran bir yayındır. Bu yanıyla KöZ aynı zamanda arkasında duranların örgütsel değil politik kimliğini ifade eden bir aracı ifade eder.

Dolayısıyla platform üzerinde duran bileşenler, platform üzerindeki tüm örgütlü komünistler gibi, kendi örgütsel kimliklerini değil, platformun ortak siyasi kimliğini kullanarak siyaset yaparlar. Bu kimlik de, yayınlandığı günden itibaren, ortak siyasal yayın organı olan KöZ ile özdeşleşmiştir.

Platformun Politik Kimliği Bir Ayırıştırma Aracıdır

Politik kimlik sadece platform üzerinde duran bileşenlerin amaç ve ilkelerimizde ifadesini bulan referanslarda ortaklaştığının bir ifadesi değildir. Bu politik kimlik, platformun, parti ku-

ruluş kongresine varıncaya kadar sürecek “parti öncesi siyaset” döneminde gerçekleştirdikleri pratik faaliyet sayesinde de kendisini solun geri kalanından ayırır.

Platform üzerinde duran bileşenlerin ortak politik kimlikleriyle gerçekleştirdikleri pratik faaliyet zaman içerisinde “KöZ bu konuda şöyle bir tutum alır, şunu yapar, bunu yapmaz” denilmesini mümkün kılmıştır ve kılacaktır.

Örneğin bugün KöZ’ün arkasında duranların varoşlarda yürüttüğü çalışmadan, kitle örgütleri ile devrimciler örgütü arasına koyduğu ayrımlardan, düzen güçlerinin artan saldırıları karşısında ortak bir savunma hattının örülmesi için uyguladığı pratikten, bu ekseninde genel seçimlerde, yerel seçimlerde uyguladığı taktiklerden; veya birleşik 1 Mayıs’lar, birleşik 8 Mart eylemleri için sürdürdükleri bir pratikten bahsetmek mümkündür.

Bu pratik faaliyet “KöZ’cüler şu fikirleri savunur” algısından öte ve farklı olan pratik bir siyasi faaliyete işaret eder. Bu faaliyet ortak siyasi kimlik altında yürütülür ve başlı başına bir ayırıştırma aracıdır. Bu bakımdan KöZ’ün politik kimliğinin tanımlanması sadece bir takım amaç ve ilkeleri vazetmekle sağlanamaz. Mütevazı ve çok sınırlı bir alanda bile olsa, pratik bir siyasi faaliyeti gerektirir. Aynı nedenle de bu politik kimliği paylaşmanın olmazsa olmaz koşullarından biri de KöZ ortak kimliği altında böyle bir faaliyete bizzat katılmaktır.

Politik Kimlik – Örgütsel Kimlik Ayrımı

Partiye Ulaşmak için İzlenen Stratejinin Bir Parçasıdır

KöZ’ün arkasında duran komünistler ilk günden beri paylaştıkları ortak politik kimliği ve bu kimliğin içeriğini öne çıkarmayı tercih ediyorlar.

Kuşkusuz devrimci akımlar, boyları posları ve icraatları ne olursa olsun, nitelikleri nedeniyle yasal çerçevelere sığmaz. Bu yüzden de yasal yayınların veya güçlerin ardında hangi devrimci akımın/akımların bulunduğunu açıktan açığa ilan ettikleri görülmüş değildir.

Bununla birlikte, hangi yasal yayının yahut kurumun ardında hangi akımın/akımların bulunduğu, açıktan açığa değilse de, dolaylı bir biçimde belli edildiği, duyurulduğu da, bunun örneklerini hatırlatmak bize düşmese de sır değildir. Ne var ki, her ne kadar devrimci hareket içinde yaygın ve meşru olsa da, KöZ'ün ardında duran komünistlerin bir politik kimliği öne çıkarma gayreti bu tür zorunluluklardan kaynaklanmıyor. KöZ'ün arkasında duranların kendilerini tarif ederken politik kimliklerini öne çıkarmayı tercih etmeleri; yani kim olduklarını değil, neyi amaçladıklarını ve neleri savunduklarını öne çıkarmaları esaslı bir siyasal zarureten kaynaklanıyor.

İster ulusal çapta ister uluslararası arenada karşı karşıya geldiğimiz sorunların pek çoğu ancak bolşevik tipte bir partinin önderliği ile aşılabilecek nitelikte sorunlar olduğu için, KöZ'ün hareket noktası tam da böyle bir odağın olmayışdır.

Bu nedenle KöZ bir yandan devrimci bir partinin önderliğinin insanlığın kurtuluşu yolunda emekçiler ve ezilenler için en birinci ihtiyaç olduğunu döne döne vurgulamaya devam etmekle birlikte, onları KöZ'ün arkasında saf tutmaya çağırmamaktadır. KöZ'ün hitap etmek istediği kesimler bu eksikliğin bilincinde olan ve bu ihtiyacı gidermek üzere örgütlü bir gayrete girişmiş yahut girişme niyetinde olan militanlarla sınırlıdır.

KöZ bu tarife uyan komünistlerin üzerinde birlikte duracakları bir zemin oluşturma; ortak amaçları doğrultusunda tek bir yapı

bünyesinde birleşmeden de birlikte mücadele etmelerini sağlayan bir ortak kimlik sağlama; ve bu ortak kimliğin içeriğini, yani ortak amaçlarla ilkeleri ve öncelikleri tarif eden bir çerçeve sunma iddiasıyla ortaya çıkmıştır.

Bu bakımdan KöZ'ün arkasında duran komünistler ve onların hitap etmek istedikleri komünistler, "filancacı" olmaktan önce, komünist bir partiyi yaratma amacının disiplinine bağlı olmalı, her şeyden önce bu görevi yerine getirmeye, devrimci varlığını bu amaca bağlamaya karar verdiğini pratik olarak kanıtlamaya hazır olmalıdır. Ancak bu kararlılık, geçici ve şekilsel ayrılık ve uzaklıklara rağmen, uzun vadede ikna edici bir siyasi tutumu ve güven verici bir siyasi itibarı şekillendirebilir. Asıl önemli olan da budur. KöZ'ün ifade ettiği politik kimliğin özü de bundan ibarettir.

Birlik Platformu'nun Önderlik Anlayışı Farklıdır

Politik kimlik dendiğinde ekseri bu kimliği adeta bir mezhep kimliği gibi algılama anlayışı hakimdir. Bu itibarla, muhtelif akımları politik kimliklerine göre tasnif etmek gerektiğinde çoğu kez başvurulmuş ölçüt bu akımın "kimlerden" olduğunu ayırt etmek olmaktadır. Yani daha çok bileşenlerin nereden, hangi akımlardan geldiği önem kazanmaktadır.

Öte yandan örgütsel kimliğin, özellikle de propaganda faaliyetinde öne çıkarılması, açıkça söylene de söylenmese de bir çağrı ve "saflara davet" anlamına gelir. Madem ki KöZ'ün arkasında bir platform bulunmaktadır; KöZ de elbette herkesi değilse bile, amaç ve ilkelerini paylaşan örgütlü komünistleri bu platformun sorumluluğunu paylaşmaya, örgütsüz olanları da örgütlenerek bu sorumluluğun altına girmeye çağırarak yola çıkmıştır. Ama KöZ'ün tek farkı herhangi bir bileşeni öne

çıkarmak yerine platformu öne çıkartıp ona yönelik bir çağrıyla ifade etmesi değildir. KöZ'ün arkasında duranların kendilerini tarif ederken politik kimliklerini öne çıkarmayı tercih etmeleri; yani kim olduklarını değil, neyi amaçladıklarını ve neleri savunduklarını öne çıkarmalarının bir başka anlamı vardır.

Yaşadığımız topraklardaki solun aşına olduğu tutum ekseri politik kimliği nispeten belirsiz, örgütsel kimliği vurgulu bir duruştur. Politik parti sıfatı taşıyan örgütler için bile, örgütün sürekliliği, hatta bazen önderlerin sürekliliği, politik bir tutarlılık ve süreklilikten önce gelir. Belki de bu yüzden bir çok akım zaman içinde çıkış noktalarından çok farklı bir politik çizgiye geldiklerinde bile bir süreklilik iddiasını taşımaktadır ve bu sürekliliği bir politik çizgi sürekliliğinden ziyade, örgütsel kimliğin ve kimi öne çıkmış kişilerin varlığı ve sürekliliği ile kanıtlama gayreti adettendir.

Belki aynı nedenle, kimi önemli çizgi ve yörünge değişikliklerinde tanınmış kişilerin nerede durduğu ve ne tutum aldığı önem kazanmakta, kimi bölünme yahut ayrılıklarda da örgütsel kimliğin hangi tarafın tekelinde kaldığı ve kimlerin hangi tarafta durduğu merak edilenlerin başında gelmektedir. Bu nedenle olsa gerek pek çok ayrılıktan sonra aynı kimliğe (ister açıkça, ister kimi ön eklerle) sahip çıkıp birbirleriyle bu nedenle rekabet, hatta çatışma içine giren farklı örgütlü çevreler az değildir.

Bu iklimde Türkiyeli bir devrimciye “hangi görüşleri ve ilkeleri savunduğunu” sormaktan önce, “hangi örgüt yahut çevreden olduğunu” sorma alışkanlığı yaygındır. Hatta, daha uç, daha seyrek olmayan bir tutum da, bir hareketin çizgisinden ziyade liderinin kim olduğunu, yahut önderliğin kimlerden oluştuğunu sorma, hiç değilse merak etme alışkanlığıdır.

Böylece önderlik sıfatı genellikle tek bir kişiye yakıştırılmaktadır. Bu adetler, politik kimliğin, örgütsel kimliğin ardına itilmesi örgütün politik hedeflerinden daha önemli görülmesi alışkanlığının hastalık raddesine varmış belirtileridir. Politik çizgi ve yörüngenin öneminin ihmal edilmesi başlı başına bir kusur olduğu gibi, kolaylıkla birbiriyle çok az bağdaşan çizgilere doğru siyasal manevralar yapma oportünizmine de zemin hazırlar. Bunların muhtelif örneklerine Türkiye devrimci hareketinin geçmişinde sıkça rastlamak mümkündür.

Bu koşullarda devrimci bir önderliğin mevcut olmadığını döne döne vurgulamayı öncelikli ödev sayan komünistlerin kendi politik kimliklerini tanımlarken elbette solda bu konuda yaygın olan kafa karışıklığından kendilerini ayırmaları gerekmektedir.

Kuşkusuz işçi hareketi içinde ve ezilenlerin tarih boyunca süren mücadelesi süresince bu süreçlere damgasını vurmuş ve öne çıkmış şahsiyetler vardır. Bazen önderler diye bazen de daha doğru bir ifadeyle “ustalar” diye anılan şahsiyetlerdir bunlar. Onları örnek alıp onların izinden gitmeyi benimseyen nice devrimcinin olması da gayet tabiidir. Lakin bu tür önderlerin ve ustaların ortaya çıkması oldukça karmaşık tarihsel ve konjonktürel koşullara olağanüstü kişilik özelliklerinden daha fazla bağlıdır ve böyle kişilikler anadan doğma değil, sonuç itibarıyla bulundukları yere ulaşmışlardır.

Tek tek devrimcilerin kendi devrimci varlıklarını böyle “önderler” haline gelmeye hasretmeleri, yahut mücadelelerini kimi yoldaşlarının böyle anılması için mücadeleye indirgemeleri ve bu anlamda bir önderlik hevesi herhalde daha çok ihtiras çerçevesinde anlaşılması gereken bir durumdur. Bu anlayış esas olarak devrimci bir örgüt içindeki hiyerarşinin kişiler arasında değil, organlar arasında olduğunu kavramamaktadır.

Bu bakımdan besbelli ki KöZ'ün arkasında duran komünistlerin “proletaryanın devrimci önderliğini yaratma” iddiasının bu tür bir hedef ile ilişkisi yoktur. Önderlik kavramının esasen bir bütün olarak devrimci partinin işçi hareketi ile ilişkisini tarif etmesi icap eder. Sınıfın önderliği dendiğinde bir kişi ya da ekip değil daha geniş çaplı bir kurumsallaşma ifade edilmelidir.

Devrimci partinin kendisi bir bütün olarak sınıfın önderliğini oluşturur. Bu nitelik de devrimci partinin zorlu mücadelelerle adım adım kazanılmış olması gereken bir niteliğidir. İşçi sınıfının devrimci önderliği haline gelecek partinin yaratılmasını stratejik bir hedef kabul edenlerin kendilerini diğer akımlardan ayırırken aynı zamanda önderlik kavramının farklı kavranışının altını çizmeye özen göstermeleri de elbette elzemdir.

Komünistlerin birliğini hedefleyenler bu konudaki yerleşik alışkanlığı kırma amacıyla ve farklı bir niteliğe vurgu yapmak üzere ama bu geleneğin hakim olduğu bir iklimde yaşadıklarının farkında olarak hareket etmektedir. Proletaryanın devrimci önderliğinin mevcut olmadığını ve önderlik iddiasıyla sınıf mücadelesinde yer alan akımlardan herhangi birisinin bu niteliği taşımadığını ve taşıyamayacağını vurgularken bu kavrayış farklılığını da dile getirmektedirler.

Komünistlerin parti birliğini sağlamak, proletaryanın devrimci önderliği niteliğini kazanacak komünist partiyi yaratmak ve bu amaçta birleşmiş komünistlerin birliğini sağlamak gibi sol literatürde zaman zaman rastlanmakla birlikte, aynı içerikle doldurulmayan formülasyonlarla kıyaslanarak öne çıkarılması gereken aynı zamanda bu kavrayış farklılığıdır.

Devrimci Parti Olmadan Örgütsel Kimliğe Vurgu Yapmak Parti Olmadan Parti Gibi Davranmaktır

Komünist bir partinin olmadığı koşullarda, örgütsel kimliğe vurgu yaparak yığınları saflara davet eden çağrılarının somut bir önderlik iddiasından çok, adeta acz ifade eden birer yardım talebi gibi olması kaçınılmazdır. Üstelik bu çağrı bir de güya parti niteliği taşıyormuş gibi iddialı bir üslupla yükseltildiği takdirde genellikle bir yardım elinin uzanmasına bile engel teşkil eden bir çağrı haline gelmektedir. Bu durum işçi sınıfının geniş yığınlarına devrimci bir bilinç vermek bir yana, onların bilincinde devrimci partinin rolü hakkında yanlış bir bilincin yer etmesine hizmet eder.

Nitekim hem yığınların bilinci bakımından hem de bu tür devrimci yapıların militanları açısından tastamam öyle olmaktadır. Kitleleri saflarına çağırmayı değil onlara önderlik etme iddiasını ortaya koyması gereken bir devrimci parti, kitlelere hitap ettiğinde yardım ve destek talep etmekten ziyade yol göstermelidir. Bu işlevin kitlelerin bir ihtiyacı olduğunu göstermek ve aynı zamanda da kitlelerin güvenini kazanmak bir partinin proletaryanın devrimci önderliği konumuna yükselişine kadarki faaliyetine yön vermesi gereken temel hususlar olacaktır.

Zira böyle bir önderlik konumuna yükselmiş olan bir partinin kitlelere vereceği mesaj “tek kurtuluş yolunuz bizim peşimizden gelmektir” olacaktır. İşte parti kimliğinin kitleler önünde asıl ve anlamlı olarak öne çıkacağı nokta bu noktadır. Bu mesajın bir kuruntudan ibaret kalmaması için de, bu kritik aşamanın öncesinde söz konusu güvenin somut ve pratik mücadelelerin içinde sınanarak temin edilmiş olması elzemdir. Bu evreye ön gelen muhtelif evrelerin her birinde partinin çağrısı esas olarak devrimcilere yönelik olacaktır.

Oysa pek çok örnekte görülebileceği gibi, sınıfın partisini temsil etme iddiasıyla ortaya çıkan pek çok güç, genellikle bir partinin üstlenmesi gereken sorumluluklarla yüz yüze kaldıklarında türlü bahanelerle bu sorumlulukların altına girmekten kaçmanın yolunu aramaktadır. Bu bakımdan devrimci bir partinin mevcut olmadığına işaret etmek yerine propaganda maksadı ile bu partiyi ikame etmeye yeltenenler sadece gerçekliği olduğu gibi göstermemiş olmakla kalmazlar. Devrimci parti hakkında yanlış bir kavrayışın yayılıp yer etmesine de hizmet ederler.

KöZ'ün arkasında duran komünistlerin örgütsel kimliklerinden çok ortak politik kimliği öne çıkarmakta ısrar ederek kendilerini bir parti veya parti öncesi merkezîyetçi bir örgütlenmeden ayırdetmeleri, esas olarak bu yanlışla düşmeme kaygısıyladır. Bu nedenle KöZ ilk günden itibaren devrimci partinin proleter yığınlardan yardım ve destek talep etmek için değil; onların kendi kendilerini ve tüm insanlığı kurtarmaları için ihtiyaç duydukları ve eksikliğini her an hissettikleri biricik araç olduğunu bir an olsun unutmadan; ve kendini böyle bir partinin yerine koymadan hareket etmeye özen gösterdi.

Kendini işçi sınıfının devrimci önderliği rolüne uygun biricik parti olarak gören yahut bunun tek adayı olduğunu savunan halihazırdaki parti yahut çevrelerden herhangi birinin işçi sınıfının egemen sınıf haline geleceği siyasal eyleme önderlik edebilecek bir parti niteliği taşımadığını savundu. Böyle bir iddiada bulunan yahut bulunmayan örgütlerden herhangi birinin kendi doğrusal gelişmesiyle yahut kendine benzeyen ya da benzemeyen başka örgütlerle alt alta, yan yana birleşmesiyle bu niteliğe ulaşmasının mümkün olmadığını savundu.

Bu saptamayı yaparken başkalarını küçümsemek kendilerine pay çıkarmak amacını taşımadıkları açıktır.

KöZ kimliğini kullanan komünistler tek tek, yahut birlikte büyüyerek bu niteliğe ulaşmayı da düşünmüyorlar. Devrimci partinin, öncelikle bu hedefte ve örgütsel sorunların kavranışında anlaşmış komünistlerin açık seçik tarif edilmiş bir strateji doğrultusunda, sebatlı ve sabırlı bir kolektif çabayla, örgütlü ve eylemli bir faaliyetin içinde yaratılabileceğini savunuyorlar. Üstelik aynı ihtiyacı hisseden ve aynı istikamette bir arayış içinde olan başka komünistlerin hem üzerine bastığımız topraklarda mevcut olduğunu, devrimci önderlik krizi aşıncaya kadar da bunların eksik olmayacağını -hepsini tanımasak da- biliyoruz.

Birlik Platformu'nun çağrısı bu kesimlerdir. Uluslararası düzlemde bir komünist dünya partisinin yaratılması ihtiyacının yakıcı bir ödev olduğunu unutmaksızın, esas olarak ve sadece somut bir siyasi faaliyetin sorumluluğunu üstlendiğimiz topraklardaki örgütlü komünistlerle sınırlı bir çağrıdır bu.¹

Uluslararası muhataplar yaratmanın ve bunlarla aynı amaçlar doğrultusunda buluşmanın koşulu da budur.

¹ Bu söylediklerimizi pek çoklarının yaptığından farklı olarak Kuzey Kürdistan'ı içine katmadan söylediğimizin altını çizmek gerekir. Kürdistan komünistleri uluslararası muhataplar bağlamında ele alınmalıdır. Zira KöZ Kürdistan Devrimi'nin temposunun ve gelişiminin Kürdistan'ı ilhak etmiş devletlerin sınırları içindeki mücadelenin temposuna indirgenemeyeceğini, bu devrime ancak Kürdistan'ın dört parçasında birden örgütlenmiş, Leninist bir dünya partisinin disiplini altında çalışan devrimci bir partinin önderlik edebileceğini savunmaktadır. Kürdistan devrimini kâh Türkiye devrimine kâh Irak devrimine kâh İran devrimine tabi bir sorun olarak görenler için bu bağlamdaki enternasyonalist tutum ya sadece şovenizme karşı tutuma indirgenip, çok daha uzaklarda başka ülkelerin komünistleriyle buluşma çerçevesinde bilinmez geleceğe havale edilen bir ödev olurken, KöZ'ün arkasında duran komünistler açısından Kürdistan komünistleri ile aynı amaç ve ilkeler çerçevesinde ve aynı öncelikli ödevler uğruna buluşma uluslararası örgütlenmenin ilk adımı olarak elle tutulur uzaklıkta bir ödev durumundadır.

V. BİRLİK PLATFORMU'NUN ÖRGÜTSEL ADEMİ MERKEZİYETÇİLİĞİ

Örgütsel olarak birbirinden ayrı duran yapılar tüm birlik girişimlerinin ortak kalkış noktasıdır. Farklı birlik girişimlerini birbirinden ayırt eden nokta birlik süreci boyunca ve sonrasında bu örgütsel yapıların birbirleriyle olan ilişkilerinin ne olacağına dair yaklaşımlarıdır. Bu yaklaşımlardan en sık rastlanana elbette birlik sürecine dahil olan öznelerin süreç öncesi ve sonrasında dokunulmaz ilan edilmesi, bu akımların örgütsel bağımsızlıklarını birlik süreci boyunca ve sonrasında korumalarıdır. Yaşadığımız topraklardaki birlik deneyimlerinin de gösterdiği üzere bu türden girişimler ya çeşitli diyalog sıkıntıları ve kilitlenmeler nedeniyle daha başlamadan bitmekte ya da bu sürecin sonunda her an bölünmeye müsait hizipler koalisyonları doğmaktadır.

Görünüşte bunun tam tersi olan bir girişim ise birlik sürecinin başlangıcında “gemileri yakmayı” ya da sürecin ilerlemesiyle birlikte adım adım örgütsel bağımsızlıktan vazgeçmeyi önüne koyar. Bu girişim birlik sürecine dahil olan örgütlerin merkezlerini tasfiye ederken, bu merkezlerin denetimindeki militanlar üzerinde örgütsel bir otorite kurabilecek yeni bir merkez yaratamaz. Dolayısıyla dağıldığı sanılan örgütler gayri resmi olarak varlığını korur. Böylelikle tedricen ortadan kalkması umulan örgütsel kimlikler bir türlü kaybolmaz.

Bu girişim de bu yüzden en iyi ihtimalle tıpkı diğeri gibi bir hizipler koalisyonu ile sonuçlanmaya mahkumdur.

Birlik Platformu'nun meseleye yaklaşımı sadece örgütsel ademi merkezîyetçiliği siyasal merkezîyetçilikle birleştirmesinden ötürü değil aynı zamanda üzerinde duran öznelerin örgütsel bağımsızlıklarına yaklaşımından ötürü de farklıdır.

Birlik Platformu üzerinde duran özneler örgütsel bağımsızlıklarını ilelebet korumayacaklardır ancak tedricen de yitirmeyeceklerdir. Platform üzerinde duran kimi öznelerin birleşmelerinin önünde bir engel olmasa da bu tür birlikler komünistlerin parti birliğinin koşulu ya da zorunlu bir aşaması değildir. Tam da bu nedenle, platformun örgütsel ademi merkezîyetçi niteliği kuruluş kongresine kadar korunacaktır.

Ademi Merkezîyetçi Bir Platformda

Komünistlerin Birliği Rekabetle Değil

Komünist Dayanışmayla Sağlanır

Devrimci bir partinin yaratılmasını başarmak için önce, hem düzenin kurumlarından bağımsız bir devrimci örgütlenmeyi özgür temeller üzerinde yaratmış olmak gerekir; hem de bu türden örgütlenmelerin gündelik siyasal gelişmelerin akıntısı içinde öncelikli görevlerinden sapmasına ve kendiliğinden hareketin kuyruğunda sürüklenmesine engel olacak bir devrimci çizgiye sahip olması gerekir.

Bu bakımdan komünistlerin birliğini hedefleyenlerin mevcut devrimci örgütsel mevzilerini tasfiye etmeleri gerekmemektedir. Aksine düzen güçlerinin bu doğrultudaki girişimlerine karşı ortak bir tutum almayı ve somut bir dayanışma göstermeyi gerektirdiği gibi, tasfiyeci ve devrimci örgüt kaçkını eğilimlere karşı kararlı bir duruşun savunusu birlikte üstlenilmelidir.

Mali ve teknik bir altyapı legaliteye sığınmadan varlığını sürdürmek isteyen en küçük örgütlü çevrenin bile ihtiyaç duyduğu ve muhakkak yaratmak zorunda olduğu bir alt yapıdır. Ama bu alt yapının unsurları bugün parçalanmış ve eşitsiz biçimde ayrı odaklara dağılmış durumdadır. Bu alt yapının ortak bir politik anlayışta buluşanların tılsımlı bir dokunuşuyla bir anda tek bir potada buluşacağını sanmak hayaldir. Zira kıt imkanlar ve türlü güçlüklerle elde edilmiş birikimlerin korunması için haklı ve gerekli bir hassasiyet vardır. Bunu yok saymak örgütsel mevzileri küçümseyen eğilimlere kapı açmaktır; bir devrimci partinin inşası için hazırlık döneminde en çok sakınılması gereken eğilimlerden biri de budur.

Bu bakış açısıyla, komünistlerin birliğini amaçlayanlar, mevcut koşullarda özgür ve devrimci bir zeminde kurulu örgütlü çevrelerin var olmasını ve/veya bu türden örgütlenmeler arasında amaç, ilke ve öncelikler temelinde gerçekleşecek birlikleri dışlamaz.

Her şey bir yana, söz konusu olan yepyeni bir yapının sıfırdan yaratılmasından öte bir hedeftir. Komünistlerin birliğini ifade edecek devrimci parti, hali hazırda ve hazırlık faaliyeti süreci boyunca işleyen, sınıyan ve gelişmeye devam eden bileşenlerin katıldığı bir kuruluş kongresinin ardından yukarıdan aşağı doğru yeniden örgütlenmesiyle yaratılacaktır.

Bu bakımdan var olan örgütlenmeleri tasfiye ederek yahut terk ederek bu parti yoluna girmek mümkün değildir; bu tür beklentileri olanlarla bu yolu sonuna kadar yürümek de mümkün olmayacaktır. Söz konusu tasfiye ancak platformun kendisinde bir kongreyi örgütlenme kapasitesini ve aynı zamanda üzerinde bu kongreyi örgütlenme mecburiyetini hissedip harekete geçtiği zaman gerçekleşebilir.

Bu yolda asıl sorun, aynı doğrultuda yürüme iddiasındaki farklı çevreler arasındaki eşgüdüm ve irtibat eksikliğidir. Bunların aynı hedef doğrultusunda birbirleriyle irtibatlı biçimde hareket edebilmelerini sağlamak gerekmektedir. Böyle bir iş, kapasiteleri olsa bile, var olan çevrelerden herhangi birinin tek başına başarabileceği bir iş değildir. Daha bugünden aynı amaç ve ilkelere sahip olduklarını, en azından aynı hedefe doğru yürüdüklerini iddia eden farklı örgütlenmeler vardır; ve bunların çoğalıp gelişmesi, bizatihi bir etken olarak komünistlerin birliği perspektifine aykırı değildir. Asıl aykırı olan, bu tür oluşumların birbirleri ile yarışarak bir otorite kavgasına tutuşmaları ve dayanışma içinde bütünleşme yerine hileli bir çekişmeyi meşru sayan bir gidişe kapılmalarıdır.

Bugünkü koşullarda en doğrusu, bu perspektifte anlaşılmış olan çevrelerin özerk yapılarını korumaya devam ederek, ortak bir faaliyete girişmelerini sağlamakla işe başlamak ve bu faaliyetin sunacağı dayanışma ve güven ilişkisi temelinde hem derslerin hem de imkanların ortaklaşmasına doğru eylemli ve örgütlü bir yürüyüşü sağlamak olmalıdır.

Bu tutum aynı zamanda rekabet ve yarışma yerine komünist dayanışma mantığıyla kısmi ve dar örgütsel çıkarlar yerine ortak çıkarları önde tutan bir tutumu gerektirir.

Komünistlerin birliği, bu sorumlulukların bilincinde ve aynı doğrultudaki deneyimlerin dersleriyle donanmış olanlar tarafından sağlanacaktır.

Aynı amaç ve ilkelerde ve parti sorununa bakış açısında anlaşılan komünistler, temel sorunlar ve görevler konusunda olduğu gibi, bir parti inşa stratejisi konusunda da anlaşmalıdır; bu temelde güçlerini birleştirmeye hazır olmalıdır.

Bu yolda amaç ve ilkeler dışında, hiç bir konuda, hiç bir fedakarlıktan kaçınılmamalıdır.

Aynı sorumluluğu taşıyan ve kendi deneyimlerini bu kavgaya katmaya hazır olan güçlerin ısrarla ortak bir zemine çağırılması Birlik Platformu'nun kavradığı ana halkadır.

Dönemin görevlerini yerine getirme irade ve kapasitesine sahip farklı örgütsel zeminlere dağılmış militanlar ortak bir zeminde buluşturulmalıdır. Birlik Platformu, farklı yapı ve işlevlere sahip unsurların çok yönlü birlikteliğini ifade eder.

Birbirlerinden farklı olan ama bir diğerinden daha değerli olmayan parçalarından herhangi birinin eksikliği, platformun bir eksikliği olacaktır. Birlik Platformu bu unsurların bir araya geleceği, uyumlu ve dayanıklı bir biçimde ilişkilendirileceği zeminin adıdır. Bu zeminin ortak hedefe varıncaya kadar yaşatılması, devrimci partinin kuruluş kongresi toplanana dek gözetilmesi gereken başlı başına bir hedeftir.

Komünistlerin Birliği Eylem Birliklerinden Doğmaz Ama Eylemli Bir Yürüyüşü Gerektirir

Birlik Platformu üzerindeki güçlerin yürüttükleri ortak faaliyet, besbelli ki, gündelik pratik içindeki eylem birliklerinden farklıdır. Söz konusu olan, devrimci partinin kuruluş kongresini örgütlemeye yönelik bir faaliyetin omuzlanmasıdır. Birlik Platformu herhangi bir amaç için yahut gündelik/kısmi sorunların çözümü için değil, devrimci partinin yaratılması ve yaşatılması hedefinde ortaklaşan, ama farklı yerlerden farklı tempolarla ve alışkanlıklarla geldikleri için, tek bir bileşenin çatısı altında bulunmayan/duramayan komünistlerin parti yolundaki birliğini sağlamayı hedeflemektedir.

Komünistlerin birliğini hedefi devrimci harekete damga vuran örgütsel realiteyi aşma hedefidir. Aynı soruna yanıt olarak sunulan çok sesli ama az eylemli “birlik modelleri”ne veyahut “asgari müştereklerde” sağlanıp kendi içinde bir rekabete sahne olan oportünist uzlaşmalara veya sınıf mücadelesinin gelgitleriyle oluşan dengelere dayanan birliklere bir alternatif olabilmesi için, komünistlerin birliği perspektifinin bu soruna farklı bir çözüm sunması gerekir.

Bunu başarmak içinse, farklı örgütsel oluşumların yer alabildiği, karşılıklı güvenden güç alıp, bunu pekiştiren ve her bakımdan bir işbirliği ve dayanışmanın ortaya konabildiği bir politik disiplini tanımlamak gerekir.

Komünistlerin birliği ancak amaç, ilkelerde ve referanslarda ortaklaşan komünistlerin, farklılıklarını devrimci pratik faaliyet içerisinde aşan ve ayrı örgütsel zeminlerde duranları bile ortak bir siyasi kimlik ve tek bir eylem çizgisi etrafında buluşturabilen bir yürüyüş yaratıldığı ölçüde sağlanabilecektir.

Ancak bu takdirde farklı örgütsel oluşumların tüm imkanlarıyla kendilerini aynı parti bünyesinde kaynaşmak üzere feshedebilmesini sağlayacak bir hazırlık faaliyeti hedeflerine ulaştırılabilecektir. Bu noktada dikkat edilmesi, titizlik gösterilmesi gereken şey şudur: parti birliğinden farklı bir anlam taşıyan kısmi birliklerin, eylem birliklerinin ulaşılacak istenen devrimci parti hedefine ikame edilmesine karşı durulmalıdır.

Ancak, hiç bir pratik faaliyette bir araya gelemeyen, yahut yalnız “bayramdan bayrama” bir araya gelebilen; eylem çizgisini ortaklaştıramayan, ortak bir yayını çıkarıp sahiplenemeyen ve aynı pankartın arkasında aynı kararlılıkla duramayanların ileride bir parti birliğini gerçekleştireceğine kim inanır?

Parti değilken parti gibi davranmak, hiçbiri uygulanmayan taktikler önermek; bir komünist partinin örgüt omurgasına, işçi sınıfı içinde dayanılacak sağlam bir temele sahip değilken, milyonlara eylem çağrılarını yapmak; ortaya arkasında durulmayan, sahip çıkılmayan kof ajitatif sloganlar atmak ve sürekliliği sağlanamayan bir eylem çizgisi tutturmak devrimcilik değil, lafazanlıktır.

Devrimci lafazanlığın bir türü de, özel birimlere havale edilmiş “ses getirici” eylemlerin propagandasına endekslenmiş, denge-siz, istikrarsız bir eylem çizgisi ve örgüt yapısına varmaktadır.

Bu tür akımların kitle hareketinin ani ve beklenmedik yükselişleri karşısında kendilerini ve kendi eylemlerini kitleninkilere ikame etme eğilimine savrulup kritik bir aşamada kitlelerin devrimci eylemine önderlik etme yeteneğini gösteremediği sayısız kez ve uluslararası düzlemde görülmüştür.

Buna karşılık, bu durumlara düşmeme bahanesiyle, siyasetten, kitle ilişki ve eylemlerinden yalıtık bir konuma sürüklenmek daha beter bir durumdur. Bu durumda olanlar siyasallaşamazlar ve militan kadro normları kazanamazlar.

Birlik Platformu, devrimci partiyi inşa etmek üzere aynı siyasal kimlik arkasında ve ortak bir siyasal çizgi üzerinde buluşmuş devrimci örgütlenmelerin stratejik ve dönemsel sorunlarda siyasal tutum ve mücadele hedeflerinin geliştirilmesini de sağlamaktadır. Böylece Birlik Platformu üzerinde yer alan güçler hem ilişkilerini ve kadrolarını siyasallaştırıp, militanlaştırmak görevi ile; hem de dengeli/istikrarlı bir örgüt yapısı ve eylem çizgisine ulaşma yükümlülüğü ile karşı karşıyadır. Açıktır ki bu yükümlülük, kitle içinde politik bir faaliyet yürütmeden yerine getirilemez.

Bununla birlikte önceki bölümde de işaret edildiği gibi, parti öncesi dönem boyunca kitle içinde yürütülmesi gereken politik faaliyetle, bir komünist partinin kitle içindeki çalışmasının hedef, araç ve yöntemleri farklıdır.

Parti öncesi siyasi faaliyet dönemi çerçevesinde kitle içinde yürütülen faaliyet, kitlelere ulaşmak ve kitleleri parti çizgisine kazanmak maksadıyla değil, kitle içinde parti çalışması yürütecek militanların ayıklanması, sınanması, deneyim kazanması hedefine yönelik olmalıdır. Bu anlamda parti öncesi hazırlık faaliyetinde kitle çalışmasının ana çizgisi, kitleleri örgütlemekten ziyade; kitle içinde parti çalışması yürütmeye aday militanları örgütlendirmeyi hedefler.

Bunun yanı sıra, politik çalışmanın ölçüsü daima kendi disiplini altında olan unsurların ötesinde bir etki yaratıp yaratmamakla belirlenir. Bu parti öncesi siyaset döneminde de geçerlidir. Bu bakımdan parti öncesi siyaset dönemindeki kitle içinde politik çalışma; aynı zamanda kendinden öte güçleri etkileme ve harekete geçirme yeteneklerini kazanma amacını gütmelidir. Siyasallaşma bu amaca yaklaşmakla ölçülür. Elbette böyle bir faaliyet için geçici kampanyalar, dönemsel politik çıkışlar vb. bir siyasal faaliyet uygun değildir. Aksine uzun vadede geçerliliğini koruyan istikrarlı bir eylem çizgisini ve faaliyet tarzını yerleştirmek şarttır.

Bu istikrarlı eylem çizgisi aynı zamanda farklı akımlarla ayrım çizgilerinin pratik politik faaliyet içinde çizilerek kalınlaştırılmasına hizmet etmelidir.

Farklı Geleneklerden Gelen Bileşenlerin

Farklı Tempoları Vardır

Bugün devrimci bir partiyi inşa edecek komünistlerin oluşturacağı birliğin bileşenleri eşyanın tabiatı gereği farklı geleneklerden gelen unsurlar olmak durumundadır. Demek ki, önce bunlar arasında bir anlayış ve dil birliği sağlamak ve güven ilişkileri tesis etmek için zorunlu bir mesainin gerekli olduğunu peşinen kabul etmek ve hesaba katmak gerekir.

Farklı geleneklerden gelen ve birbirlerinden ayrı kanallarda faaliyet yürütmüş ve yürütmekte olan çevrelerin ve yerel oluşumların varlığı mutlak bir talihsizlik değildir. Bilakis özgün bir örgüt kültürünün ve terbiyesinin yaratılması için bu durum zengin dersler çıkarılabilecek bir imkan olarak değerlendirilip, talihli bir tesadüfe dönüştürülebilir.

Üstelik söz konusu görevi omuzlayabilecek nitelikteki unsurlar bu görevlerinin bilincine eş zamanlı olarak varmamaktadırlar; varsalar bile her zaman birbirlerinden haberdar ve eşgüdümlü değildirler. Demek ki, bu yöndeki eğilimleri hızlandırmak ve aynı yöneleştirecek unsurların eşgüdümünü sağlamak için bir mesai mecburiyeti de vardır; ancak bu mesai “karıştır barıştır” türü idari düzenlemelerle sağlanamaz. Aksine her bileşenin kendi mecrasında ve kendi temposuyla aşmak zorunda olduğu ayrı ayrı süreçler vardır. Komünistlerin birliği hedefi, bu süreçteki ayrı ayrı deneyimlerin derslerini ortaklaştırmak ve devrimci dayanışma ve işbirliği çerçevesinde saat ayarlarını ve tempoyu ortaklaştırmak üzere benimsenmelidir.

Bugün birbiriyle irtibatlı olan ve en azından temel sorunlar ve görevler konusunda olduğu gibi, bir parti inşasının genel planı ve yöntemi konusunda da anlaşmış bulunanların ödevi parti

öncesi siyaset döneminin görevlerini ortaklaşa omuzlayıp karşılaşılan sorunlara birlikte karşı koymaktır. Bu ödevi yerine getirmek için gerekli araç ve olanakları ortaya koymak ve yenilerini yaratmakla işe başlamalıdır.

Sol içinde oportünizmden kopmuş akımların kendi başlarına yahut bir başka amatör örgüte katılarak ya da onunla birleşerek partileşemeyeceği şu ya da bu örgütün kendi amatör yapısı içinde parti birliğini sağlamayacak olması aynı zamanda bu birliğin nasıl sağlanabileceği sorusunu da yanıtlamaktadır. Birlik Platformu üzerinde bir araya gelenlerin parti birliği ancak bu güçlerin üzerinde örgütsel bir nüfuz kurabilecek bir merkez yaratılacağı zaman sağlanabilecektir.

Söz konusu örgütsel merkez de tüm bu bileşenlerin delegeleriyle katılacağı bir kuruluş kongresinden başka bir şey değildir.

Ancak böyle bir kuruluş kongresinin düzenlenmesi sonucunda yaratılacak siyasal ve örgütsel otorite sonucunda devrimci güçlerin elindeki tüm örgütsel imkan ve mevzilerin yukarıdan aşağıya örgütlenmesi mümkün olacaktır.

Ancak bu şekilde lafta değil özde demokratik merkezîyetçi olan bir parti yaratılabilecektir.

VI. BİRLİK PLATFORMU'NUN YAPISI VE MUHATAPLARI

Birlik Platformu'nda yer alan komünistlerin birbirleriyle ilişkilerini; birbirlerinden nerede ve nasıl ayrıldıklarını; platformun anlam ve işlevi ile onun doğrudan ve dolaylı muhatapları ile ilişkilerinin nasıl şekillendiğini kavramak ve bu konulara dair soruları yanıtlamak için, her şeyden evvel platformun temel özgünlüklerinin altını tekrar çizmeye ihtiyaç vardır.

Birlik Platformu, Komünist Enternasyonal'de en gelişkin ifadesini bulmuş olan bolşevizmin izinden giden devrimci bir önderliğin mevcut olmadığı saptamasından yola çıkan ve bu saptamadan hareketle, böyle bir önderliğin yaratılması için gerekli hazırlık faaliyetinin sorumluluğunu üstlenen örgütlü komünistlerin üzerinde durduğu bir platformdur.

Birlik Platformu'nun stratejisinin en özgün ve belirgin yanı, komünist partiyi kurana kadar, ortak bir idari merkezden ve merkeziyetçi bir hiyerarşiden yoksun olarak yol almak gereğinin kavranmasında ifade bulur.

Birlik Platformu'nun stratejisi idari bakımdan *merkeziyetçi değil, merkezsiz* bir hazırlık faaliyetini ifade eder. Birlik Platformu idari bakımdan bir merkeze sahip değilse de, politik bakımdan, sözümona merkeziyetçi olma iddiasındaki pek çok örgütten daha fazla merkeziyetçi olma iddiasındadır.

Örgütsel bir merkezin bulunmayışının yarattığı zaaf ve kusurlar, bu strateji çerçevesinde politik bir merkeziyetçilik sayesinde aşılmaktadır.

O nedenle bu platform politik merkeziyetçilik üzerine oturur.

Platformun örgütsel bir merkezi yokken politik bir merkezinin olmasının anlamı şudur: Platform üzerinde duran komünistler üzerinde örgütsel bir otorite kuran ve bu temelde bir örgütsel sorumluluk üstlenmiş bir merkez yoktur ve olmayacaktır.

Zaten bağımsız örgütlenmelerin var olduğu koşullarda böyle bir sorumluluğun gereğini yerine getirebilmek için gerekli olan örgütsel imkanlara sahip bir merkezin platformun bünyesinde ortaya çıkması ve kendine ait yürütme organları yaratması mümkün değildir.

Platformun kendi bünyesinde temsil edilen militanlar üzerinde o militanların bağlı oldukları öznelerin merkezleri dışında ve onları aşmayı iddiasını taşıyan bir örgütsel imkana sahip olması mümkün değildir.

Örgütsel sorunları sadece kendi dar faaliyet alanının ölçüleri ile görmeye alışmış olanların siyasi bakımdan merkeziyetçi örgütsel bakımdan ademi merkeziyetçi bir işleyişi ve buna bağlı olarak ortak bir siyasal faaliyet çerçevesinde birbirlerinden bağımsız farklı öznelerin “kap kacağı karıştırmadan” ve bir rekabet ilişkisine girmeden birlikte çalışmasını anlaması çok güçtür.

Zira bu akımlar gündelik faaliyet içinde birebir ilişkiler kurarak ve belli bir yapının somut hiyerarşisi ve ilişkileri çerçevesinde militan yetiştirmeye ve bunların örgütlenmesine alışmışlardır.

Bu alışkanlık çerçevesinde sürprizlere ve ani sıçramalı gelişmelere pek yer yoktur. Bu tür sürprizler ya görmezden gelinir ya-

hut kaçan fırsatlar olur. Tek tek yakalanan sürpriz gibi ilişkiler ise, eksik kadro imkânlarını telafi etmek üzere mevcut faaliyetin birer yaması olarak çar çur edilir.

Yahut kıt ve anca belirli yerel çalışmaları yürütmeye müsait kadro imkânları ile giderek genişleyen bir alanı sevk ve idare etme heves ve cüreti hem mevcut kadroların yıpranmasına ve yetersizleşmesine hem de örgütsel niteliğin giderek artan bir tempo ile düşmesine yol açar. Bu aynı zamanda kendi ayakları üzerinde durarak kendi imkânları ile kendi hedeflerine doğru kendi tempoları içinde ilerleyebilecek olan militanların yanlış bir bilinçle kötürümleşmelerine de yol açar. Bir tarafın sevk ve idare etme isteği diğer tarafın pasifleşmesine yol açar.

Sonuçta her iki tarafta da kendini gösteren bir tatminsizlik ve karamsarlık kaçınılmazdır.

Bu nedenle siyasal faaliyetin sonuçlarını zayıf örgütsel temellerde merkeziyetçi bir örgütlenme perspektifi ile devşirmek yerine ademi merkeziyetçi tarzda örgütlenmiş bir faaliyeti giderek güçlenen bir siyasal merkezle donatmak perspektifi demokratik merkeziyetçi bir devrimci partiye ulaşmanın en sağlıklı yoludur. Zaten tek bir örgütsel merkezin olmadığı koşullarda aynı çizgide yürüyen bir siyasal faaliyeti sürdürebilmenin başka yolu bugüne kadar bulunabilmiş değildir.

Siyasal Merkez

Bu ihtiyacın farkında olan ve bu doğrultuda mücadele eden komünistler, komünistlerin parti yolunda yürürken üzerinde duracakları zemini yaratmakla kalmamış bu yolda önemli bir eşiği aşmış bu platformun bileşenlerinin temsil edildiği tüzel kişiliği de ortaya koymuştur. Siyasi merkez derken de kast edilen bu tüzel kişilikten başka bir şey değildir.

Bu tüzel kişilik parti öncesi hazırlık faaliyetinin yönünü ve temposunu gösterip güvence altına alan ve yol yürüdükçe siyasi kapasitesi ve merkezi rolü önem kazanan bir siyasi merkezdir.

Böylece komünistlerin birliği zemini ve bu zeminde buluşan bileşenlerin ödev ve yetkileriyle platformun muhatapları, platformun bunlarla olan ilişkileri, bu ilişkilerin hukukunun ana çerçevesi bir tarife kavuşturulmuştur. Söz konusu olan bağımsız varlıklarını koruyan bileşenlerin bulunduğu oluşturduğu bir merkezdir. Platformun sınırlarının belirlenmesi ve sürekliliğinin güvence altına alınması bileşenlerin birlikte oluşturduğu bu siyasi merkez tarafından sağlanır.

Örgütsel Merkezîyetçilik Tedricen Sağlanamaz

Platformun örgütsel ademi merkezîyetçiliği, platform üzerinde duran bileşenlerin bir tür merkezîyetçilikten kaçınıp diğerini tercih etmesi olarak yorumlanamaz. Bilakis platform üzerinde duran tüm güçlerin ortak hedefi ve varlık nedeni katı bir örgütsel merkezîyetçiliğe sahip olan, demokratik merkezîyetçi bir partinin yaratılması ve bu partinin merkez komitesinin oluşturulmasıdır. Bugünkü ademi merkezîyetçiliğin nedeni platform üzerinde duran bileşenlerin örgütsel disipline gelememesi değil, platform üzerinde duran bileşenlerin kendi başlarına yahut platform üzerinde duran ya da platforma ileride katılacak diğer güçlerle birleşerek böyle bir otoriteyi yaratacak durumda olmamalarıdır.

Birlik Platformu bileşenleri, platform üzerindeki tüm bileşenler üzerinde örgütsel bir otoriteye sahip bir merkezin ancak devrimci partinin kuruluş kongresiyle yaratılabileceği ön kabulüyle platform üzerinde yer almaktadırlar.

Zaten bu yüzden de platformun görevi devrimci partiyi yaratmak değil, devrimci partinin ilan edilip edilmemesine karar verecek kongreyi toplamaktır.

Devrimci bir partinin kurulup kurulmayacağına ancak bir kongrede karar verilecek olması, böyle bir partinin merkez komitesinin tedricen oluşturulmasının da mümkün olmadığı anlamına gelir. Zira platformun siyasi merkezinin örgütlemekle yükümlü olduğu kongrenin işlevi zaten oluşmuş bir örgütsel merkezi tasdik etmek olsaydı, bu kongre göstermelik bir kongreden başka bir şey olmazdı.

Toplanacak kuruluş kongresi öncelikle böyle bir merkezi yaratmak için gerekli koşul ve imkânların oluşup oluşmadığına karar verecek, sonrasında da bu komiteyi yetki ve ödevlerini tarif edip oluşturacak, bileşenlerini belirleyecektir. Bir başka deyişle parti öncesi faaliyeti yöneten Siyasi Merkez, kuruluş kongresi için uygun koşulların oluştuğuna karar verme inisiyatifi kullanarak siyasi rolünü son kez oynayacaktır. Kongre en yüksek merkezi kurul olarak partinin kuruluşunu sağlayıp ilan ettikten sonra, ilk merkez komitesine görev verecektir.

Platformun stratejisi devrimci partinin süreç içerisinde inşa edilmesine yönelik bir plan olsaydı, o zaman platform örgütlenmesinin giderek merkezîyetçi bir niteliğe bürünmesini beklemek gerekirdi. Böyle bir durumda da Siyasi Merkez'in sadece bir siyasi merkez olmakla yetinmesini öznel ve nesnel imkânsızlıklardan kaynaklanan, katlanılması gereken geçici bir durum olarak değerlendirmek gerekirdi. Buna göre platform bileşenlerinin siyasi merkezin giderek güçlenecek ve nihayetinde bir merkez komitesinin yerini alacak bir örgütsel merkeze dönüşmesini beklemeleri de gerekirdi.

Böyle bir durumda platformun işlemlerini mümkün kılan mekanizmaları da, platform üzerindeki örgütsel merkez eksikliğini telafi eden araçlar olarak görmek, süreç içerisinde bu mekanizmaları platformun siyasal merkezinin bir merkez komitesine dönüşmesine hizmet edecek bir şekilde tarif edip işletmek gerekirdi.

Diğer kusurları bir yana, böyle bir beklenti ve hesap platformun giderek daha fazla içe kapanan, asıl işlevi yeni muhataplar yaratıp kendi bünyesine katmak olan bir platformun değil, hâlihazırdaki bileşenlerini homojenleştirip bir merkezin denetimi altına almayı hedefleyen bir platformun beklentisi olabilir.

Oysa Birlik Platformu gittikçe içe kapanıp kapalı devre bir planla partileşme sürecini tamamlamayı tasarlayan değil devrimci partinin politik bir mücadele sonunda yaratılacağını savunan, arttırdığı politik etkisiyle sürekli yeni muhataplar yaratma gayretinde olan bir platformdur. Platformun on iki yıllık pratiği de bu yönelimiyle uyumludur.

Dahası platformun, hiçbir yeni muhatapla genişlemediği koşullar altında bile, platformun artan politik etkisi platform üzerindeki bileşenlerin daha yoğun ve etkili bir politik mücadele vermeleri anlamına gelecektir. Bileşenlerin dozu gittikçe artan bir politik faaliyetin içine çekilmesi ise söz konusu bileşenler arasında olduğu kabul edilen tempo, imkân, gelenek, meşrep ve örgütsel önceliklere dair farklılıkların daha belirgin bir şekilde açığa çıkmasına yol açacaktır.

Sadece yeni muhatapların ortaya çıkması değil aynı zamanda hâlihazırdaki bileşenlerin yoğunluğu artan bir politik faaliyet yürütmeleri, bir kongrenin devrettiği yetkiler olmaksızın, tüm platform bileşenlerini bağlayacak bir örgütsel otorite kurmayı imkânsızlaştırır. Bu da platform üzerinde bir örgütsel merkezi

kademeli bir şekilde yaratmayı tasarlayan her türlü projenin iflası anlamına gelir.

Başka bir deyişle platform devrimci partinin yaratılması için verdiği politik mücadelede mesafe kat ettikçe hem bu öznelere merkez komitesiz sevk ve idare etmenin imkanları gittikçe daraldığı için platform üzerindeki ademi merkezîyetçilik artar hem de paradoksal bir biçimde platform bileşenlerinin karşılaş-tıkları sorunları çözmek için bir merkez komiteye duydukları ihtiyaç büyür.

Mesele böyle kavrandığında platform üzerindeki mekanizma-ların işlevi de daha iyi anlaşılır. Söz konusu mekanizmaların iş-levi platformun ademi merkezîyetçi niteliğini ortadan kaldıra-cak bir işbölümünü ve hiyerarşiyi platform üzerinde oluşturma-k değildir.

Ademi merkezîyetçiliğin sorun yaratmaması için platform üze-rindeki bileşenler arasındaki imkan ve tempo eşitsizliklerini orta-dan kaldırmak, bileşenleri bu anlamda homojenleştirmek hiç değildir. Platformun siyasal merkezi, platform üzerindeki ade-mi merkezîyetçiliği ve bileşenler arasındaki farklılıkları peşinen kabul etmiş ve platform üzerindeki güçlerin birbirleri arasında-ki teması arttırıp, platform zeminindeki imkan paylaşımını mümkün kılan platform mekanizmalarını bileşenler arasındaki tüm bu farklılıklara karşın Birlik Platformu’nun artan bir poli-tik faaliyet ve etkiyle varlığını koruyabilmesi için tasarlamıştır.

Birlik Platformu’nun Çağrısı Bireylere Değil

Birlik Platformu örgütlü ve örgütle davranma kararlılığında olan, “ben” diye değil, “biz” diye konuşmayı bilen, devrimcile-re hitap ediyor. Onların birbirleriyle iletişim kurmasına aracı olup, tek bir parti çatısı altında olmasalar da, amaç disiplininin

yön verdiği ortak bir politik disiplinle hareket etmelerine müsait bir zemin yaratmak istiyor.

Devrimci partinin inşasına giden yolda ortak ve örgütlü bir hazırlık faaliyetini siyasal çalışmadan ve işçi sınıfının en devrimci kesimlerinden kopmadan el birliği ile yürütülebilmesi için gerekli olanakları ortak kullanıma açıp bu faaliyetin gerektirdiği zemini oluşturmayı amaçlıyor. O halde bu platformun üzerinde bireyler duramaz. Platform bireylerle ilişki kuramaz. Bu platformun üzerinde ancak örgütlü mücadelenin gereklerini yerine getirenler durabilir. Bu, aynı zamanda, KöZ politik kimliğinin arkasında duranların da bireyler olamayacağına işaret eder.

Birlik Platformu'nun bileşenleri gibi muhatapları da birbirinden kopuk bireyler olamaz. Platformun bireylere hitaben söylediği tek şey "örgütlenin"dir. Iskra'nın çağrısı da "öğren propaganda et örgütlen" idi. Bir partinin çağrısı ise "propaganda et, ajitasyon yap, örgütle"dir.

Birlik Platformu devrimci partinin ancak, varlığını ve ömrünü bu amaca adanmış devrimcilerin usanmaz gayretleri sonucunda yaratılıp yaşatılabileceğini biliyor. Bu yüzden Birlik Platformu'nun çağrısı bu nitelik ve yetenekteki devrimcilerdir. Bununla birlikte, platformun muhatapları şu ya da bu nitelik ve yetenekteki "devrimci" bireyler değildir.

Zira platformun üzerinde duran komünistler devrimci niteliğin şu ya da bu yetenekle yahut şu ya da fikirle tarif edilmediğini savunuyor: Bize göre devrimci kimlik her şeyden önce, örgütlü mücadele için, örgütlü mücadele içinde kendi bireysel kimliğinden ve hatta varlığından vazgeçmeye karar vermekle başlar. Örgütle ve örgütlü davranma refleksini geliştirerek yetkinleşir.

Bu nedenle, platform üzerinde nasıl örgütlenilebileceğini anlatmak için bu platform üzerinde nasıl durulabildiğini genel hatlarıyla ifade etmek gereklidir.

Birlik Platformu'nun Bileşenleri ve Muhatapları

Platformun Kurucu Bileşenleri.- Kurucu bileşenler, platformun bütünsel sorumluluğunu üstlenen, kuruluş kongresini örgütlemeye talip olan öznelerdir. Birlik Platformu'nun amaç ve ilkeleri ile platformun devrimci partinin kuruluş kongresini toplamak için ortaya koyduğu stratejiyi benimseyen, platformun dışında bağımsız bir hukuka ve bağımsız bir siyasi iddiaya sahip olan özneler platformda kurucu bileşen olarak yer alabilir. Bu bakımdan kuruculuk niteliği platformun kurucusu olmaktan ziyade parti kuruculuğu iradesini ortaya koyup gereğini yapmaktan ileri gelir.

Ayrı bir hukuka ve bağımsız bir siyasal iddiaya sahip olmak soyut bir belirleme değildir, ama sadece nicel unsurlarla da ölçülmez. Tüm militanlarını bağlayıcı kararlar alabilen; siyasi iddiasını tüm devrimcilere ilan etmiş olan; çapı küçük bile olsa ufkunu yerel çalışmalarla sınırlamayan komünistler bu tanımın asgari sınırları içine girmektedir.

Bu niteliklere sahip olmakla birlikte, gerekli araçları henüz yaratamamış olanlara platformun halihazırdaki bileşenlerinin kolektif olarak yardımcı ve destek olması esastır.

Önceki bölümlerde politik mücadelenin Birlik Platformu açısından ne denli merkezi bir rol oynadığı, KöZ'ün de bu mücadelede platform üzerindeki tüm bileşenler tarafından kullanılan bir politik kimlik olduğu ifade edilmişti.

Ancak KöZ'ün politik bir kimlik olduğunu ifade etmek, Birlik Platformu'nun kendi dışındakilerle ilişkisini bu kimliği kullanarak kuracağını söylemek, Birlik Platformu'nun üzerinde duran bileşenlerin örgütsel kimliklerinin geçmişten kalma ve işlevsiz bir ayrıntı olduğu anlamına gelmez.

Birlik Platformu'nun yürüttüğü politik mücadele elbette örgütsel ayağı olan bir mücadeledir; örgütlenme hedefi olmayan bir politik mücadele Birlik Platformu açısından tasavvur edilemez. Bu bakımdan Birlik Platformu'nun sol kamuoyunun karşısına tümüyle örgütlenmeye yönelik bir çağrıyla, "bütün ülkelerin komünistleri birleşin!" şiarıyla çıkması tesadüf değildir.

Birlik Platformunun üzerinde duran güçler bu şiarla bir örgütlenme çağrısı yükseltmektedirler. Söz konusu örgütlenme platform üzerindeki şu ya da bu örgütün örgütlenmesi olmadığına göre esas olarak platformun kendisinin daha güçlü bir temelde örgütlenmesine yönelik bir çağrıdır. Muhatabı da bu yüzden bireyler değil örgütlü güçlerdir. Politik kimlikle yapılan çağrıyla istenen platformun dışında aynı amaç ve ilkeleri paylaşan güçlerin sorumluluk alarak platforma dâhil olmasıdır.

Böyle bir çağrı kuşkusuz platform üzerindeki şu ya da bu öznenin değil tüm platformun ortak çağrısı olabilir. O yüzden de böyle bir çağrıyı platform üzerinde duran güçlerden herhangi birisinin örgütsel kimliğini kullanarak yapmak mümkün değildir. Platforma dahil olma çağrısı ancak platformun politik ve örgütsel kimliğini kullanarak platform adına yapılabilir. Platformda bireylerin yeri olmadığına göre bu çağrının muhatapları da elbette sadece örgütlü ya da örgütlendirilmiş güçlerdir.

Bununla birlikte platformun örgütsel zeminini sağlamlaştırmak sadece platformun yükünü omuzlamakla gerçekleşmez. Yürütülen siyasal faaliyet platformun üzerinde duran kurucu bile-

şenlerin örgütlenerek güçlenmesini, böylelikle platformun üzerinde duran bileşenlerin güçlenmesi yoluyla platformun da daha sağlam bir platform olmasını sağlamalıdır. O halde platform üzerinde duran tüm öznelere örgütlenmek diye de bir gündemleri olmalıdır.

Zaten örgütlenmekten yani başka militanların sorumluluğunu almaktan kaçan güçlerin devrimci bir partinin kuruluş kongresini örgütlemek için sorumluluk almasını beklemek de doğru olmaz. Dahası kurucu bileşenlerin platform üzerinde yürüttükleri politik faaliyeti kendi örgütlenmelerinden bağımsız olarak ele almaları yürütülen politik faaliyetin sonunda ortaya politik olarak kendini “KöZcü” olarak ifade eden ancak Birlik Platformu’yla ilişkisiz kesimlerin türemesine yol açacaktır.

Sözümüne yasal alanı istismar etmek için kurulmuş ama esas itibarıyla tasfiyeci bir nitelik taşıyan platformlarla Birlik Platformu’nun arasındaki farkları belirsizleştireceği için bu türden ilişkiler kabul edilemez. Tam da bu nedenden ötürü, ilişkiye geçtiği militanları kendi bünyesine katarak örgütlenmek kurucu bileşenler açısından bir tercih değil zorunluluktur.

Ancak kurucu bileşenlerin örgütleyebileceği kesimleri Birlik Platformu’nun örgütleyip, örgütleyeceği kesimlerden ayırt etmek gerekir. Birlik Platformu’nun muhatapları örgütlü ya da örgütlenirilebilir güçlerdir. Birlik Platformu bu kesimleri platform üzerinde duran şu ya da bu özneye değil platforma katılmaya çağırır. Buna karşılık kurucu bileşenlerin örgütleyeceği kesimlerse yürütülen politik mücadele sonucunda platformun menziline girmiş militanlardır.

Bu militanların örgütlenmesi için kurucu bileşenlerin kullanacakları kimlik ise kendi örgütsel kimlikleri olacaktır. Bu kimliği kullanmaksızın bir örgütlenme mümkün olmaz. Zira platformun politik kimliğini kullanarak yapılan çağrı platform adına ve esas olarak Birlik Platformu'na ayrı ve bağımsız bir özne olarak katılmaya yönelik bir çağrıdır.

Ortak bir kimlikle yapılan çağrının tek bir bileşen tarafından kullanılması mümkün ve doğru değildir. Kurucu bileşenler kendi örgütlenme çağrılarını bu nedenle kendi kimliklerini kullanarak gerçekleştirmelidirler.

Platformun Özgünlüğünün Yansıdığı bir Alan:

Örgütlü Militan Grupları.- Birlik Platformu'nun toplam politik faaliyeti ve etkisi, üzerinde duran kurucu bileşenlerin siyasi faaliyetinin ve etkisinin kat be kat üzerindedir. Bu anlamda platformun siyasi faaliyeti arttıkça, mevcut bileşenlerin menzil ve kapasitesini aşan bir siyasi etkinin doğması söz konusudur.

Bu etkinin hali hazır bileşenlerden biri yahut diğeri tarafından örgütsel sonuçlarına vardırılması her zaman söz konusu değildir. Siyasal faaliyetin gelişmesine ve çapının yaygınlaşmasına paralel olarak da imkansızlaşmaktadır.

Bu durum esasen beklenmeyen bir gelişme değildir. Bilakis platformun tanımı ve yapısı gereği beklenmesi gereken bir gelişmedir. Zira bu platform ihtiyacı aynı zamanda kurucu bileşenlerinin ve potansiyel muhataplarının kendi başlarına yetkinleşerek siyasi faaliyetin sonuçlarını tek başlarına devşirme imkanından yoksun oldukları saptamasından ileri gelmektedir.

Bu nedenle mevcut bileşenlerin kendi imkanlarıyla örgütlemekte yetersiz kalacakları militanların platform etrafında birik-

mesi olasılığı tanım gereğidir.

Bu bakımdan da örgütlü militan gruplarının öngörülmesi bu platformun ademi merkezîyetçi yapısı kadar yapısının özgünlüğünü ifade eden bir olgudur.

Bu, gerek yaşadığımız topraklarda, gerekse dünyada, yetersiz örgütsel temeller üzerinde büyüyen bir siyasal etki yaratmayı başaran devrimci öznelerin karşısına dikilen ikilemin bir benzeridir.

Sol akımlar genelde bu ikilem karşısında şu iki eğilimi gösterirler. Ya siyasal faaliyetlerini boylarına göre kısarlar (bunun en tipik ve uç örneği siyasal faaliyeti “ideolojik mücadele” sınırlarında tutma eğilimidir) ya da örgütsel yapılarını siyasal faaliyetin etkisinin ulaştığı yere uzanacak şekilde sulandırır. Aynı madalyonun iki yüzünü oluşturan bu eğilimlerden birinden diğerine doğru geçişler de sık görülen olgulardır.

Bu kısır döngünün nerelere varacağını kestirmek için fal açmaya gerek yoktur; çünkü her iki yönde çok zengin ve somut örnekler var. Nereye varmayacağı ise kesindir: bu yoldan örgütsel niteliği siyasal etkisine denk bir devrimci partiye varılmaz.

Birlik Platformu’nda duran komünistlerin hedefi ve iddiası ise bu kısır döngüyü aşmaktır. Bu nedenle Birlik Platformu her iki eğilime karşı durmayı mümkün kılacak bir mimariye sahiptir. Platformun siyasal etkisiyle oluşan, halihazır bileşenler tarafından örgütlendirilemeyen komünistler, platformun dolaylı muhatapları olarak, örgütlü militan grupları halinde örgütlendirilirler. Bu durum esasen platformun ve ona hayat veren stratejinin en özgün ve temel yönüdür.

Örgütlü militan grupları Birlik Platformu'nda yer alan örgütlü komünistlerin kendi örgütsel kapasitelerinin ötesinde bir siyasal etkinlik göstermesinin sonucunda ortaya kaçınılmaz olarak çıkan duruma bir yanıt arayışıdır. Ama bu durum yalnız bu zeminde duran komünistlerin yüz yüze olduğu bir durum değildir. Aksine yaşadığımız toprakların bereketli bir devrim toprağı olması ile devrimci bir önderliğin olmayışının kaçınılmaz bir sonucu olarak işçi sınıfı içinde siyasal faaliyet yürütme iddiasındaki irili ufaklı bütün oluşumların yüz yüze oldukları yahut er geç yüz yüze gelecekleri bir durumdur.

Üstelik parti niteliğı taşıdığını iddia edenler de hariç değildir. Bu durumun yarattığı basınç irili ufaklı pek çok oluşumu doktrinerlik ile legalizm ikilemi içinde sağa sola savrulmaya zorlayan bir oportünizm kaynağı oluşturmaktadır. Oysa oportünizmin hangi çeşidi olursa olsun, mevcut bunalımı aşmak için zorunlu örgütsel atılıma engeldir.

Aynı amaç ve ilkelerle ve aynı örgütsel hedefler doğrultusunda yol almak isteyen komünistler, eğer mevcut kurucu bileşenlerin herhangi birinin doğrudan ve etkin denetimi altında örgütlenmelerinin ve onun tarafından sevk ve idare edilmelerinin koşulları yoksa, kendi belirledikleri alanlarda kendi saptadıkları tempoyla ve kendi bildikleri gibi, birbirlerinin sorumluluğunu alarak örgütlü bir siyasal faaliyet yürütmeye teşvik edilmelidir.

Bu çerçevede faaliyet yürütmeye ve bu faaliyetin sorumluluğunu üstlenmeye karar veren militanların platforma karşı başlıca yükümlülükleri siyasal faaliyeti aynı kimlik ile ve aynı siyasal araç ve yöntemleri kullanmak suretiyle yürütmektir.

Elbette bu düzlemde yer alan militanların da platformun muhataplarına dair asgari koşullara uyması gerekir.

Yani, her şeyden önce bireysel değil örgütlü ve birbirlerini bağlayacak tarzda hareket eden militanlar olmalıdırlar. Bunlar Birlik Platformu üzerinde duran; bu yayını kullanıp besleyen; rekabet değil komünist dayanışma anlayışıyla ortak politik faaliyete katılan; örgütlü ve çevresini örgütleme, daha üst düzeyde bir örgütsel yapıya kavuşma iradesini temsil eden militanlar olmalıdırlar.

Platform bu militanlarla tek tek bireyler olarak değil, kolektif muhataplar olarak ilişki kurar. Bu düzlemde yer alan komünistlerle platformun kurucu bileşenlerinin herhangi birinin disiplinine bağlı komünistler arasındaki temel ayrım, politik tutumlarına, nitelik ya da düzeylerine dair değildir.

Asıl ayrım ikinciler platformun disiplinine bağlı olarak davranmak zorunda iken, birincilerin politik bir disiplin altında ve daha çok politik ikna yoluyla davranmalarının beklenmesidir.

Bu çerçevede tanımlanan komünistler bir bütün olarak platformun sorumluluğunu taşımasalar da birbirlerinin ve birlikte aldıkları kararların ve birlikte yürüttükleri faaliyetin sorumluluğunu taşıyan unsurlardan oluşur.

Tek farkla ki, örgütlü militan grupları kurucu bileşenlerden farklı olarak, sadece belli bir alandaki faaliyeti platformun genel amaç ve ilkeleriyle siyasal doğrultusuna ve önceliklerine uygun olarak yürütmeyi üstlenirler.

Örgütlü militan grupları örgütlü hareket etmeyi bilen militanlardan oluşsa da, kendi içlerinde hiyerarşik bir ilişki içinde hareket eden bir örgüt değillerdir. Kimse ile bir emir komuta ilişkisi içinde değildirler. Platformun bütün bileşenlerine eşit mesafede dururlar.

Çünkü zaten şu ya da bu öznenin örgütsel çalışması ile değil platformun ortak siyasal faaliyeti üzerinden platformla ilişkilendirilmişler.

Öte yandan bu örgütlü militan gruplarının platformda yer alan şu ya da bu bileşene katılmayı niçin düşünmeyecekleri sorusu da yerinde bir soru değildir. Aynı şekilde platformda yer alan bileşenlerden herhangi birinin bu grupları kendi saflarında örgütlemesi olasılığı da söz konusu değildir.

Zira bu yönde bir arzu ve niyet olsa da eğer bunun örgütsel koşulları olsaydı zaten ortada örgütlü militan grupları olmazdı.

Bu tür grupların platformda yer alan öznelerden herhangi birinin açığını kapayacak birer yama haline gelmesi ise platformun genel mantığına hiç mi hiç uyan bir durum değildir.

Platformda yer alan ve alabilecek olan bileşenlerin birbirlerinden ayrı durmaları, politik farklılıklardan ötürü değildir; farklı yerlerden farklı tempolarla ve farklı zamanlarda gelmelerinden ötürü, iç örgütlenmeleri ve alışkanlıkları farklı olduğu için ayrılırlar. Örgütsel sorunlara bakış ve örgütsel hedefler bakımından ise bilakis tamamen hemfikir olmaları icap eder.

Kaldı ki, platformun tek bir politik çizgisi vardır; politik farklılıklar ise çözülünceye kadar propaganda malzemesi yapılamaz. Bu durumda örgütlü militan grupları çerçevesindeki militanların aynı politik çizgiye sahip öznelerden birini diğerine tercih etmelerinin politik bir gerekçesi olamayacağı da açıktır.

Nihayet örgütlü militan gruplarının platform ve platformun diğer bileşenleri ile ilişkilerinin politik ilişkiler olduğu ve politik ikna temelinde yürütülmesi gerektiği bir başka noktada önem kazanır. Bu aynı zamanda örgütlü militan gruplarının başka politik etkilere de açık oldukları anlamına gelir.

Şu ya da bu nedenle politik olarak başka yerlerden beslenen ve etkilenen örgütlü militan gruplarına bu etkiyi nötralize eden yahut kapsayan bir politik müdahale yapmayı başaramadığı takdirde, platformun bu politik etkilenmeye sınır koyması anlamsız ve beyhude olur. Çünkü siyasal etkinin idari tedbirlerle önleildiği görülmemiştir.

Daha doğrusu idari tedbirlerle siyasi sonuçlar alma isteğinin daima muhatapların depolitizasyonu pahasına gerçekleştiğini görmek için yeni deneylere ihtiyaç yoktur. Bu anlamda örgütlü militan grupları Birlik Platformu ile ilişkisini politik yayın aracılığıyla ya da yürütülen ortak politik faaliyet sayesinde ve bu faaliyetin araçları üzerinden kuran gruplardır.

Platformun Doğrudan ve Dolaylı Muhatapları:

Birlik Platformu'nun doğrudan ve dolaylı muhatapları vardır. Kurucu bileşenler ve platformun bütünsel sorumluluğunu üstlenmeye müsait ve aday olan özneler platformun doğrudan muhatapları arasındadır.

Platformun dolaylı muhatapları ise platformun sadece politik araçlar ve yöntemlerle ilişkilendiği öznelerdir. Başka bir deyişle, dolaylı muhataplar platform ile politik yayın ve politik faaliyet vasıtasıyla ilişkilenen ve fakat platformda temsil edilen öznelerden hiçbirisiyle ilişkisi olmayan unsurlardır.

Kuşkusuz bu tanımın içine, ilkinde dahil olmayan herkesi katmak mümkündür. Nitekim, bu şekilde tanımlandığında, sosyalist hareket bünyesinde yer alan tüm özneler de platformun dolaylı muhatapları olarak sayılmış olur. Ama o zaman bu bir tanım olmaktan çıkar.

Burada söz konusu olan platformla ilişkilenen ve ilişki kurmak isteyenler arasında yapılan bir ayrımdır. Örneğin örgütlü militan grupları Birlik Platformu'nun platform üzerindeki dolaylı muhataplarıdır. Platform kendisi ile ilişkilenen komünistler arasında platformun bütünsel sorumluluğunu üstlenmek/üstlenmemek esasına göre bir ayrım koyar. Yani kimlerle doğrudan ilişki kurulacağına, kimlerle dolaylı ilişki kurulacağına dair herhangi bir hukuk ölçüsü gibi ölçü yoktur.

Platform kimi doğrudan muhatap olarak kabul edeceğine kendisi karar verir. Platformun muhataplarını kendisinin yaratması fikri de buna işaret eder.

Bununla birlikte yapısı gereği platform hiçbir militanın yahut çevrenin kendini Birlik Platformu zemininde görmesine ve bu politik kimlikle hareket etmesine engel olamaz. Yani kimlerin kendilerini bu zeminde göreceğine ve kimlerle dolaylı bir biçimde ilişki kurmakla yükümlü olduğuna platformun kendisi karar veremez. Aksine, bu ilişkilere politik bir yanıt sunmak platformun ödevleri arasındadır.

Zira platform dolaylı muhataplarından hiçbiri üzerinde örgütsel bir otoriteye sahip değildir. Bu düzlemdeki komünistleri örgütlenmelerini sağlayarak kazanmak, yahut politik araç ve yöntemler kullanarak dışlamaktan başka bir yol ve yordam yoktur.

Platformunun ve ona hayat veren kuruluş kongresini örgütlenme stratejisinin en özgün ve temel yönlerinden biri de burada yansır. Platform politik faaliyeti ve politik etkisi ile muhataplarını kendisi yaratır ve çoğaltır. Muhatapları arttıkça onlar üzerindeki politik etkisini de arttırmak buna paralel olarak politik araçlarını da çoğaltıp çeşitlendirmek zorundadır.

Aksi takdirde muhatapları üzerindeki politik etkisinin yetmediği yerde örgütsel bir nüfuza sahip olması mümkün değildir. Zira politik etkileşimi idari yöntemlerle ikame etmek platformun örgütsel nüfuzunu genişletmez aksine politik nüfuzu daha da daraltır.

Politik nüfuzun yetmemeye başladığı ve örgütsel bir nüfuza ihtiyacın yakıcı hale geldiği nokta ise kongrenin eşiğine gelindiğinin işareti olacaktır.

Kuşkusuz bileşenlerinin farklı ve eşitsiz oldukları ademi merkezîyetçi bir yapıda bu ihtiyacın kesin ve net olarak algılanabileceği tek yer platformun bütününe hakim olan siyasi merkez olacaktır.

Politik nüfuzun örgütsel bir nüfuza dönüşmesi için platformun kuruluş kongresini örgütleyerek, bu kongrenin ardından örgütsel bakımdan nitel bir sıçrama gerçekleştirmesi gerekir.

Zaten platformunun hedefi de bu nitel sıçramayı gerçekleştirmektir. Birlik Platformu'nda duran komünistler bu nitel sıçramanın gerçekleşmesine katkıda bulunmak üzere ve devrimci önderlik sorununu işçi sınıfının en devrimci kesimleri içinde siyasal faaliyet yürüterek aşma iddiası ve ihtiyacı içinde olan militanlara hem “örgütlenin” çağrısını ulaştırmakta, hem de kendi başlarına ve kendi imkanları ile yaratıp yürütemedikleri siyasal araç ve imkanları (ortak bir politik kimlik, ortak bir yayın ve ortak siyasal faaliyet perspektifleri) onların kullanımına sunma iddiasını taşımaktadır.

VII. BİRLİK PLATFORMU'NUN ÇAĞRISI

Amaç ve ilkelerimizin uzun ve zorlu sınıf mücadelelerinden büyük bedeller ödenerek süzülmüş dersler olduğunun bilincinde olarak, bunları savunurken tavizsiz, bükülmez bir tutum izlemeye kararlıyız.

Görevimiz kapitalizmi yok etmek; amacımız sınıfsız toplum; yöntemimiz proleter devrimi; biricik ahlakımız da bu devrimin ahlakıdır. Kapitalizmin yıkılmasına ve sınıfsız topluma giden yolun açılmasına öncülük etmekle yükümlü; dünya devrimi için yaşadığımız topraklardaki devrimin zaferi ve sürekliliğinden sorumluyuz.

Bu devrime önderlik edecek sınıfın öncü partisini yaratmak istiyoruz.

Kendimizi amaçlaştırmaksızın, bugün komünistlerin devrimci bir siyaset etrafında bağımsız örgütünün yaratılmasının bir dönem boyunca başlı başına bir amaç, ulaşılması ve aşılması gereken bir konak olduğunu vurguluyoruz.

Sınıflar savaşının Türkiye kesitinde doğduk; sınıf mücadelesini ortadan kaldırmak üzere, amaç ve ilkelerimizi paylaşan, komünizmi amaç, devrimciliği bir yaşam tarzı edinmiş, enerjisinin, yetenek ve olanaklarının azamisini bu doğrultuda örgütlü faaliyete sunmayı hevesle kabul eden ve üstlendiği ödevleri örgütlü bir biçimde ve örgütle yapma disiplinine sahip milletlere sesleniyoruz.

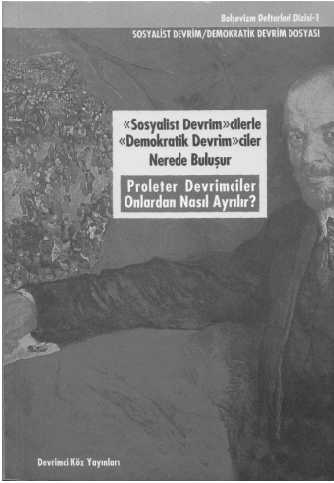
Kısmi ya da yerel faaliyetler içindeki örgütlerin birbirinden kopuk mücadelelerinin; kısmi teorik-politik gayretlerin merkezileşmesini sağlayacak bir girişime öncülük etmek için üzerimize düşen yükümlülüğü yerine getirmeye azimliyiz.

“Amaç ve ilkelerimiz”, iman tazelemek ya da soyut bir propaganda ile vicdanımızı rahatlatmak için değil; somut bir faaliyet yürütmek üzere ve örgütsel hedefler gözetilerek çizilmiş bir programatik çerçevedir. Bu amaç ve ilkelerde ve ortak bir faaliyet perspektifinde buluşmuş komünistler olarak, bugünün asli ve acil görevi olarak saptadığımız görevin yerine getirilmesi için yukarıda sınırlarını çizdiğimiz bir platform önerisinde bulunuyoruz.

Bu görevin üstesinden gelebilmek için bolşevizmin deneyimlerinden süzülen dersleri rehber olarak kabul eden komünistleri bolşeviklerinkini aşan bir örgütsel atılımın öncüleri arasında yerlerini almaya çağırıyoruz.

Komünist Enternasyonal kadar iddialı bir yürüyüşün orumluluğunu paylaşmak üzere;

Bütün Ülkelerin Komünistleri Birleşin!

Bu dosyadaki «Emperyalizmin Zayıf Halkası Proleter Devrimiyle Kırılacak» başlıklı yazı proleter devrimi kavramını Sosyalist Devrim/Demokratik kutuplaşmasından ayırarak tanımlıyor.

«Sosyalist Devrim Demokratik Devrim Tartışmasının Perdeledikleri» başlıklı yazı bu tartışmanın yapıllığını ve perdelediği ayrışma zeminlerini somut örnekler ve polemiklerle gün ışığına çıkıyor.

«İki Taktikten Nisan Tezlerine» başlıklı yazı Ekim Devrimi'nin tahrif edilerek aktarılıp algılanmasından doğan kafa karışıklığını gidermeyi amaçlıyor.

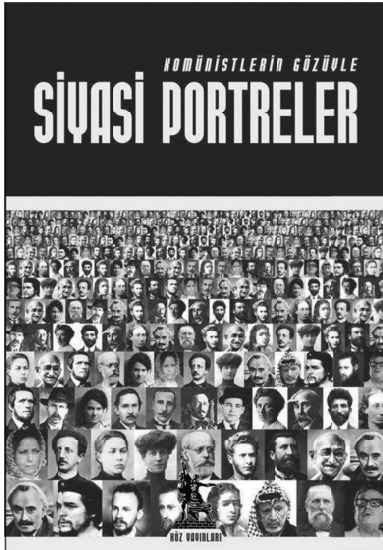
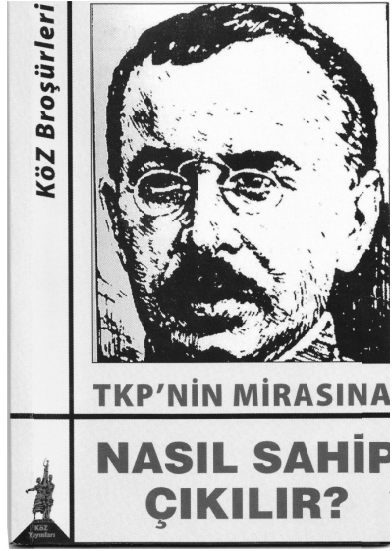
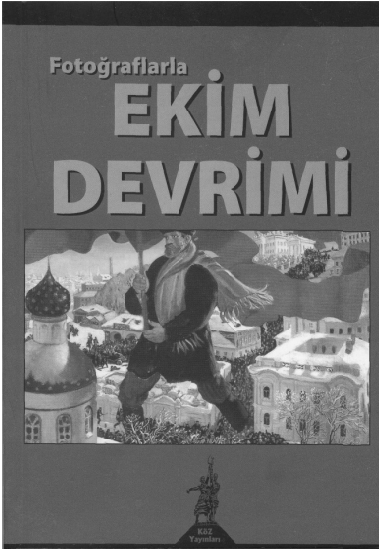
«Amaç ve İlkelerimiz» bildirgesi,

Mustafa Suphi'lerin TKP'sinin üstlendiği misyonu yerine getirme iddiasını taşıyan komünistlerin bu bilinçle sahip çıkıp, gerisine düşmemeye kararlı oldukları amaç ve ilkeleri ve bazı temel referans belgelerini içeriyor.

Bu bildirgenin arkasında duranlar devrimci bir partinin yaratılması için hazırlık faaliyetinin sorumluluğunu eylemli bir komünist dayanışma anlayışıyla paylaşıyor. Aynı sorumluluğu paylaşmaya hazır ve müsait olan komünistlerin birliğini sağlamayı hedefliyor.

Esin kaynağımız Ekim Devrimi kılavuzumuz Ekim derslerinin geliştirilip somutlaştırıldığı Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresinin belgeleridir.

«Komünistlerin gözüyle siyasi portreler»de :
Babeuf, **Jacques Roux**,
Blanqui, **Weitling**, Lassalle,
Kersausie, Louise Michel,
Piotr Tkaçev Kautsky, **Jaures**,
Savinkov, **Plehanov**, Krupskaya
Kamo, Rosa Luxembourg,
Kollontay, Karl Liebknecht,
Jogiches, Sverdlov, **Buharin**,
Piatnitski **Gandhi**, Dimitrov,
Allende, Arafat, **Leyla Qasim**
Che Guevara, **Ulrike Meinhof**,
Sacco ve Vanzetti'nin
portreleri var.